

Ročník 2002



SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 17

Rozeslána dne 8. února 2002

Cena Kč 67,30

O B S A H:

43. Úplné znění zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), jak vyplývá z pozdějších změn

43

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 141/1961 Sb.,
o trestním řízení soudním (trestní řád),

jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 57/1965 Sb., zákonem č. 58/1969 Sb., zákonem č. 149/1969 Sb., zákonem č. 48/1973 Sb., zákonem č. 29/1978 Sb., zákonem č. 43/1980 Sb., zákonem č. 159/1989 Sb., zákonem č. 178/1990 Sb., zákonem č. 303/1990 Sb., zákonem č. 558/1991 Sb., zákonem č. 25/1993 Sb., zákonem č. 115/1993 Sb., zákonem č. 292/1993 Sb., zákonem č. 154/1994 Sb., nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 214/1994 Sb., nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 8/1995 Sb., zákonem č. 152/1995 Sb., zákonem č. 150/1997 Sb., zákonem č. 209/1997 Sb., zákonem č. 148/1998 Sb., zákonem č. 166/1998 Sb., zákonem č. 191/1999 Sb., zákonem č. 29/2000 Sb., zákonem č. 30/2000 Sb., zákonem č. 227/2000 Sb., nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 77/2001 Sb., zákonem č. 144/2001 Sb., zákonem č. 265/2001 Sb. a nálezem Ústavního soudu uveřejněným pod č. 424/2001 Sb.

ZÁKON

o trestním řízení soudním (trestní řád)

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Účel zákona

(1) Účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.

(2) Pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto zákona i povinností občanů.

§ 2

Základní zásady trestního řízení

(1) Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákoných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.

(2) Dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen.

(3) Státní zástupce je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, pokud zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(4) Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat co nejrychleji a s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlížejí.

(5) Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezabavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhnout a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezabavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.

(6) Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

(7) Všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného působení.

(8) Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce.

(9) V trestním řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce; předseda senátu nebo samosoudce rozhodují sami jen tam, kde to zákon výslovně stanoví. Rozhoduje-li v přípravném řízení soud v prvním stupni, rozhodnutí činí soudce.

(10) Trestní věci se před soudem projednávají veřejně tak, aby se občané mohli projednávání zúčastnit a jednání sledovat. Při hlavním líčení a veřejném zasedání smí být veřejnost vyloučena jen v případech výslovně stanovených v tomto zákoně.

(11) Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslyší.

(12) Při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném i neveřejném zasedání smí soud přihlídnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny.

(13) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

(14) Orgány činné v trestním řízení vedou řízení a vyhotovují svá rozhodnutí v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá.

Spolupráce se zájmovými sdruženími občanů

§ 3

(1) Odborové organizace nebo organizace zaměstnavatelů a ostatní občanská sdružení s výjimkou politických stran a politických hnutí, církve, náboženské společnosti a právnické osoby sledující v předmětu své činnosti charitativní účely (dále jen „zájmová sdružení občanů“) mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti způsobem uvedeným v tomto zákoně.

(2) Zájmová sdružení občanů mohou spolupůsobit při výchově osob, u nichž soud rozhodl o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, nebo jejichž

trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, u podmíněně odsouzených, podmíněně odsouzených k trestu odnětí svobody s dohledem a podmíněně propuštěných; pomáhají také vytvářet podmínky, aby odsouzený žil po vykonání trestu řádným životem.

§ 4

zrušen

§ 5

zrušen

§ 6

(1) Zájmové sdružení občanů může nabídnout převzetí záruky

- za chování obviněného, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno,
- za převýchovu odsouzeného, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu, u podmíněně odsouzeného k trestu odnětí svobody s dohledem, nebo
- za dovršení nápravy odsouzeného, který vykonává trest odnětí svobody, trest zákazu činnosti nebo trest zákazu pobytu; v těchto případech může zájmové sdružení občanů současně navrhnout podmíněně propuštění odsouzeného z trestu odnětí svobody nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu. K získání podkladů pro takovou žádost se může se souhlasem odsouzeného informovat o jeho chování a dosavadním průběhu výkonu trestu.

(2) Zájmové sdružení občanů může také navrhnout, aby vazba u obviněného byla nahrazena jeho zárukou (§ 73), a podávat za odsouzeného žádost o udělení milosti a o zahlazení odsouzení.

(3) Zájmové sdružení občanů, které převzalo záruku, je povinno působit na obviněného nebo odsouzeného, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření; zájmové sdružení občanů rovněž dbá, aby nahradil škodu, kterou způsobil trestným činem.

Součinnost státních orgánů, fyzických a právnických osob

§ 7

Orgány činné v trestním řízení jsou povinny si navzájem pomáhat při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona.

§ 8

(1) Státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou

povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožádáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

(2) Jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, nebo v řízení před soudem též k posouzení poměrů obviněného anebo pro výkon rozhodnutí, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, a údaje z evidence cenných papírů. V řízení o trestném činu podle § 178 trestního zákona může orgán činný v trestním řízení vyžadovat individuální údaje získané podle zvláštního zákona pro statistické účely. Podmínky, za nichž může orgán činný v trestním řízení vyžadovat údaje získané při správě daní, stanoví zvláštní zákon. Údaje získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly vyžádány.

(3) Plnění povinností podle odstavce 1 lze odmítnout s odkazem na povinnost zachovávat tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem nebo státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti; to neplatí,

- a) jestliže osoba, která tyto povinnosti má, by se jinak vystavila nebezpečí trestního stíhání pro neoznámení nebo nepřekážení trestného činu, nebo
- b) při vyřizování dožádání orgánu činného v trestním řízení o trestném činu, kde dožádaná osoba je současně oznamovatelem trestného činu.

Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle tohoto zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen zákonem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě zákona.

(4) Nestanoví-li zvláštní zákon podmínky, za nichž lze pro účely trestního řízení sdělovat skutečnosti, které jsou podle takového zákona utajovány, nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, lze tyto skutečnosti pro trestní řízení vyžadovat po předchozím souhlasu soudce. Tím není dotčena povinnost mlčenlivosti advokáta podle zákona o advokacii.

(5) Ustanovením odstavců 1 a 4 není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost uložená na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

§ 8a

Poskytování informací o trestním řízení

(1) Orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací sdělovacím prostředkům. Přitom dbají toho, aby neohrožovaly

objasnění skutečností důležitých pro posouzení věci, nezveřejňovaly o osobách, které mají účast v trestním řízení, údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2).

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 orgány činné v trestním řízení odepřou poskytnutí informací.

§ 9

Posuzování předběžných otázek

(1) Orgány činné v trestním řízení posuzují předběžné otázky, které se v řízení vyskytnou, samostatně; je-li tu však o takové otázce pravomocné rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu, jsou orgány činné v trestním řízení takovým rozhodnutím vázány, pokud nejde o posouzení viny obviněného.

(2) Orgány činné v trestním řízení nejsou oprávněny řešit samostatně otázky týkající se osobního stavu, o nichž se rozhoduje v řízení ve věcech občanskoprávních. Jestliže rozhodnutí o takové otázce nebylo ještě vydáno, vyčkají jeho vydání.

§ 10

Vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

(1) Z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle tohoto zákona jsou vyňaty osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva.

(2) Vznikne-li pochybnost o tom, zda nebo do jaké míry je někdo vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle tohoto zákona, rozhodne o tom na návrh dotčené osoby, státního zástupce nebo soudu Nejvyšší soud.

§ 11

Nepřípustnost trestního stíhání

(1) Trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno

- a) nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii,
- b) je-li trestní stíhání promlčeno,
- c) jde-li o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán,
- d) jde-li o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná,
- e) proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
- f) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro tíž

skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,

- g) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- h) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci s podezřením, že skutek je přestupkem, jiným správním deliktem nebo kárným proviněním, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,
- i) je-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět, nebo
- j) stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(2) Týká-li se důvod uvedený v odstavci 1 jen některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, nebrání to, aby se ohledně zbylé části takového činu konalo trestní stíhání.

(3) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b) nebo i), se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 12

Výklad některých pojmů

(1) Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán.

(2) Policejními orgány se rozumějí útvary Policie České republiky a v řízení o trestných činech policistů útvary Ministerstva vnitra pro inspekční činnost. Stejně postavení mají v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil pověřené orgány Vojenské policie, v řízení o trestných činech příslušníků Vězeňské služby České republiky pověřené orgány této služby a v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby pověřené orgány Bezpečnostní informační služby. Postavení policejních orgánů mají i pověřené celní orgány v řízení o trestných činech spáchaných porušením celních předpisů a předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, a to i v případech, kdy se jedná o trestné činy příslušníků ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů a služeb. Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.

(3) Kde tento zákon mluví o soudu, rozumí se tím podle povahy věci okresní soud, krajský soud, vrchní soud nebo Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“).

(4) Kde tento zákon mluví o okresním soudu, rozumí se tím i obvodní soud, popřípadě jiný soud se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském soudu, rozumí se tím i Městský soud v Praze.

(5) Kde tento zákon mluví o okresním státním zástupci, rozumí se tím i obvodní státní zástupce, popřípadě jiný státní zástupce se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském státním zástupci, rozumí se tím i městský státní zástupce v Praze.

(6) Stranou se rozumí ten, proti němuž se vede trestní řízení, zúčastněná osoba a poškozený a v řízení před soudem též státní zástupce; stejné postavení jako strana má i jiná osoba, na jejíž návrh nebo žádost se řízení vede nebo která podala opravný prostředek.

(7) Pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se obviněným též obžalovaný a odsouzený.

(8) Po nařízení hlavního líčení se obviněný označuje jako obžalovaný.

(9) Odsouzeným je ten, proti němuž byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci.

(10) Trestním řízením se rozumí řízení podle tohoto zákona, trestním stíháním pak úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé a přípravným řízením úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, postoupení věci jinému orgánu nebo zastavení trestního stíhání, anebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchan trestný čin, a vyšetřování.

(11) Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek.

(12) Skutkem podle tohoto zákona se rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu, není-li výslovně stanoveno jinak.

HLAVA DRUHÁ

SOUD A OSOBY NA ŘÍZENÍ ZÚČASTNĚNÉ

Oddíl první

Pravomoc a příslušnost soudů

§ 13

Výkon trestního soudnictví

Soudnictví v trestních věcech vykonávají okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy a Nejvyšší soud.

§ 14

zrušen

§ 15

zrušen

Věcná příslušnost

§ 16

Řízení v prvním stupni koná, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, okresní soud.

§ 17

(1) Krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. O trestných činech

- a) vlastizrady, rozvracení republiky, teroru, záškodnictví, sabotáže, vyzvědačství, ohrožení utajované skutečnosti, genocidia a trestném činu podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru,
- b) spáchaných prostřednictvím smének, šeků a jiných cenných papírů, derivátů a jiných hodnot obchodovatelných na kapitálovém trhu, nebo jejich padělků a napodobenin, pokud jejich zákonným znakem je způsobení značné škody nebo získání značného prospěchu,
- c) porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi podle § 124a až 124c, porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem podle § 124d až 124f, porušování závazných pravidel hospodářského styku podle § 127, zneužívání informací v obchodním styku podle § 128, nekalé soutěže podle § 149 trestního zákona,

koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.

(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o dílčích útocích pokračujícího trestného činu, jestliže postupem podle § 37a trestního zákona přichází

v tomto řízení v úvahu rozhodnutí o vině některým z trestných činů uvedených v odstavci 1.

§ 18

Místní příslušnost

(1) Řízení koná soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

(2) Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná řízení soud, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území České republiky, koná řízení soud, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

§ 19

zrušen

Společné řízení

§ 20

(1) Proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajících trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. O jiných trestných činech se koná společné řízení tehdy, je-li takový postup vhodný z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení.

(2) Společné řízení o trestném činu, o kterém by měl konat řízení samosoudce, a o trestném činu, o kterém přísluší konat řízení senátu, koná senát.

§ 21

(1) Společné řízení koná krajský soud, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů.

(2) Společné řízení koná soud, který je příslušný konat řízení proti pachateli trestného činu nebo o nejtěžším trestném činu.

§ 22

Příslušnost několika soudů

Je-li podle předchozích ustanovení dána příslušnost několika soudů, koná řízení z těchto soudů ten, u něhož podal státní zástupce obžalobu nebo jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem.

§ 23

Vyloučení a spojení věcí

(1) K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze řízení o některém z trestných činů nebo proti některému z obviněných vyloučit ze společného řízení.

(2) Příslušnost soudu, který věc vyloučil, se nemění; vyloučí-li však krajský soud věc, o níž by jinak

příslušelo konat řízení okresnímu soudu, může ji postoupit tomuto soudu.

(3) Jsou-li tu podmínky společného řízení, může soud spojit k společnému projednání a rozhodnutí věci, v nichž byly podány samostatné obžaloby.

§ 24

Rozhodnutí o příslušnosti soudu

(1) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti soudu, rozhoduje o tom, který soud je příslušný k projednání věci, soud, jenž je nejbližše společně nadřízen soudu, u něhož byla podána obžaloba, jemuž byla věc postoupena podle § 295 nebo mu byla přikázána nadřízeným soudem, a soudu, který má být příslušný podle rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti [§ 188 odst. 1 písm. a), § 222 odst. 1, § 257 odst. 1 písm. a)]. Přitom je vázán jen zákonnými hledisky rozhodnými pro určení příslušnosti (§ 16 až 22). Není-li soud, jemuž byla věc předložena k rozhodnutí, nadřízen soudu podle zákona příslušnému, postoupí věc k rozhodnutí o příslušnosti tomu soudu, který je společně nadřízen soudu věc předkládajícímu a soudu podle zákona příslušnému.

(2) Soud, který rozhoduje o příslušnosti soudu, může současně rozhodnout o odnětí a přikázání věci z důvodu uvedeného v § 25.

§ 25

Odnětí a přikázání věci

Z důležitých důvodů může být věc příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně; o odnětí a přikázání rozhoduje soud, který je oběma soudům nejbližše společně nadřízen.

§ 26

Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení

(1) K provádění úkonů v přípravném řízení je příslušný okresní soud, v jehož obvodě je činný státní zástupce, který podal příslušný návrh.

(2) Soud, u něhož státní zástupce podal návrh podle odstavce 1, se stává příslušným k provádění všech úkonů soudu po celé přípravné řízení, pokud nedojde k postoupení věci z důvodu příslušnosti jiného státního zástupce činného mimo obvod tohoto soudu.

Oddíl druhý

Pomocné osoby

§ 27

Zapisovatel

K sepsání protokolu o úkonech orgánů činných

v trestním řízení se přibere zpravidla zapisovatel vzatý do slibu. Nebyl-li zapisovatel přibrán, sepíše protokol osoba provádějící úkon. Je-li v řízení před soudem o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a v důsledku tohoto předseda senátu nediktuje protokol, je zapisovatelem, pokud je ho třeba, vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

§ 27a

Vyšší soudní úředník

Jednoduchá rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí o vině a trestu, zpravidla vydává a vykonává a administrativní úkony spojené s řízením provádí vyšší soudní úředník; zvláštní zákon stanoví jeho působnost a určí, které úkony může vyšší soudní úředník provést samostatně a kdy postupuje z pověření soudce.

§ 27b

Probační úředník

(1) Úředník Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“) vykonává v trestním řízení dohled nad obviněným spočívající jednak v pozitivním vedení a pomoci obviněnému a jednak v kontrole jeho chování a v případech, kdy dohled nebyl uložen, provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život, pokud bylo rozhodnuto

- o propuštění obviněného z vazby za současného vyslovení dohledu,
- o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem,
- o podmíněném odsouzení, včetně podmíněného odsouzení s dohledem,
- o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, včetně podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody za současného vyslovení dohledu, nebo
- o uložení trestu obecně prospěšných prací nebo trestu zákazu pobytu za současného vyslovení přiměřených omezení a přiměřených povinností.

(2) Probační úředník může být státním zástupcem a v řízení před soudem předsedou senátu pověřen zjišťováním informací o osobě obviněného a jeho sociálních poměrech a vytvářením podmínek pro rozhodnutí o schválení narovnání a o podmíněném zastavení trestního stíhání. Za podmínek stanovených zvláštním zákonem může provádět jednotlivé úkony i bez takového pokynu. V řízení před soudem může vykonávat jednotlivé úkony výkonu rozhodnutí zejména v případech, kdy byl uložen trest nespojený s odnětím svobody, nebo kdy odsouzený byl z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, anebo při výkonu jednotlivých druhů ochranného opatření.

(3) Bližší podmínky, za nichž probační úředník vykonává svoji působnost, stanoví zvláštní zákon.

§ 27c

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony trestního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu. Jeho působnost stanoví zvláštní zákon.

Tlumočník

§ 28

(1) Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibere se tlumočnický; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočnicka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než znakovou řečí. Tlumočnick může být zároveň zapisovatelem. Neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočnicků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočnicka pro jazyk jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba obviněnému písemně přeložit usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, obžalobu, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání; to neplatí, jestliže obviněný po poučení prohlásí, že pořízení překladu takového rozhodnutí nepožaduje. Týká-li se takové rozhodnutí více obviněných, přeloží se obviněnému jen ta část rozhodnutí, která se jej týká, pokud ji lze oddělit od ostatních výroků rozhodnutí a jejich odůvodnění. Pořízení překladu rozhodnutí a jeho doručení zajišťuje orgán činný v trestním řízení, o jehož rozhodnutí se jedná.

(3) Jestliže s doručením rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 je spojen počátek běhu lhůty, a je třeba pořídit písemný překlad takového rozhodnutí, považuje se rozhodnutí za doručené až doručením písemného překladu.

§ 29

(1) O ustanovení tlumočnicka, o způsobilosti k této funkci a o vyloučení z ní, o právu odeprít provedení tlumočnického úkonu, o slibu a o připomenutí povinností před provedením tlumočnického úkonu, jakož i o náhradě hotových výloh a odměně za tlumočnický úkon platí zvláštní předpisy.

(2) Výši náhrady a odměny tlumočnicka určí orgán, který tlumočnicka přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování náhrady a odměny tlumočnicka. Nesouhlasí-li ten, kdo tlumočnicka přibral,

s výši vyúčtované náhrady a odměny tlumočnicka, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Náhradu a odměnu tlumočnicka je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

Oddíl třetí

Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

§ 30

(1) Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

(2) Soudce nebo přísedící je dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku, vydal příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby, na niž byla poté podána obžaloba.

(3) Z rozhodování u soudu vyššího stupně je kromě toho vyloučen soudce nebo přísedící, který se zúčastnil rozhodování u soudu nižšího stupně, a naopak. Z rozhodování o stížnosti u nadřízeného orgánu je vyloučen státní zástupce, který napadené rozhodnutí učinil anebo dal k němu souhlas nebo pokyn.

§ 31

(1) O vyloučení z důvodů uvedených v § 30 rozhodne orgán, kterého se tyto důvody týkají, a to i bez návrhu. O vyloučení soudce nebo přísedícího, pokud rozhodují v senátě, rozhodne tento senát.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(3) O stížnosti rozhodne orgán bezprostředně nadřízený orgánu, jenž napadené rozhodnutí vydal.

§ 31a

Důvody, pro které je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen vyšší soudní úředník nebo probační úředník, a postup při rozhodování o vyloučení stanoví zvláštní zákon.

Oddíl čtvrtý

Obviněný

§ 32

Obviněný

Toho, kdo je podezřelý ze spáchání trestného činu, lze považovat za obviněného a použít proti němu prostředků daných tímto zákonem teprve tehdy, bylo-li proti němu zahájeno trestní stíhání (§ 160).

§ 33

Práva obviněného

(1) Obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, není však povinen vypovídat. Může uvádět okolnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě, činit návrhy a podávat žádosti a opravné prostředky. Má právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonů prováděných orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výslechu nemůže radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Může žádat, aby byl vyslýchán za účasti svého obhájce a aby se obhájce účastnil i jiných úkonů přípravného řízení (§ 165). Je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby. Uvedená práva příslušejí obviněnému i tehdy, je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena.

(2) Osvědčí-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. V takovém případě náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává obviněný v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce a v řízení před soudem, který koná řízení v prvním stupni. Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny vždy obviněného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

§ 34

Zákonný zástupce obviněného

(1) Zákonný zástupce obviněného, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům je omezena, je oprávněn obviněného zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti

a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit obviněný. Ve prospěch obviněného může zákonný zástupce tato práva vykonávat i proti vůli obviněného.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce obviněného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může k výkonu těchto práv obviněnému ustanovit opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

Oddíl pátý

Obhájce

§ 35

Obhájce

(1) Obhájcem v trestním řízení může být jen advokát. Pro jednotlivé úkony trestního řízení s výjimkou řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně, před vrchním soudem a Nejvyšším soudem, se může obhájce dát zastoupit koncipientem.

(2) Obhájcem nemůže být advokát, proti kterému je nebo bylo vedeno trestní stíhání, a v důsledku toho v řízení, ve kterém by měl vykonávat obhajobu, má postavení obviněného, svědka nebo zúčastněné osoby.

(3) V trestním řízení nemůže být obhájcem advokát, který v něm vypovídá jako svědek, podává znalecký posudek nebo je činný jako tlumočník.

(4) V trestním řízení, ve kterém jsou probírány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, je orgán činný v trestním řízení povinen obhájce poučit podle takového zákona. O provedeném poučení je povinen učinit záznam do spisu a do 30 dnů písemně vyrozumět Národní bezpečnostní úřad.

Nutná obhajoba

§ 36

(1) Obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení,

- je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém ústavu (§ 116 odst. 2),
- je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- jde-li o řízení proti mladistvému, nebo
- jde-li o řízení proti uprchlému.

(2) Obviněný musí mít obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo

duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

(3) Koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení.

(4) Obviněný musí mít obhájce též v hlavním líčení konaném ve zjednodušeném řízení proti zadrženému, v řízení o vydání do ciziny a v řízení, v němž se rozhoduje o uložení ochranného léčení, s výjimkou ochranného léčení protialkoholního.

§ 36a

(1) Ve vykonávacím řízení, v němž soud rozhoduje ve veřejném zasedání, musí mít odsouzený obhájce,

- a) je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- b) jde-li o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody mladistvého, který v době konání veřejného zasedání nedovršil osmnáctý rok,
- c) je-li ve vazbě, nebo
- d) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

(2) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít odsouzený obhájce,

- a) jde-li o případy uvedené v § 36 odst. 1 písm. a) nebo b),
- b) jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let,
- c) je-li mladistvý a v době konání veřejného zasedání o stížnosti pro porušení zákona nebo o návrhu na povolení obnovy nedovršil osmnáctý rok, nebo
- d) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,
- e) jde-li o řízení proti odsouzenému, který zemřel.

§ 37

Zvolený obhájce

(1) Neužije-li obviněný práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho zákonný zástupce, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, druh, jakož i zúčastněná osoba. Je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, mohou tak učinit tyto osoby i proti jeho vůli.

(2) Obviněný si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného. Oznamí-li změnu obhájce

tak, aby obhájce mohl být o úkonu vyrozuměn v zákonem stanovené lhůtě, orgán činný v trestním řízení ode dne doručení takového oznámení vyrozumívá nově zvoleného obhájce. V opačném případě je obhájce předtím ustanovený nebo zvolený, pokud není z obhajování vyloučen, povinen obhajobu vykonávat do doby, než ji osobně převezme později zvolený obhájce.

(3) Jestliže si obviněný zvolí dva nebo více obhájců a orgánu činnému v trestním řízení zároveň oznámí, kterého z těchto obhájců zmocnil k přijímání písemností a k vyrozumívání o úkonech trestního řízení, určí jej předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; své rozhodnutí oznámí všem zvoleným obhájcům.

§ 37a

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne i bez návrhu o vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování

- a) z důvodů uvedených v § 35 odst. 2 nebo 3, nebo
- b) jestliže se obhájce opakovaně nedostaví k úkonům trestního řízení, při nichž je jeho účast nezbytná, ani nezajistí účast svého zástupce, ačkoliv byl řádně a včas o takových úkonech vyrozuměn.

(2) O vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne též tehdy, jestliže obhájce vykonává obhajobu dvou nebo více spoluobviněných, jejichž zájmy si v trestním řízení odporují. Obhájce, který byl z tohoto důvodu vyloučen, nemůže v téže věci dále vykonávat obhajobu žádného z obviněných.

(3) Před rozhodnutím podle odstavce 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili, a v rozhodnutí k tomuto vyjádření přihlédně. Rozhodne-li o vyloučení obhájce, umožní zároveň obviněnému, aby si v přiměřené lhůtě zvolil obhájce jiného; jde-li o nutnou obhajobu, postupuje podle § 38 odst. 1.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Ustanovený obhájce

§ 38

(1) Jestliže obviněný nemá obhájce v případě, kdy ho musí mít (§ 36 a 36a), určí se mu lhůta ke zvolení obhájce. Pokud v této lhůtě nebude obhájce zvolen, bude mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody nutné obhajoby, neprodleně ustanoven.

(2) Je-li obviněných několik, ustanoví se těm, jejichž zájmy si v trestním řízení neodporují, zpravidla obhájce společný.

§ 39

(1) Obhájce ustanoví, a pomínou-li důvody nutné

obhajoby, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

(2) Dojde-li ke spojení věcí ke společnému pojednání a rozhodnutí a obviněnému byl v každé z těchto věcí ustanoven obhájce, předseda senátu a v přípravném řízení soudce zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni později. Došlo-li k ustanovení obhájců současně, zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni v řízení o méně závažném trestném činu.

§ 40

Ustanovený obhájce je povinen obhajobu převzít. Z důležitých důvodů může však být obhájce na svou žádost nebo na žádost obviněného povinnosti obhajování zproštěn a místo něho ustanoven obhájce jiný. Povinnosti obhajování zprostí v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

§ 40a

(1) Z důvodů uvedených v § 37a odst. 1 nebo 2 nebo nevykonává-li ustanovený obhájce delší dobu obhajobu, předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu rozhodne o zproštění ustanoveného obhájce povinnosti obhajování; před rozhodnutím umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 41

Povinnosti a práva obhájce

(1) Obhájce je povinen poskytovat obviněnému potřebnou právní pomoc, účelně využívat k hájení jeho zájmů prostředků a způsobů obhajoby uvedených v zákoně, zejména pečovat o to, aby byly v řízení náležitě a včas objasněny skutečnosti, které obviněného zbavují viny nebo jeho vinu zmírňují, a tím přispívat ke správnému objasnění a rozhodnutí věci.

(2) Obhájce je oprávněn již za přípravného řízení činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky, nahlížet do spisů (§ 65) a zúčastnit se podle ustanovení tohoto zákona vyšetřovacích úkonů. S obviněným, který je ve vazbě, je oprávněn mluvit v rozsahu stanoveném v § 33 odst. 1.

(3) Obhájce je v řízení před soudem oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit obviněný.

(4) Je-li obviněný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může obhájce oprávnění uvedená v odstavcích 2 a 3 vykonávat též proti vůli obviněného.

(5) Nebylo-li zmocnění obhájce při jeho zvolení nebo ustanovení vymezeno jinak, zaniká při skončení trestního stíhání. I když zmocnění taktó zaniklo, je

obhájce oprávněn podat za obžalovaného ještě dovolání a zúčastnit se řízení o dovolání u Nejvyššího soudu, dále podat žádost o milost a o odklad výkonu trestu.

(6) Obhájce má právo ve všech stádiích trestního řízení vyžádat si předem kopii nebo průpis protokolu (§ 55) o každém úkonu trestního řízení. Orgány činné v trestním řízení (§ 12 odst. 1) jsou povinny mu vyhovět; odmítnout mohou jen tehdy, když to není z technických důvodů možné. Náklady s tím spojené je povinen vůči státu uhradit.

Oddíl šestý

Zúčastněná osoba

§ 42

(1) Tomu, jehož věc byla zabrána nebo podle návrhu má být zabrána (zúčastněná osoba), musí být poskytnuta možnost, aby se k věci vyjádřil; může být přítomen při hlavním líčení a veřejném zasedání, činit při nich návrhy, nahlížet do spisů (§ 65) a podávat v případech tímto zákonem stanovených opravné prostředky.

(2) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny zúčastněnou osobu o jejích právech poučit a poskytnout jí možnost jejich uplatnění.

(3) Je-li zúčastněná osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům omezena, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce.

Oddíl sedmý

Poškozený

Oprávnění poškozeného a uplatnění nároku na náhradu škody

§ 43

(1) Ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková, morální nebo jiná škoda (poškozený) má právo činit návrhy na doplnění dokazování, nahlížet do spisů (§ 65), zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání a před skončením řízení se k věci vyjádřit.

(2) Za poškozeného se nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.

(3) Poškozený, který má podle zákona proti obviněnému nárok na náhradu škody, jež mu byla trestným činem způsobena, je oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému

povinnost nahradit tuto škodu. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody uplatňuje.

(4) Poškozený se může rovněž výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které mu tento zákon jako poškozenému přiznává.

§ 44

(1) Oprávnění poškozeného nemůže vykonávat ten, kdo je v trestním řízení stíhán jako spoluobviněný.

(2) Je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Rozhodnutí oznámí v řízení před soudem soud a v přípravném řízení státní zástupce poškozeným, kteří již uplatnili nárok na náhradu škody; ostatním poškozeným rozhodnutí oznámí při prvním úkonu trestního řízení, ke kterému se předvolávají nebo o kterém se vyrozumívají. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení.

(3) Návrh podle § 43 odst. 3 nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo v jiném příslušném řízení.

§ 45

(1) Je-li poškozená osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům omezena, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce.

(2) V případech, v nichž zákonný zástupce poškozeného nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 a je nebezpečí z prodlení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví k výkonu těchto práv poškozenému opatrovníka. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

(3) Jde-li o uplatnění nároku na náhradu škody (§ 43 odst. 3), přecházejí práva, která tento zákon přiznává poškozenému, i na jeho právního nástupce.

§ 45a

Veškeré písemnosti určené poškozenému se doručují na adresu, kterou poškozený uvede. Má-li zmocněnec, doručuje se pouze jemu; to neplatí, jestliže se poškozenému zasílá výzva, aby osobně něco vykonal.

§ 46

Orgány činné v trestním řízení jsou povinny poškozeného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění.

Zajištění nároku poškozeného

§ 47

(1) Je-li důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody způsobené trestným činem bude mařeno nebo ztěžováno, lze nárok až do pravděpodobné výše škody zajistit na majetku obviněného.

(2) Části majetku určené k zajištění nároku se v usnesení o zajištění popíše a obviněnému se zakáže s nimi nakládat. Movité věci se přitom zpravidla uloží do úschovy soudu. Jde-li o nemovitost, doručí se usnesení o zajištění příslušnému katastrálnímu úřadu. U pohledávek se přikáže dlužníku, aby místo plnění obviněnému složil předmět plnění do úschovy soudu.

(3) Zajišťovat podle odstavce 2 nelze nárok, který není možno v trestním řízení uplatnit. K zajištění nároku nemůže být použito věcí, které nelze podle občanskoprávních předpisů postihnout výkonem soudního rozhodnutí, ani pohledávek obviněného na výplatu odměny z pracovněprávního nebo obdobného poměru, pohledávek na výplatu výživného a na výplatu dávek z nemocenského pojištění a sociálního zabezpečení.

(4) O zajištění rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo poškozeného, v přípravném řízení státní zástupce na návrh poškozeného. V přípravném řízení může státní zástupce nárok zajistit i bez návrhu poškozeného, vyžaduje-li to ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(5) Poškozeného je třeba o zajištění jeho nároku vždy vyrozumět s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší.

§ 48

(1) Zajištění se zruší,

- a) pomine-li důvod, pro který bylo nařízeno,
- b) bylo-li trestní stíhání pravomocně zastaveno nebo skončilo-li pravomocným zprošťujícím rozsudkem, nebo
- c) uplynuly-li dva měsíce ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení, jímž byla věc postoupena jinému orgánu.

(2) Zajištění je třeba omezit, ukáže-li se, že ho není třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno. Jestliže byly zajištěním postiženy věci náležející jiné osobě než obviněnému, vyjmou se ze zajištění.

§ 49

Proti rozhodnutí podle § 47 a 48 je přípustná stížnost, jež má, pokud jde o zrušení zajištění, jeho omezení nebo vynětí ze zajištění, odkladný účinek.

Oddíl osmý

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného

§ 50

(1) Zúčastněná osoba a poškozený se mohou dát zastupovat zmocněncem.

(2) Zmocněncem zúčastněné osoby a poškozeného může být jen osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočnick.

(3) Zmocněncem zúčastněné osoby a poškozeného v trestním řízení, ve kterém jsou probírány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, může být pouze určená osoba podle zvláštního zákona nebo osoba podle takového zákona poučená.

§ 51

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného je oprávněn činit za zúčastněnou osobu nebo poškozeného návrhy a podávat za ně žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit zúčastněná osoba nebo poškozený.

§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé s přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu; to neplatí, pokud vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo její výši by zastoupení zmocněncem bylo zřejmě nadbytečné.

(2) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření.

(3) Za podmínek uvedených v odstavci 1 ustanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce zmocněncem poškozeného advokáta. Náklady vzniklé s přibráním takového zmocněnce hradí stát.

(4) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soud-

ce i bez návrhu o zproštění povinnosti zastupovat poškozeného.

(5) Proti usnesení podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA TŘETÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ O ÚKONECH
TRESTNÍHO ŘÍZENÍ

§ 52

Způsob provádění úkonů trestního řízení

Při provádění úkonů trestního řízení se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti a jejich ústavou zaručených práv.

Oddíl první

Dožádání

§ 53

(1) Soud, státní zástupce a policejní orgán vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení ve svém obvodu zpravidla sami. Mimo svůj obvod vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení dožádáním okresního soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu, v jehož obvodu má být úkon proveden; jestliže věc nese odkladu nebo je-li toho pro řádné posouzení věci nezbytné třeba, vykonají však úkon i mimo svůj obvod sami.

(2) Nejvyšší soud, vrchní soud a krajský soud mohou jednotlivé úkony i ve svém obvodu vykonat dožádáním okresního soudu, v jehož obvodu má být úkon proveden; Nejvyšší soud a vrchní soud to mohou učinit též dožádáním krajského soudu.

§ 54

(1) V dožádání je třeba uvést spisové údaje, jejichž znalost je nutná k řádnému provedení úkonu. Je-li třeba, připojí dožadující orgán spisy a poukáže na ty jejich části, kde jsou potřebné údaje obsaženy. Dožádaný orgán je podle povahy věci a podle toho, co při provádění úkonu vyšlo najevo, oprávněn i povinen provést i další nezbytné úkony, zejména vyslechnout další osoby a dotazovat se na okolnosti v dožádání neuvedené, může-li to přispět k rychlému a správnému rozhodnutí věci.

(2) Úkony dožádaného soudu koná soudce z povolání; má přitom práva a povinnosti předsedy senátu.

Oddíl druhý

Protokol

§ 55

Obecná ustanovení o sepisování protokolu

(1) Nestanoví-li zákon jinak, o každém úkonu trestního řízení se sepíše, a to zpravidla při úkonu nebo bezprostředně po něm, protokol, který musí obsahovat

- a) pojmenování soudu, státního zástupce nebo jiného orgánu provádějícího úkon,
- b) místo, čas a předmět úkonu,
- c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran, jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, obhájců a zmocněnců, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla,
- d) stručné a výstižné vylíčení průběhu úkonu, z něhož by bylo patrné i zachování zákonných ustanovení upravujících provádění úkonu, dále podstatný obsah rozhodnutí při úkonu vyhlášených, a byl-li hned při úkonu doručen opis rozhodnutí, osvědčení o tomto doručení; pokud se provádí doslovná protokolace výpovědi osoby, je třeba to v protokole označit tak, aby bylo možné bezpečně určit počátek a konec doslovné protokolace,
- e) návrhy stran, udělené poučení, popřípadě vyjádření poučených osob,
- f) námítky stran nebo vyslychaných osob proti průběhu úkonu nebo obsahu protokolu.

(2) Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědeckví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, orgán činný v trestním řízení učiní opatření k utajení totožnosti i podoby svědka; jméno a příjmení a jeho další osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odděleně od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány činné v trestním řízení v dané věci. Svědek se poučí o právu požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým je pak veden. Je-li třeba zajistit ochranu těchto osob, orgán činný v trestním řízení učiní bezodkladně všechna potřebná opatření. Zvláštní způsob ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon. Pominou-li důvody pro utajení podoby svědka a oddělené vedení osobních údajů svědka, orgán, který v té době vede trestní řízení, připojí tyto údaje k trestnímu spisu a podoba svědka se nadále neutajuje.

(3) V protokolu sepsaném o konfrontaci se zapíše

výpovědi konfrontovaných osob doslovně, stejně tak i znění položených otázek a odpovědi na ně; také se uvedou všechny okolnosti, které jsou z hlediska účelu a provádění konfrontace důležité. V protokolu sepsaném o rekognici se podrobně uvedou okolnosti, za nichž byla rekognice prováděna, zejména pořadí, ve kterém byly osoby nebo věci ukázány podezřelému, obviněnému nebo svědkovi, doba a podmínky jejich pozorování a jejich vyjádření; o rekognici prováděné v přípravném řízení se zpravidla pořídí též obrazové záznamy. V protokolu sepsaném o vyšetřovacím pokusu, o rekonstrukci a o prověrce na místě je třeba podrobně popsat okolnosti, za nichž byly tyto úkony prováděny, jakož i jejich obsah a výsledky; pokud to okolnosti případu nevyklučují, pořídí se též obrazové záznamy, náčrtky a jiné vhodné pomůcky, které se, je-li to možné, připojí k protokolu. Obdobně je třeba postupovat i v případě provádění dalších důkazů výslovně v zákoně neupravených.

(4) V českém jazyce se sepíše protokol o výpovědi osoby, i když vyslychaná osoba vypovídá v jiném jazyce; záleží-li na doslovném znění výpovědi, zapíše zapisovatel nebo tlumočnick do protokolu příslušnou část výpovědi také v jazyku, jímž tato osoba vypovídá.

(5) Za správnost protokolu odpovídá ten, kdo úkon provedl.

§ 55a

Použití zvláštních prostředků při protokolaci

(1) K zachycení průběhu úkonu lze podle potřeby využít i těsnopisného zápisu, který se pak spolu s přepisem do obyčejného písma připojí k protokolu, případně zvukového nebo obrazového záznamu, anebo i jiného vhodného prostředku.

(2) Byl-li o úkonu pořízen vedle protokolu i zvukový nebo obrazový záznam, poznamená se tato okolnost v protokolu sepsaném o úkonu, v němž se vedle údajů o čase, místě a způsobu jeho provedení uvede též údaj o použitém prostředku. Technický nosič záznamu se připojí ke spisu nebo se ve spise uvede, kde je uložen.

§ 55b

Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem

(1) Byl-li k úkonu v řízení před soudem přibrán zapisovatel, diktuje mu protokol předseda senátu. Je-li o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a jako zapisovatel je přibrán vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se v průběhu úkonu nediktuje, ale samostatně jej podle záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

(2) Výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky

nebo dodatky k dřívějším výpovědím. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhovějí, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

(3) Byl-li ve zjednodušeném řízení pořizován zvukový záznam, protokol o hlavním líčení není třeba písemně vyhotovovat, jestliže obviněný a státní zástupce prohlásí, že se vzdávají práva opravného prostředku proti rozhodnutí a na vyhotovení protokolu o hlavním líčení netrávají, anebo žádá z oprávněných osob nepodá opravný prostředek a rozhodnutí nabude právní moci. V takovém případě vyhotoví vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník pouze stručný záznam o průběhu hlavního líčení, ve kterém uvede jen místo a dobu trvání hlavního líčení, přítomné osoby, seznam provedených důkazů a výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito. Nestanoví-li předseda senátu lhůtu delší, je třeba zvukový záznam uchovat po dobu jednoho roku od právní moci rozhodnutí.

(4) V řízení před soudem odpovídá za správnost a úplnost protokolace vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, pokud byl přiřazen jako zapisovatel.

(5) Byl-li zvukový záznam pořizen o průběhu úkonu před soudem, a není-li dán důvod k postupu podle odstavce 3, jeho podstatný obsah se v průběhu úkonu nebo bezprostředně po něm zaznamená do protokolu. Prostředek použitý k zaznamenání průběhu úkonu je třeba označit, připojit ke spisům a zajistit jeho neporušitelnost. Není-li jeho připojení ke spisům možné, poznamená se v protokolu sepsaném o úkonu místo jeho uložení. Pokyn k výmazu záznamu dává předseda senátu nejdříve poté, co vyšší soudní úředník potvrdí shodu protokolu se záznamem svým podpisem; výmaz nelze provést dříve, než po uplynutí jednoho roku od právní moci rozhodnutí.

§ 56

Podpisování protokolu

(1) Protokol o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání podpisuje předseda senátu a zapisovatel; jiné protokoly podepíše ten, kdo úkon vykonal, a osoba, které se úkon týká, popřípadě zapisovatel, tlumočník, znalec nebo jiná osoba přivzatá k úkonu. Má-li protokol o výsledku více stránek, musí vyslychaná osoba podepsat každou stránku protokolu. Odmítne-li vyslychaný nebo jiná osoba přivzatá k úkonu protokol podepsat, uvede se to v protokolu s poznamenáním důvodu odmítnutí.

(2) Nemůže-li předseda senátu pro překážku delšího trvání podepsat protokol o hlavním líčení nebo o veřejném či neveřejném zasedání, podepíše jej jiný člen senátu. Je-li tato překážka u jiné osoby nebo

u samosoudce, poznamená se v protokolu důvod, proč podpis odpadl.

§ 57

Oprava protokolu

(1) O opravě a doplnění protokolu o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání a rovněž o námitkách proti takovému protokolu rozhoduje soud, o jehož protokol jde. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Ten, kdo řídil jednání nebo provádění úkonu, může i po podpisu protokolu nařídit nebo provést opravu písařských chyb nebo jiných zřejmých nesprávností. Oprava se provede tak, aby původní zápis zůstal čitelný; opravu podepíše ten, kdo ji nařídil.

§ 58

Protokol o hlasování

(1) V protokolu o hlasování se uvede kromě všeobecných náležitostí (§ 55 odst. 1)

- postup při jednotlivých hlasováních, jejich výsledek a výrok rozhodnutí,
- mínění odlišné od názoru většiny, a to v celém znění i se stručným odůvodněním.

(2) Zápis o všech hlasováních, která se vyskytla v průběhu téhož jednání, pojme se do jediného protokolu o hlasování.

(3) Protokol o hlasování podpisují všichni členové senátu a zapisovatel.

(4) Protokol o hlasování se zalepí a připojí k protokolu o jednání. Otevřít jej smí jen předseda senátu u nadřízeného soudu při rozhodování o opravném prostředku a předseda senátu Nejvyššího soudu při rozhodování o stížnosti pro porušení zákona, jakož i soudce pověřený vyhotovením rozsudku; po nahlédnutí jej opět zalepí a otevření potvrdí svým podpisem.

(5) Protokol o hlasování se neseписuje, jde-li o jednoduchá rozhodnutí, na kterých se senát usnesl jednomyslně a kterým předcházela porada pouze v jednacím sále bez přerušování jednání; v protokole o jednání se v takovém případě poznamená, že usnesení bylo učiněno bez přerušování jednání.

Oddíl třetí

Podání

§ 59

(1) Podání se posuzuje vždy podle svého obsahu, i když je nesprávně označeno. Lze je učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky, telefaxem nebo dálkopisem.

(2) V přípravném řízení sepisují podání ústně do protokolu policejní orgány a okresní státní zastupitelství; v řízení před soudem je sepisují okresní soudy. Jsou-li pro to důležité důvody, mohou je výjimečně sepsat i státní zastupitelství a soudy vyššího stupně. Ústně do protokolu nelze podat dovolání.

(3) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrné, kterému orgánu činnému v trestním řízení je určeno, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u příslušného orgánu činného v trestním řízení a aby každá osoba dotčená takovým podáním dostala jeden stejnopis, jestliže je toho třeba. Nesplňuje-li tyto požadavky, orgán činný v trestním řízení ho vrátí podateli, je-li znám, k doplnění s příslušným poučením, jak nedostatky odstranit. Současně stanoví lhůtu k jejich odstranění. Není-li podatel znám anebo nejsou-li nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, k podání se dále nepřihlíží; to neplatí pro trestní oznámení nebo pro jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, nebo pro podání, jehož obsahem je opravný prostředek, i když neobsahuje všechny uvedené náležitosti. Z opravného prostředku však vždy musí být patrné, které rozhodnutí napadá a kdo jej činí.

(4) Činí-li se ústně trestní oznámení, je nutno oznamovatele vyslechnout o okolnostech, za nichž byl čin spáchán, o osobních poměrech toho, na něhož se oznámení podává, o důkazech a o výši škody způsobené oznámeným činem; je-li oznamovatel zároveň poškozeným nebo jeho zmocněncem, musí být vyslechnut též o tom, zda žádá, aby soud rozhodl v trestním řízení o jeho nároku na náhradu škody. Výslech má být proveden tak, aby byl získán podklad pro další řízení.

(5) Jestliže byl protokol o trestním oznámení učiněném ústně sepsán u soudu, zašle jej soud neprodleně státnímu zástupci.

Oddíl čtvrtý

Lhůty

§ 60

Počítání lhůt

(1) Do lhůty určené podle dní se nezapočítává den, kdy se stala událost určující počátek lhůty.

(2) Lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který svým jménem nebo číselným označením odpovídá dni, kdy se stala událost určující počátek lhůty. Chybí-li tento den v posledním měsíci lhůty, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

(3) Případně-li konec lhůty na den pracovního klidu nebo pracovního volna, pokládá se za poslední den lhůty nejbližší příští pracovní den.

(4) Lhůta je zachována též tehdy, jestliže podání bylo ve lhůtě

- podáno jako poštovní zásilka adresovaná soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout,
- učiněno u soudu nebo u státního zástupce, který má ve věci rozhodnout,
- učiněno příslušníkem ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě u jeho náčelníka,
- učiněno u ředitele věznice, kde je ten, kdo podání činí, ve vazbě nebo v trestu, nebo
- učiněno ústně do protokolu u kteréhokoli okresního soudu nebo okresního státního zástupce.

§ 61

Navrácení lhůty

(1) Zmešká-li obviněný nebo jeho obhájce z důležitých důvodů lhůtu k podání opravného prostředku, povolí mu, nestanoví-li zákon jinak, orgán, jemuž přísluší o opravném prostředku rozhodovat, navrácení lhůty. O navrácení lhůty je třeba požádat do tří dnů od pominutí překážky. Nebyl-li opravný prostředek ještě podán, je třeba jej se žádostí spojit. Jde-li o odvolání proti rozsudku, je možno odvolání odůvodnit ještě ve lhůtě osmi dnů od doručení usnesení o povolení navrácení lhůty.

(2) Byl-li opravný prostředek už zamítnut jako opožděný, zruší orgán při povolení navrácení lhůty zároveň i svoje rozhodnutí o zamítnutí opravného prostředku.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se užije přiměřeně i tehdy, ukáže-li se, že lhůta k podání opravného prostředku, který byl zamítnut jako opožděný, zmeškána nebyla.

Oddíl pátý

Doručování

§ 62

Obecné ustanovení

(1) Nebyla-li písemnost doručena při úkonu trestního řízení, doručuje ji orgán činný v trestním řízení sám nebo prostřednictvím držitele poštovní licence (dále jen „pošta“) a v případě, že by takové doručení nebylo úspěšné, i prostřednictvím orgánu obce nebo příslušného policejního orgánu. Doručují-li písemnost soud nebo státní zastupitelství samy, činí tak svými doručovateli nebo orgány justiční stráže. V případech stanovených zvláštními předpisy doručuje

orgán činný v trestním řízení prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti nebo jiného stanoveného orgánu.

(2) Má-li obviněný obhájce a poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, doručuje se písemnost pouze obhájci nebo zmocněnci, pokud zákon nestanoví jinak. Má-li však obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba něco osobně vykonat, doručuje se písemnost i jim.

§ 63

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování fyzickým osobám, právníckým osobám, státním orgánům, státu, advokátům, notářům, obcím a vyšším územně samosprávným celkům přiměřeně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

(2) Je-li adresátem obviněný, doručuje se mu především na adresu, kterou za tím účelem uvedl [§ 55 odst. 1 písm. c)].

(3) Doručují-li se obhájci v řízení proti uprchlému písemnosti určené pro obviněného (§ 306 odst. 1), postupuje se způsobem platným pro doručování obviněnému.

§ 64

Doručování do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručuje

- obviněnému obžaloba, návrh na potrestání a předvolání,
- osobám oprávněným podat proti rozhodnutí opravný prostředek opis tohoto rozhodnutí,
- jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(2) Nebyl-li adresát zásilky, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastížen, zásilka se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzvedne, kde si ji může vyzvednout. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování.

(3) Písemnost se ukládá:

- u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,
- u státního zastupitelství, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u státního zastupitelství, které má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje doručovatel státního zastupitelství nebo orgán justiční stráže,
- u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,

d) u orgánu obce, jestliže se doručuje prostřednictvím orgánu obce,

e) u příslušného orgánu policie, jestliže doručuje písemnost sám, anebo ji doručuje soud nebo státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu.

(4) Uložit doručovanou zásilku podle odstavce 2 nelze, doručuje-li se

- obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání,
- jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(5) Je-li uložení doručované zásilky vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit.

§ 64a

Odepření přijetí

(1) Odepře-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost přijmout, poznamená se to na doručence spolu s datem a důvodem odepření a písemnost se vrátí.

(2) Uzná-li předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán, který písemnost odeslal, že přijetí bylo odepřeno bezdůvodně, považuje se písemnost za doručenu dnem, kdy přijetí bylo odepřeno; na tento následek musí být adresát doručovatelem upozorněn.

Oddíl šestý

Nahlížení do spisů

§ 65

(1) Obviněný, poškozený a zúčastněná osoba, jejich obhájci a zmocněnci mají právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolu o hlasování a osobních údajů svědka podle § 55 odst. 2, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si na své náklady kopie spisů a jejich částí. Totéž právo mají zákonní zástupci obviněného, poškozeného nebo zúčastněné osoby, jestliže tyto osoby jsou zbaveny způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jejich způsobilost k právním úkonům omezena. Jiné osoby tak mohou činit se souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu, jen pokud je toho třeba k uplatnění jejich práv.

(2) V přípravném řízení může státní zástupce nebo policejní orgán právo nahlédnout do spisů a spolu s tím ostatní práva uvedená v odstavci 1 ze závažných důvodů odepřít. Závažnost důvodů, ze kterých tato práva odepřel policejní orgán, je na žádost osoby, již se odepření týká, státní zástupce povinen urychleně

přezkoumat. Tato práva nelze odeprít obviněnému a obhájci, jakmile byli upozorněni na možnost prostudovat spisy.

(3) Tomu, kdo měl právo být úkonu přítomen, nemůže být odepréno nahlédnutí do protokolu o takovém úkonu. Obviněnému a jeho obhájci nemůže být odepréno nahlédnutí do usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1).

(4) Práva státních orgánů nahlížet do spisů podle jiných zákonných předpisů nejsou ustanovením předchozích odstavců dotčena.

(5) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem a údajů, na které se vztahuje státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

Oddíl sedmý

Pořádková pokuta

§ 66

(1) Kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč.

(2) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, může se přenechat příslušnému veliteli nebo náčelníku ke kázeňskému potrestání. Dopustí-li se takového jednání osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může se přenechat řediteli věznic k uložení pořádkového opatření nebo ke kázeňskému potrestání. Příslušný velitel, náčelník nebo ředitel je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(3) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 obhájce nebo v řízení před soudem státní zástupce, předá se příslušnému orgánu ke kárnému postihu. Tento orgán je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA ČTVRTÁ

ZAJIŠTĚNÍ OSOB A VĚCÍ

Oddíl první

Vazba

§ 67

Důvody vazby

Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava,

- že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stále bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,
- že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo
- že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil,

a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchan, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazby dosáhnout jiným opatřením.

§ 68

(1) Vztít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi. O vzetí do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Vztít do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný

- uprchl nebo se skrýval,
- opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení,
- je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit,
- již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo

jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

e) pokračoval v trestné činnosti, pro niž je stíhán.

§ 69

Příkaz k zatčení

(1) Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67) a obviněného nelze předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu, vydá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu příkaz, aby byl obviněný zatčen.

(2) Příkaz k zatčení musí vedle údajů zajišťujících, že obviněný nebude zaměněn s jinou osobou, obsahovat stručný popis skutku, pro nějž je obviněný stíhán, označení trestného činu, který se v tomto skutku spátruje, a přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává.

(3) Zatčení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, je-li toho k provedení příkazu třeba, vypátrat pobyt obviněného.

(4) Policejní orgán, který obviněného na podkladě příkazu zatkl, je povinen ho neodkladně, nejpozději však do 24 hodin dodat soudu, jehož soudce příkaz vydal; není-li to výjimečně možné vzhledem ke značné vzdálenosti místa zatčení od sídla soudu, jehož soudce příkaz vydal, musí být obviněný dodán nejpozději do 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

(5) Soudce, jemuž byl obviněný dodán, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy mu byl obviněný dodán. Provádí-li výslech obviněného jiný věcně příslušný soudce, informuje o jeho výsledku soudce věcně příslušného soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výslechu rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému oznámeno rozhodnutí do 24 hodin od doby, kdy byl dodán soudu nebo soudci provádějícímu jeho výslech, musí být obviněný propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.

(6) V řízení před soudem rozhodne o vazbě zatčeného soudce.

(7) Obviněného, který byl vzat do vazby, dodají do místa výkonu vazby policejní orgány.

§ 70

Vyrozumění o vzetí do vazby

O vzetí do vazby je třeba bez průtahu vyrozumět

některého rodinného příslušníka obviněného, jakož i jeho zaměstnavatele; to neplatí, prohlásí-li obviněný, že s takovým vyrozuměním nesouhlasí, ledaže jde o vyrozumění rodinného příslušníka mladistvého. O vzetí do vazby příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru je třeba vyrozumět též jeho velitele nebo náčelníka. Nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, vyrozumí soud o vzetí cizince do vazby též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem.

§ 70a

(1) Příslušnou věznicí je třeba bez průtahů vyrozumět o

- a) vzetí obviněného do vazby,
- b) změně důvodů vazby,
- c) rozhodnutí o dalším trvání vazby,
- d) rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby,
- e) zákonném označení trestných činů, pro které je obviněný stíhán, nebo o jeho změně,
- f) jménu, příjmení a adrese obhájce, který obviněného zastupuje,
- g) osobních údajích spoluobviněného, pokud se nachází ve vazbě,
- h) postoupení věci jinému orgánu činnému v trestním řízení,
- i) podání obžaloby nebo o pravomocném rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření.

(2) Vyrozumění podle odstavce 1 provede orgán činný v trestním řízení, který vede řízení v době, kdy došlo ke skutečnosti, kterou je třeba věznicí oznámit; vrácení věci státnímu zástupci k došetření oznamuje soud, který takové rozhodnutí v prvním stupni učinil.

Trvání vazby

§ 71

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny vyřizovat vazební věci přednostně s největším urychlením.

(2) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce; to neplatí, bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn na svobodu před uplynutím této lhůty, musí být z vazby z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) propuštěn nejpozději den následující po uplynutí uvedené lhůty.

(3) Jestliže doba trvání vazby v přípravném řízení dosáhne tří měsíců, je státní zástupce povinen do pěti pracovních dnů po uplynutí této doby rozhodnout,

zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští na svobodu.

(4) Rozhodne-li státní zástupce, že obviněný se ponechává ve vazbě, je povinen nejpozději do tří měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí znovu rozhodnout o tom, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu. Ponechat obviněného ve vazbě lze, jen pokud nebylo možné pro obtížnost věci nebo z jiných závažných důvodů trestní stíhání v této lhůtě skončit a propuštěním obviněného na svobodu hrozí, že bude zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání.

(5) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo příkázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ve vazbě ponechává, nebo zda se obviněný propouští z vazby na svobodu.

(6) Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby, je povinen postupovat obdobně, jako je uvedeno v odstavci 4.

(7) Jestliže doba trvání vazby stanovená podle odstavce 5 nebo 6 skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění na svobodu příslušný tento nadřízený soud.

(8) Celková doba vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

- a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný konat řízení samo-soudce,
- b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, o kterém je příslušný v prvním stupni konat řízení senát okresního nebo krajského soudu, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenech c) a d),
- c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvláště závažný úmyslný trestný čin, nejde-li o trestný čin uvedený v písmenu d),
- d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro trestný čin, za který lze podle zvláštní části trestního zákona uložit výjimečný trest.

(9) Z doby uvedené v odstavci 8 jedna třetina připadá na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Po uplynutí této doby je třeba obviněného ihned propustit na svobodu. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejpřísněji trestný. Jestliže v průběhu řízení vyjde najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu určenou podle předchozí věty, obviněný musí být z vazby propuštěn na svobodu nejpozději do patnácti dnů ode dne, kdy do-

šlo k upozornění na změnu právní kvalifikace skutku, i když některý vazební důvod trvá.

(10) Lhůta trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k zatčení nebo zadržení obviněného, anebo nepředcházelo-li zatčení nebo zadržení, ode dne, kdy došlo na základě rozhodnutí o vazbě k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty uvedené v odstavci 3 ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(11) Délka trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto podle § 265o odst. 2, § 275 odst. 3, § 287 nebo § 314k odst. 1, se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení.

§ 72

(1) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby ještě trvají nebo se nezměnily. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze v řízení o stížnosti proti rozhodnutí uvedenému v § 146a odst. 1 písm. a).

(2) Obviněný musí být ihned propuštěn na svobodu, jestliže

- a) pomine důvod vazby, nebo
- b) je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k okolnostem případu trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a obviněný se nedopustil jednání uvedeného v § 68 odst. 3.

(3) Obviněný má právo kdykoliv žádat o propuštění na svobodu. O takové žádosti musí soud neodkladně, nejpozději do pěti pracovních dnů, rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvěděl-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí čtrnácti dnů od právní moci rozhodnutí.

(4) Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného na svobodu, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.

§ 73

Nahrazení vazby zárukou, dohledem nebo slibem

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu, jestliže

- a) zájmové sdružení občanů uvedené v § 3 odst. 1, anebo důvěryhodná osoba schopná příznivě ovlivňovat chování obviněného, nabídnou převzetí záruky za další chování obviněného a za to, že se obviněný na vyzvání dostaví k soudu, státnímu zástupci, nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdání se z místa pobytu, a orgán rozhodující o vazbě považuje záruku

vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečnou a přijme ji,

- b) obviněný dá písemný slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, a orgán rozhodující o vazbě považuje slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečný a přijme jej, nebo
- c) s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným.

(2) Soud a v přípravném řízení státní zástupce seznámí toho, kdo nabízí převzetí záruky podle odstavce 1 písm. a) a splňuje podmínky pro její přijetí, s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(3) Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled probačního úředníka nahrazující vazbu, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkoví, změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení.

(4) Neplní-li obviněný povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne o vazbě.

§ 73a

Peněžitá záruka

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu též tehdy, jestliže přijme složenou peněžitou záruku, jejíž výši určí. Je-li však obviněný stíhán pro trestný čin teror (§ 93 a 93a), obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 3, 4, vraždy (§ 219), ublížení na zdraví (§ 222), loupeže podle § 234 odst. 3, znásilnění podle § 241 odst. 2 až 4 a pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4 trestního zákona a je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c), nelze peněžitou záruku přijmout. Se souhlasem obviněného může peněžitou záruku složit i jiná osoba, musí však být před jejím přijetím seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(2) Na návrh obviněného nebo osoby, která nabízí složení peněžitě záruky, orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že

- a) přijetí peněžitě záruky je přípustné, a zároveň

s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžitě záruky nabízí, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, a závažnosti důvodů vazby určí výši peněžitě záruky v odpovídající hodnotě od 10 000 Kč výše a způsob jejího složení, nebo

- b) vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu nabídku peněžitě záruky nepřijímá.

(3) Soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

- a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu, a znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, státního zástupce, nebo policejního orgánu,
- b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,
- c) opakuje trestnou činnost nebo se pokusí dokonat trestný čin, který dříve nedokonal nebo který připravoval nebo kterým hrozil, nebo
- d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitěho trestu nebo výkonu náhradního trestu odnětí svobody za peněžitý trest.

(4) Peněžitou záruku zruší nebo změní její výši na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo státní zástupce, který v té době vede řízení, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se změnily okolnosti rozhodné pro určení její výše. Rozhodne-li o zrušení peněžitě záruky nebo o jejím případnutí státu, přezkoumá zároveň, zda nejsou dány důvody pro rozhodnutí o vzetí do vazby, a případně provede potřebné úkony.

(5) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá záruka u obviněného, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo peněžitěmu trestu, do dne, kdy obviněný nastoupí výkon trestu odnětí svobody, zaplatí peněžitý trest a náklady trestního řízení. Nezaplatí-li obviněný peněžitý trest nebo náklady trestního řízení ve stanovené lhůtě, na jejich zaplacení se použijí prostředky z peněžitě záruky.

(6) Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu nebo být použita na zaplacení peněžitěho trestu nebo nákladů trestního řízení, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.

§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

- (1) O vzetí obviněného do vazby může rozhod-

nout pouze soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(3) O propuštění obviněného z vazby může i bez žádosti rozhodnout v přípravném řízení státní zástupce. Ten rovněž může rozhodnout o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby zárukou, slibem, dohledem probačního úředníka nebo peněžitou zárukou. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudu. Po podání obžaloby činí uvedená rozhodnutí soud.

§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, § 71 odst. 2 až 5, § 72, 73 a 73a) je přípustná stížnost.

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby a stížnost stran proti rozhodnutí o připadnutí peněžitě záruky státu. Byl-li však státní zástupce při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí; jde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku, má stížnost státního zástupce odkladný účinek jen tehdy, podal-li státní zástupce také odvolání proti rozsudku.

§ 74a

Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody

(1) Je-li vedeno trestní stíhání proti obviněnému ve výkonu trestu odnětí svobody a je-li dán některý z důvodů vazby podle § 67, rozhodne o důvodech, obsahu a trvání nezbytných omezení, která se proti němu uplatní, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Uložená omezení nesmí být závažnější než ta, kterým by jinak byl obviněný podroben ve vazbě.

(3) Na řízení o omezeních a o jejich trvání se užívají přiměřeně ustanovení § 71 a 72. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

Oddíl druhý

Zadržení

§ 75

Zadržení obviněného policejním orgánem

Jestliže je tu některý z důvodů vazby (§ 67) a pro neodkladnost věci nelze rozhodnutí o vazbě předem opatřit, může policejní orgán obviněného zadržet pro-

zatím sám. Je však povinen provedené zadržení státnímu zástupci bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který státní zástupce potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán tak, aby obviněný mohl být nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdán soudu, jinak musí být propuštěn na svobodu.

§ 76

Zadržení osoby podezřelé

(1) Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby (§ 67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastížena na útěku.

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

(3) Policejní orgán, který provedl zadržení, zadržanou osobu vyslechne a o výsledku sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

(4) Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadržanou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výsledku s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržaná podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěna na svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržaná osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

(6) Zadržaná osoba má právo zvolit si obhájce, hovořit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se

s ním již v průběhu zadržení; má též právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jejím výslechu podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě tam uvedené nedosažitelný. O těchto právech je třeba podezřelého poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.

§ 77

Rozhodnutí o zadržené osobě

(1) Nenařídil-li státní zástupce propuštění zadržené osoby na podkladě materiálů mu došlých, popřípadě po jejím opětovném výslechu, je povinen odevzdat ji ve lhůtě 48 hodin od zadržení soudou s návrhem na vzetí do vazby. K návrhu připojí dosud získaný důkazní materiál.

(2) Soudce je povinen vyslechnout zadrženou osobu (odstavec 1) a do 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce rozhodnout o jejím propuštění na svobodu anebo rozhodnout, že ji bere do vazby. O době a místě konání výslechu vyrozumí bezodkladně vhodným způsobem zvoleného nebo ustanoveného obhájce, pokud je dosažitelný, a o jeho účast zadržená osoba požádala, a státního zástupce. Obhájce a státní zástupce se mohou výslechu zúčastnit a klást zadržené osobě otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu soudce udělí slovo. Překročení doby 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce na vzetí do vazby je vždy důvodem rozhodnutí o propuštění obviněného na svobodu.

Oddíl třetí

Vydání a odnětí věci

§ 78

Povinnost k vydání věci

(1) Kdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; je-li ji nutno pro účely trestního řízení zajistit, je povinen věc na vyzvání těmto orgánům vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§ 66).

(2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na listinu, jejíž obsah se týká okolnosti, o které platí zákaz výslechu, ledaže došlo k zproštění povinnosti zachovat věc v tajnosti nebo k zproštění povinnosti mlčenlivosti (§ 99).

(3) Vyzvat k vydání věci je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.

§ 79

Odnětí věci

(1) Nebude-li věc důležitá pro trestní řízení na vyzvání vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být

na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce.

(2) Nevykoná-li orgán, který příkaz k odnětí věci vydal, odnětí věci sám, provede je na podkladě příkazu policejní orgán.

(3) Bez předchozího souhlasu uvedeného v odstavci 1 může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.

(4) K odnětí věci se podle možnosti přibere osoba, která není na věci zúčastněna.

(5) Protokol o vydání a odnětí věci musí obsahovat též dostatečně přesný popis vydané nebo odňaté věci, který by umožnil určit její totožnost.

(6) Osobě, která věc vydala nebo jí byla věc odňata, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu.

§ 79a

Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že peněžní prostředky na účtu u banky jsou určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity, nebo jsou výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být doručeno bance, která vede účet a poté, co banka zajištění provedla, i majiteli účtu. V rozhodnutí se uvede bankovní spojení, kterým se rozumí číslo účtu a kód banky, a dále peněžní částka v příslušné měně, na kterou se zajištění vztahuje. Nestanoví-li orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 jinak, zakáže se okamžikem doručení rozhodnutí jakákoliv dispozice s peněžními prostředky, které se na účtu nacházejí, až do výše zajištění, s výjimkou výkonu rozhodnutí. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se přednostně použijí peněžní prostředky nedotčené rozhodnutím o zajištění. S peněžními prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu soudce a v přípravném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

(3) Jestliže zajištění peněžních prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba, nebo zajištění není třeba ve stanovené výši, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zajištění zruší nebo je omezí. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je třeba doručit bance a majiteli účtu.

(4) Majitel účtu, jehož peněžní prostředky na účtu byly zajištěny, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji majitel účtu, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 14 dnů od právní moci rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost.

§ 79b

Z důvodů, pro které lze zajistit peněžní prostředky na účtu u banky, lze rozhodnout o zajištění peněžních prostředků na účtu u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiných subjektů, které vedou účet pro jiného, blokaci peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokaci čerpání finančního úvěru a blokaci finančního pronájmu. Na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně použije ustanovení § 79a.

§ 79c

Zajištění zaknihovaných cenných papírů

(1) Rozhodne-li předseda senátu nebo v přípravě řízení státní zástupce o zajištění zaknihovaných cenných papírů, Středisko cenných papírů, právnická osoba oprávněná k vedení části evidence a k výkonu ostatních činností Střediska cenných papírů podle zvláštního zákona nebo Česká národní banka zřídí jejich majiteli zvláštní účet, na kterém tyto cenné papíry vede.

(2) V naléhavých případech, které nesnesou odkladu, může o zajištění zaknihovaných cenných papírů rozhodnout též policejní orgán. Do 48 hodin je povinen své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší.

(3) Okamžikem doručení rozhodnutí o zajištění se zakazuje nakládání s cennými papíry, na které se zajištění vztahuje. Orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavcích 1 a 2 může podle povahy a okolností trestného činu, pro který se vede trestní stíhání, v rozhodnutí stanovit, že v důsledku zajištění zaknihovaných cenných papírů nelze vykonávat i další práva.

(4) Na důvody rozhodnutí o zajištění zaknihovaných cenných papírů, na postup při rozhodování o zajištění a na zrušení nebo omezení zajištění se přiměřeně použije ustanovení § 79a.

Vrácení věci

§ 80

(1) Není-li věci, která byla podle § 78 vydána nebo podle § 79 odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabránění, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních. Pokud osoba, která má na věc právo, ji přes opakovanou výzvu nepřevzme, bude věc prodána a částka za ni stržená bude uložena do úschovy soudu. Na prodej se použije přiměřeně předpisu o soudním prodeji zabavených movitých věcí.

(2) Je-li nebezpečí, že se věc, která nemohla být vrácena nebo vydána podle odstavce 1, zkáží, prodá se a částka za ni stržená se uloží do úschovy soudu. Na prodej se použije přiměřeně předpisu o soudním prodeji zabavených movitých věcí.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 činí předseda senátu, v přípravě řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Proti rozhodnutí o vrácení a vydání věci, jakož i o uložení do úschovy, je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 81

(1) Jestliže byla obviněným vydána nebo mu odňata věc, kterou získal nebo pravděpodobně získal trestným činem, a buď není známo, komu věc patří, nebo není znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně popis věci. Vyhlášení se učiní způsobem pro vypátrání poškozeného nejúčelnějším, a to spolu s vyzváním, aby se poškozený přihlásil do šesti měsíců od vyhlášení.

(2) Uplatnil-li ve lhůtě uvedené v odstavci 1 nárok na věc někdo jiný než obviněný, postupuje se podle § 80 odst. 1. Jestliže nárok na věc neuplatnil nikdo jiný, vydá se věc, nebo byla-li zatím pro nebezpečí zkázy už prodána, částka za ni stržená obviněnému na jeho žádost, pokud nejde o věc, kterou získal trestným činem. Jde-li o takovou věc nebo nepožádal-li obviněný o vrácení věci, věc se odevzdá orgánu příslušnému podle zvláštních předpisů, který provede její realizaci. Tím není dotčeno právo vlastníka žádat vydání částky stržené za věc.

(3) Jde-li o věc bezcennou, lze ji zničit, a jde-li o věc nepatrné ceny, lze ji odevzdat orgánu příslušnému podle zvláštních předpisů k realizaci, a to v obou případech i bez předchozího vyhlášení popisu.

(4) Opatření a rozhodnutí uvedená v odstavcích 1 až 3 činí předseda senátu a v přípravě řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Proti usnesení o vydání věci, odevzdání věci orgánu příslušnému podle zvláštních předpisů k realizaci nebo o zničení věci je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Oddíl čtvrtý

Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 82

Důvody domovní prohlídky a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků

(1) Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě nebo jiné prostře sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejících (obydlí) je věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení.

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 lze vykonat i prohlídku prostor nesloužících k bydlení (jiných prostor) a pozemků, pokud nejsou veřejně přístupné.

(3) Osobní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že někdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení.

(4) U osoby zadržené a u osoby, která byla zatčena nebo která se bere do vazby, lze vykonat osobní prohlídku též tehdy, je-li tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí.

§ 83

Příkaz k domovní prohlídce

(1) Nařídit domovní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. V neodkladných případech tak může namísto příslušného předsedy senátu nebo soudce (§ 18) učinit předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu má být prohlídka vykonána. Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán.

§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Nařídit prohlídku jiných prostor nebo pozemku je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Policejní orgán k tomu potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Příkaz musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se uživateli dotčených prostor nebo pozemku, a nebyl-li zastížen při prohlídce, bezprostředně po odpadnutí překážky, která doručení brání.

(2) Prohlídku jiných prostor nebo pozemku pro-

vede orgán, který ji nařídil, nebo na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu, nebo v případě, že uživatel dotčených prostor nebo pozemku písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí bezprostředně uvědomit orgán, který je k vydání příkazu nebo souhlasu uvedenému v odstavci 1 oprávněn.

§ 83b

Příkaz k osobní prohlídce

(1) Nařídit osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán.

(2) Nevykoná-li osobní prohlídku orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví.

(4) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Bez příkazu nebo souhlasu lze též provést osobní prohlídku v případech uvedených v § 82 odst. 4.

§ 83c

Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek

(1) Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.

(2) Stejně tak může na místa uvedená v odstavci 1 vstoupit v případě, že byl vydán příkaz k zatčení nebo příkaz k předvedení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody osoby tam se zdržující.

(3) Po vstupu na místa shora uvedená nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí nebo k předvedení osoby.

§ 84

Předchozí výslech

Vykonat domovní prohlídku nebo osobní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků lze jen po předchozím výslechu toho, u koho nebo na kom

se má takový úkon vykonat, a to jen tehdy, jestliže se výsledkem nedosáhlo ani dobrovolného vydání hledané věci nebo odstranění jiného důvodu, který vedl k tomuto úkonu. Předchozího výsledku není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výsledek nelze provést okamžitě.

Výkon prohlídek a vstupů do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 85

(1) Orgán vykonávající domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor je povinen umožnit osobě, u níž se takový úkon koná, nebo některému dospělému členu její domácnosti nebo v případě prohlídky jiných prostor též jejímu zaměstnanci účast při prohlídce. O právu účasti při prohlídce je povinen tyto osoby poučit.

(2) K výkonu domovní a osobní prohlídky je třeba přibrat osobu, která není na věci zúčastněna. Orgán vykonávající prohlídku prokáže své oprávnění.

(3) V protokole o prohlídce je třeba též uvést, zda byla dodržena ustanovení o předchozím výsledku, popřípadě označit důvody, proč dodržena nebyla. Došlo-li při prohlídce k vydání nebo odnětí věci, je třeba pojmout do protokolu také údaje uvedené v § 79 odst. 5.

(4) Osobě, u které byla prohlídka vykonána, vydá orgán, který takový úkon vykonal, ihned, a není-li to možné, nejdéle do 24 hodin poté písemné potvrzení o výsledku úkonu, jakož i o převzetí věcí, které byly přitom vydány nebo odňaty, anebo opis protokolu.

(5) Při vstupu do obydlí, jiných prostor a pozemků se užije ustanovení odstavců 1 až 4 přiměřeně. Účast osob uvedených v odstavci 1 při vstupu do obydlí však lze odepřít a osobu uvedenou v odstavci 2 nepřibrat, jestliže by mohlo dojít k ohrožení jejího života nebo zdraví.

§ 85a

(1) Osoba, u níž má být provedena domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemku, osobní prohlídka nebo vstup do obydlí, je povinna tyto úkony strpět.

(2) Neumožní-li osoba, vůči níž směřuje úkon uvedený v odstavci 1, provedení takového úkonu, jsou orgány provádějící úkon oprávněny po předchozí marné výzvě překonat odpor takové osoby nebo jí vytvořenou překážku. O tom učiní záznam do protokolu (§ 85 odst. 3).

§ 85b

Provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku

Ustanovení § 83, 83a, 84, 85 a 85a se užije i tehdy,

jestliže na místech v těchto ustanoveních uvedených je třeba provést rekonstrukci, rekognici, prověrku na místě nebo vyšetřovací pokus, z povahy takového úkonu vyplývá, že jej nelze provést jinde a ten, u koho se má takový úkon vykonat, k němu nedal souhlas.

Oddíl pátý

Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

§ 86

Zadržení zásilky

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

(2) Bez nařízení uvedeného v odstavci 1 může být přeprava zásilky pozdržena na příkaz policejního orgánu, pokud věc nesnese odkladu a nařízení nelze předem dosáhnout. Policejní orgán je povinen o pozdržení zásilky do 24 hodin vyrozumět státního zástupce. Neobdrží-li pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek v takovém případě do tří dnů nařízení podle odstavce 1, nesmí dopravu zásilek dále zdržovat.

§ 87

Otevření zásilky

(1) Zásilku vydanou podle § 86 odst. 1 může otevřít jen předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státního zástupce nebo policejní orgán.

(2) Otevřená zásilka se odevzdá adresátovi, a není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, některému z jeho rodinných příslušníků; jinak se zásilka vrátí odesílateli. Je-li však obava, že odevzdáním zásilky by mohlo dojít ke zmaření nebo podstatnému ztížení účelu trestního stíhání, připojí se zásilka ke spisu; je-li to vhodné, oznámí se adresátovi obsah dopisu nebo telegramu. Není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, učiní se oznámení některému z jeho rodinných příslušníků.

(3) Zásilka, kterou nebylo uznáno za nutné otevřít, odevzdá se ihned adresátovi nebo se vrátí provozovateli poštovních služeb nebo osobě, která ji vydala.

§ 87a

Záměna zásilky

(1) V zájmu zjištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, radioaktivní materiál, padělané peníze a padělané cenné papíry, střelné nebo hromadně účinné zbraně, střelivo a výbušniny nebo jinou věc, k jejímuž držení je třeba zvláštního povovo-

lení, věci určené ke spáchání trestného činu, anebo věci z trestného činu pocházející, může předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nařídit, aby byl obsah takové zásilky zaměněn za jiný a takto upravená zásilka byla předána k další přepravě.

(2) Záměnu provede policejní orgán, který o tom sepíše záznam a zabezpečí úschovu zaměněných věcí a materiálů. Se zaměněnými věcmi se nakládá jako s věcmi odňatými.

§ 87b

Sledovaná zásilka

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení nařídit, aby zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje věci uvedené v § 87a, byla sledována, jestliže je to třeba k objasnění trestného činu nebo odhalení všech jeho pachatelů a zjištění potřebných skutečností jiným způsobem by bylo neúčinné nebo podstatně ztížené. Sledování zásilky provede podle pokynu státního zástupce policejní orgán; vůči osobám, které se sledovanou zásilkou nakládají, přitom neprovádí žádné úkony směřující k vydání nebo odnětí věci. O průběhu sledování zásilky se sepíše protokol a podle potřeby se pořídí též obrazový nebo jiný záznam.

(2) Bez příkazu podle odstavce 1 může policejní orgán zahájit sledování zásilky, jestliže věc nesnese odkladu a příkaz nelze předem dosáhnout. O tomto úkonu státního zástupce bez odkladu vyrozumí a postupuje dále podle jeho pokynů.

(3) V průběhu sledování zásilky může policejní orgán provádět nezbytná opatření k tomu, aby se s vědomím a pod kontrolou celních orgánů dostala zásilka věcí uvedených v § 87a odst. 1 nebo věcí je nahrazujících z území České republiky do ciziny nebo naopak, anebo z ciziny přes území České republiky do třetího státu.

(4) Sledování zásilky ukončí policejní orgán na příkaz státního zástupce, a je-li zřejmé, že nakládáním se zásilkou vzniká vážné nebezpečí života nebo zdraví, značné škody na majetku, anebo hrozí-li vážné nebezpečí, že takovou zásilku nebude možné dále sledovat, i bez takového příkazu. Podle potřeby současně s ukončením sledování zásilky učiní úkon směřující proti dalšímu držení věci, které tvoří obsah zásilky; to neplatí, jestliže sledovaná zásilka přechází státní hranici a v rámci mezinárodní spolupráce její sledování převezme příslušný orgán cizího státu.

§ 87c

Společné ustanovení

Zásilkou ve smyslu § 86 až 87c se rozumí předmět dopravovaný jakýmkoliv způsobem, ať již s využitím pošty nebo jiné osoby, včetně dopravy skrytým způsobem.

Oddíl šestý

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou sděleny významné skutečnosti pro trestní řízení. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřipustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen odposlech ihned přerušit, záznam o jeho obsahu zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a odůvodněn. Současně v něm musí být stanovena doba, po kterou bude odposlech a záznam prováděn a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může soudce prodloužit vždy na dobu dalších šesti měsíců. Opis příkazu soudce bez odkladu zašle státnímu zástupci. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky.

(3) Bez příkazu podle odstavce 1 může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, a to i tehdy, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin neuvedený v odstavci 1, pokud s tím účastník odposlouchávané stanice souhlasí.

(4) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o osobě, která záznam pořídila. Ostatní záznamy je třeba označit, spolehlivě uschovat a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užit tehdy, pokud je i v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1 nebo souhlasí-li s tím účastník odposlouchávané stanice.

(5) Pokud při odposlechu a záznamu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

§ 88a

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení třeba zjistit údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu, které jsou předmětem teleko-

munikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení soudce, aby je právnické nebo fyzické osoby, které vykonávají telekomunikační činnost, sdělily jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn.

(2) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.

HLAVA PÁTÁ

DOKAZOVÁNÍ

§ 89

Obecná ustanovení

(1) V trestním stíhání je v nezbytném rozsahu třeba dokazovat zejména:

- zda se stal skutek, v němž je spatřován trestný čin,
- zda tento skutek spáchal obviněný, případně z jakých pohnutek,
- podstatné okolnosti, mající vliv na posouzení nebezpečnosti činu,
- podstatné okolnosti k posouzení osobních poměrů pachatele,
- podstatné okolnosti, umožňující stanovení následku a výše škody způsobené trestným činem,
- okolnosti, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) Za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Každá ze stran může důkaz vyhledat, předložit nebo jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.

(3) Důkaz získaný nezákonným donucením nebo hrozbou takového donucení nesmí být použit v řízení s výjimkou případu, kdy se použije jako důkaz proti osobě, která takového donucení nebo hrozby donucení použila.

Oddíl první

Výpověď obviněného

§ 90

Předvolání a předvedení

(1) Nedostaví-li se obviněný, který byl řádně

předvolán, k výslechu bez dostatečné omluvy, může být předveden; na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být v předvolání upozorněn.

(2) Obviněný může být předveden i bez předchozího předvolání, jestliže je to nutné k úspěšnému provedení trestního řízení, zejména když se skrývá nebo nemá stále bydliště.

(3) O předvedení je třeba požádat příslušný policejní orgán. O předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě je třeba požádat jeho velitele nebo náčelníka.

Výslech obviněného

§ 91

(1) Před prvním výslechem je třeba zjistit totožnost obviněného, dotázat se jej na jeho rodinné, majetkové a výtěžkové poměry a předchozí tresty, objasnit mu podstatu sděleného obvinění a poučit jej o jeho právech. Obsah poučení se poznamená v protokolu. Nelze-li totožnost obviněného ihned zjistit, je nutno k protokolu o jeho výslechu připojit takové důkazy, aby tato osoba nemohla být zaměněna s jinou.

(2) Je-li obviněných více, vyslychájí se odděleně.

§ 92

(1) Výslech obviněného se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení. Obviněný nesmí být žádným způsobem donucován k výpovědi nebo k doznání. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost.

(2) Obviněnému musí být dána možnost se k obvinění podrobně vyjádřit, zejména souvisle vylíčit skutečnosti, které jsou předmětem obvinění, uvést okolnosti, které obvinění zeslabují nebo vyvracejí, a nabídnout o nich důkazy.

(3) Obviněnému mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky musí být kladeny jasně a srozumitelně bez předstírání klamavých a nepravdivých okolností; nesmí v nich být naznačeno, jak na ně odpovědět.

§ 93

(1) Obviněnému může být dovoleno, aby dříve než dá odpověď, nahlédl do písemných poznámek, jež musí vyslychajícím, požádá-li o to, předložit k nahlédnutí; tato okolnost musí být v protokole poznamenána.

(2) Má-li se výslechem zjistit totožnost nějaké osoby nebo věci, vyzve se obviněný, aby ji popsal; teprve pak mu má být osoba nebo věc ukázána, a to zpravidla mezi několika osobami nebo několika věcmi téhož druhu.

(3) Je-li toho třeba k zjištění pravosti rukopisu, může být obviněný vyzván, aby napsal potřebný počet slov; k tomu však nesmí být žádným způsobem donucován. Obviněný je však povinen vždy strpět úkony potřebné k tomu, aby se zjistila jeho totožnost.

§ 94
zrušen

§ 95

(1) Výpověď obviněného se do protokolu zapíše zpravidla podle diktátu vyslychajícího, v přímé řeči a pokud možno doslova.

(2) Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výslechu obviněnému předložen k přečtení nebo požádá-li o to, přečten; obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v souhlasu s jeho výpovědí. O tomto právu je třeba obviněného poučit.

(3) Protokol o výslechu, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno vyslychanému před podpisem přečíst nebo k přečtení předložit v přítomnosti nezúčastněné osoby. Má-li vyslychaný proti obsahu protokolu námitky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek projednání pojmut do protokolu.

§ 96
zrušen

Oddíl druhý

Svědci

§ 97

Povinnost svědčit

Každý je povinen na předvolání se dostavit a vypovídat jako svědek o tom, co je mu známo o trestném činu a o pachateli nebo o okolnostech důležitých pro trestní řízení.

§ 98

Předvolání a předvedení

Jestliže se svědek, ač byl řádně předvolán, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předveden. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být svědek v předvolání upozorněn. Nedostaví-li se příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, je nutno požádat jeho velitele nebo náčelníka, aby sdělil důvod, proč se předvolaný nedostavil, popřípadě aby ho dal předvést.

§ 99

Zákaz výslechu

(1) Svědek nesmí být vyslechnut o okolnostech, týkajících se utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem, jež je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zproštění lze odeprít jen tehdy, jestliže by výpověď způsobila státu vážnou škodu.

(2) Svědek nesmí být vyslychán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.

(3) Zákaz výslechu podle odstavce 2 se nevztahuje na svědeckou výpověď týkající se trestného činu, stran něhož má svědek oznamovací povinnost podle trestního zákona. Rovněž se nevztahuje na svědeckou výpověď o utajovaných skutečnostech klasifikovaných ve zvláštním zákoně stupněm utajení „Důvěrné“ nebo „Vyhrazené“.

§ 100

Právo odeprít výpověď

(1) Právo odeprít výpověď jako svědek má příbuzný obviněného v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel a druh; jestliže je obviněných více a svědek je v uvedeném poměru jen k některému z nich, má právo odeprít výpověď stran jiných obviněných jen tehdy, nelze-li odloučit výpověď, která se jich týká, od výpovědi týkající se obviněného, k němuž je svědek v tomto poměru.

(2) Svědek je oprávněn odeprít vypovídat, jestliže by výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému příbuznému v pokolení přímém, svému souroženci, osvojiteli, osvojenci, manželu nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťoval jako újmu vlastní.

(3) Odeprít výpověď jako svědek nemůže však ten, kdo má stran trestného činu, jehož se svědecká výpověď týká, oznamovací povinnost podle trestního zákona.

Výslech svědka

§ 101

(1) Před výslechem svědka je třeba vždy zjistit jeho totožnost, jeho poměr k obviněnému, poučit jej o právu odeprít výpověď, a je-li toho třeba, též o zákazu výslechu nebo o možnosti postupu podle § 55 odst. 2, jakož i o tom, že je povinen vypovědět úplnou pravdu a nic nezamlčet. Dále musí být poučen o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi. Je-li jako svědek vyslychána osoba mladší než patnáct let, je třeba ji poučit přiměřeně jejímu věku.

(2) Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti. Svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud zvěděl okolnosti jím uváděné.

(3) Svědkovi mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Svědkovi nesmějí být kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy okolnosti, které se mají zjišťovat teprve z jeho výpovědi.

(4) Je-li toho třeba ke zjištění pravosti rukopisu, může být svědkovi přikázáno, aby napsal potřebný počet slov.

§ 101a

Neshledá-li policejní orgán důvod k sepsání protokolu o výslechu způsobem uvedeným v § 55 odst. 2, ačkoliv se jej svědek domáhá a uvádí konkrétní skutečnosti, které podle něj takový postup sepsání protokolu odůvodňují, policejní orgán věc předloží státnímu zástupci, aby přezkoumal správnost jeho postupu. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, odloží výslech svědka do doby, než státní zástupce přijme opatření. V opačném případě svědka vyslechne a do přijetí opatření státního zástupce s protokolem nakládá tak, aby totožnost svědka zůstala utajena.

§ 102

(1) Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než patnáct let o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvlášť šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výslechu se přibere pedagog nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výslechu a stupeň duševního vývoje vyslýchané osoby přispěla k správnému vedení výslechu. Může-li to přispět k správnému provedení výslechu, mohou být přibráni i rodiče. Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhoví.

(2) V dalším řízení má být taková osoba vyslechnuta znovu jen v nutných případech. V řízení před soudem je možno na podkladě rozhodnutí soudu provést důkaz přečtením protokolu i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1 a 2. Osoba, která byla k výslechu přibrána, se podle potřeby vyslechne k správnosti a úplnosti zápisu, k způsobu, jímž byl výslech prováděn,

jakož i k způsobu, jímž vyslýchaná osoba vypovídala.

§ 103

Ustanovení § 93 odst. 1 a 2 a § 95 o výslechu obviněného se užíje přiměřeně i na výslech svědka.

§ 104

Svědectvé

(1) Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku (svědečné). Nárok zaniká, neuplatní-li jej svědek do tří dnů po svém výslechu nebo po tom, co mu bylo sděleno, že k výslechu nedojde; na to musí být svědek upozorněn.

(2) Nárok podle odstavce 1 má svědek nebo jiná osoba, s výjimkou podezřelého nebo obviněného, též tehdy, dostaví-li se na výzvu orgánu činného v trestním řízení k provedení jiného úkonu dokazování.

(3) Výši svědečného určí zpravidla ihned po uplatnění nároku na svědečné ten, kdo svědka nebo jinou osobu uvedenou v odstavci 2 předvolal, a v řízení před soudem předseda senátu.

Oddíl třetí

Některé zvláštní způsoby dokazování

§ 104a

Konfrontace

(1) Jestliže výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného, může být obviněný postaven svědkovi nebo spoluobviněnému tváří v tvář.

(2) Jestliže výpověď svědka nesouhlasí v závažných okolnostech s výpovědí obviněného nebo jiného svědka, může být svědek postaven obviněnému nebo jinému svědkovi tváří v tvář.

(3) Konfrontace se může provést až poté, kdy každá z osob, jež mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta a o její výpovědi byl sepsán protokol. Při konfrontaci se vyslýchána osoba vyzve, aby druhé osobě vypověděla v přímé řeči své tvrzení o okolnostech, v nichž výpovědi konfrontovaných osob nesouhlasí, popřípadě, aby uvedla další okolnosti, které s jejím tvrzením souvisejí a o kterých dosud nevypovídala. Osoby postavené tváří v tvář mohou si klást vzájemně otázky jen se souhlasem vyslýchajícího.

(4) Pro konfrontaci jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a o svědcích.

(5) Osobu mladší než patnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže to je pro objasnění

věci nezbytně nutné; v takovém případě se užije přiměřeně § 102. Tváří v tvář nelze postavit svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2.

(6) Je-li třeba po skončení konfrontace znovu vyslechnout konfrontované osoby, provede se jejich výslech odděleně.

(7) Konfrontace se zásadně provádí jen v řízení před soudem; před podáním obžaloby lze konfrontaci provést jen výjimečně, pokud lze očekávat, že její provedení výrazněji přispěje k objasnění věci a stejného cíle nelze dosáhnout jinými prostředky.

§ 104b

Rekognice

(1) Rekognice se koná, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc a určil tím jejich totožnost. K provádění rekognice se vždy přibere alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna.

(2) Podezřelý, obviněný nebo svědek, kteří mají poznat osobu nebo věc, se před rekognicí vyslechnou o okolnostech, za nichž osobu nebo věc vnímali, a o znacích nebo zvláštěnostech, podle nichž by bylo možno osobu nebo věc poznat. Osoba nebo věc, která má být poznána, jim nesmí být před rekognicí ukázána.

(3) Má-li být poznána osoba, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi mezi nejméně třemi osobami, které se výrazně neodlišují. Osoba, která má být poznána, se vyzve, aby se zařadila na libovolné místo mezi ukazované osoby. Jestliže osoba má být poznána nikoliv podle svého vzezření, ale podle hlasu, umožní se jí, aby hovořila v libovolném pořadí mezi dalšími osobami s podobnými hlasovými vlastnostmi.

(4) Není-li možno ukázat osobu, která má být poznána, rekognice se provede podle fotografie, která se předloží podezřelému, obviněnému nebo svědkovi s obdobnými fotografiemi nejméně tří dalších osob. Tento postup nesmí bezprostředně předcházet rekognici ukázáním osoby.

(5) Má-li být poznána věc, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi ve skupině věcí pokud možno téhož druhu.

(6) Pro rekognici jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a svědka.

(7) Podle povahy věci lze rekognici provést tak, aby se poznávající osoba bezprostředně nesetkala s poznávanou osobou. Provádí-li se rekognice za účasti osoby mladší než patnáct let, užije se přiměřeně § 102. Rekognici za přítomnosti svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2, lze za podmínek utajení jeho podoby a osobních údajů provést, pokud je svědek poznávající osobou.

(8) Po provedení rekognice se podezřelý, obviněný nebo svědek vyslechnou znovu, je-li třeba odstranit rozpor mezi jejich výpovědí a výsledky rekognice.

§ 104c

Vyšetřovací pokus

(1) Vyšetřovací pokus se koná, mají-li být pozorování v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.

(2) K provedení vyšetřovacího pokusu se nepřistoupí, jestliže to je vzhledem k okolnostem případu nebo osobě podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka nevhodné nebo zleli účelu vyšetřovacího pokusu dosáhnout jinak.

(3) K vyšetřovacímu pokusu, který je prováděn v přípravném řízení, musí být přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna, ledaže by nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila jeho provedení. Je-li to potřebné vzhledem k povaze věci a ke skutečnostem, které dosud v trestním řízení vyšly najevo, přibere se k vyšetřovacímu pokusu znalec, popřípadě podezřelý, obviněný a svědek. Jejich účast při vyšetřovacím pokusu se řídí ustanoveními, která platí pro jejich výslech. Zúčastní-li se vyšetřovacího pokusu osoba mladší než patnáct let, užije se přiměřeně § 102.

(4) K úkonům, které souvisejí s vyšetřovacím pokusem, nesmí být podezřelý, obviněný, poškozený nebo svědek, který má právo odeprít výpověď, žádným způsobem donucován.

§ 104d

Rekonstrukce

(1) Rekonstrukce se koná, má-li být obnovením situace a okolnosti, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

(2) Na postup při rekonstrukci se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

§ 104e

Prověrka na místě

(1) Prověrka na místě se koná, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.

(2) Na postup při prověrce na místě se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

Oddíl čtvrtý

Znalci

Přibrání znalce

§ 105

(1) Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán činný v trestním řízení a v řízení před soudem předseda senátu znalce. O přibrání znalce se vyrozumí obviněný a v řízení před soudem též státní zástupce. Jiná osoba se o přibrání znalce vyrozumí, pokud je k podání znaleckého posudku třeba, aby tato osoba něco konala nebo strpěla.

(2) Při výběru osoby, která má být jako znalec přibrána, je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen. Při vyžadování odborného vyjádření orgán činný v trestním řízení zváží, zda osoba, od níž odborné vyjádření vyžaduje, s ohledem na svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo poměr k věci není podjatá.

(3) Proti osobě znalce lze vznést námitky z důvodů, které stanoví zvláštní zákon. Vedle toho lze vznést námitky proti odbornému zaměření znalce nebo proti formulaci otázek položených znalci. V přípravném řízení důvodnost takových námitek posoudí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu soudu, před kterým se v době oznámení námitek vede řízení; jsou-li námitky uplatněny v rámci opravného prostředku, posoudí je orgán, kterému přísluší o opravném prostředku rozhodnout. Vyhoví-li tento orgán námitkám a důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učiní opatření k vyžádání znaleckého posudku buď jiným znalcem nebo podle jinak formulovaných otázek; v opačném případě oznámí osobě, která námitky vznesla, že neshledal k takovému postupu důvody. Stanovisko k námitkám uplatněným v rámci opravného prostředku zpravidla tvoří součást odůvodnění rozhodnutí o takovém opravném prostředku.

(4) Jestliže jde o objasnění skutečnosti zvláště důležité, je třeba přibrat znalce dva. Dva znalce je třeba přibrat vždy, jde-li o prohlídku a pitvu mrtvoly (§ 115). K prohlídce a pitvě mrtvoly nesmí být přibrán jako znalec ten lékař, který zemřelého ošetřoval pro nemoc, která smrti bezprostředně předcházela.

(5) O odborné vyjádření podle odstavce 1 lze požádat i osobu, která je podle zvláštního zákona zapsána v seznamu znalců, a fyzickou nebo právnickou osobu, která má potřebné odborné předpoklady. Státní orgán předloží orgánům činným v trestním řízení odborné vyjádření vždy bez úplaty.

§ 106

Znalec musí být v předvolání upozorněn na následky nedostavení (§ 66) a na povinnost bez odkladu oznámit skutečnosti, pro které by byl vyloučen nebo které mu jinak brání být ve věci činný jako znalec. Znalec musí být též poučen o významu znaleckého posudku z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku; to se vztahuje i na znalce, který podal posudek na základě žádosti některé strany podle § 89 odst. 2.

§ 107

Příprava posudku

(1) Znalci, který je pověřen úkonem, se poskytnou potřebná vysvětlení ze spisů a vymezí se jeho úkoly. Přitom je třeba dbát toho, že znalci nepřísluší provádět hodnocení důkazů a řešit právní otázky. Je-li toho k podání posudku třeba, dovolí se znalci nahlédnout do spisů nebo se mu spisy zapůjčí. Může mu být též dovoleno, aby byl přítomen při výslechu obviněného a svědků a aby jim kladl otázky vztahující se na předmět znaleckého vyšetřování. V odůvodněných případech se znalci umožní, aby se zúčastnil provedení i jiného úkonu trestního řízení, pokud takový úkon má význam pro vypracování znaleckého posudku. Znalec může též navrhnout, aby byly jinými důkazy napřed objasněny okolnosti potřebné k podání posudku.

(2) Znalec přibráný k podání znaleckého posudku o příčině smrti nebo o zdravotním stavu zemřelé osoby je oprávněn vyžadovat zdravotnickou dokumentaci týkající se takové osoby; v ostatních případech může zdravotnickou dokumentaci vyžadovat za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

(3) Znalci se zpravidla uloží, aby posudek vypracoval písemně. Posudek se doručuje též obhájci, a to na náklady obhajoby.

§ 108

Výslech znalce

(1) Vypracoval-li znalec posudek písemně, stačí, aby se při výslechu naň odvolal a jej stvrdil. Nebyl-li posudek vypracován písemně, nadiktuje jej znalec při výslechu do protokolu.

(2) Bylo-li přibráno více znalců, kteří dospěli po vzájemné poradě k souhlasným závěrům, podá za všechny posudek ten z nich, jehož sami k tomu určili; různí-li se závěry znalců, je třeba vyslechnout každého zvlášť.

(3) V přípravném řízení lze od výslechu znalce upustit, nemá-li policejní orgán ani státní zástupce o spolehlivosti a úplnosti písemně podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109

Vady posudku

Je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutné požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, přibere se znalec jiný.

§ 110

Posudek ústavu

(1) Ve výjimečných, zvláště obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu přibrat státní orgán, vědecký ústav, vysokou školu nebo instituci specializovanou na znaleckou činnost k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem.

(2) Ten, kdo byl přibrán k podání znaleckého posudku nebo k přezkoumání posudku podaného znalcem podle odstavce 1, podá posudek písemně. V něm označí osobu nebo osoby, které posudek vypracovaly a mohou být v případě potřeby jako znalci vyslechnuty; pokud bylo třeba přibrat znalce dva (§ 105 odst. 4), uvede nejméně dvě takové osoby.

(3) Při výběru osob uvedených v odstavci 2 je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen.

(4) Ustanovení § 105 odst. 3 se při vyžadování posudku ústavu užije obdobně.

§ 110a

Jestliže znalecký posudek předložený stranou má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný orgánem činným v trestním řízení. Orgán činný v trestním řízení umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.

§ 111

Použití zvláštních předpisů o znalcích

(1) O ustanovení znalce, o způsobilosti k této funkci a o vyloučení z ní, o právu odepřít provedení znaleckého úkonu, o slibu a o připomenutí povinností před provedením znaleckého úkonu, jakož i o náhradě hotových výloh a o odměně za znalecký úkon (znalečné) platí zvláštní předpisy.

(2) Výši znalečného určí ten, kdo znalce přibral, a v řízení před soudem předseda senátu bez zbyteč-

ného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od vyúčtování znalečného. Nesouhlasí-li ten, kdo znalce přibral, s výší vyúčtovaného znalečného, rozhodne usnesením. Proti rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Znalečné je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jeho přiznání, nejpozději do 30 dnů.

Oddíl pátý

Věcné a listinné důkazy

§ 112

(1) Věcnými důkazy jsou předměty, kterými nebo na kterých byl trestný čin spáchán, jiné předměty, které prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost a mohou být prostředkem k odhalení a zjištění trestného činu a jeho pachatele, jakož i stopy trestného činu.

(2) Listinnými důkazy jsou listiny, které svým obsahem prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost, vztahující se k trestnému činu nebo k obviněnému.

Oddíl šestý

Ohledání

§ 113

Účel ohledání a protokol o něm

(1) Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.

(2) Protokol o ohledání musí poskytovat úplný a věrný obraz předmětu ohledání; mají se proto k němu přiložit fotografie, náčrty a jiné pomůcky.

§ 114

Prohlídka těla a jiné podobné úkony

(1) Prohlídce těla je povinen se podrobit každý, je-li nezbytně třeba zjistit, zda jsou na jeho těle stopy nebo následky trestného činu. Není-li prohlídka těla prováděna lékařem, může ji provést jen osoba téhož pohlaví.

(2) Je-li k důkazu třeba provést zkoušku krve nebo jiný obdobný úkon, je osoba, o kterou jde, povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotnický pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, jíž se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení.

(3) Je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby,

která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění.

(4) O povinnosti podle předchozích odstavců je třeba onu osobu poučit s upozorněním na následky nevyhovění (§ 66).

§ 115

Prohlídka a pitva mrtvol a její exhumace

(1) Vznikne-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem, musí být mrtvola prohlédnuta a pitvána. Pohřbít mrtvolu lze v takových případech jen se souhlasem státního zástupce. O tom rozhodne státní zástupce s největším urychlením.

(2) Exhumaci mrtvol může nařídít předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

Vyšetření duševního stavu

§ 116

(1) Je-li třeba vyšetřit duševní stav obviněného, přibere se k tomu vždy znalec z oboru psychiatrie.

(2) Nelze-li duševní stav vyšetřit jinak, může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídít, aby obviněný byl pozorován ve zdravotnickém ústavu, nebo je-li ve vazbě, též ve zvláštním oddělení nápravného zařízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Shledá-li znalec u obviněného příznaky nasvědčující jeho nepřičetnosti nebo zmenšené přičetnosti, vysloví se zároveň o tom, zda je jeho pobyt na svobodě nebezpečný.

§ 117

Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než dva měsíce; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

§ 118

Jestliže jsou závažné pochybnosti, zda není u svědka, jehož výpověď je pro rozhodnutí zvláště důležitá, podstatně snížena schopnost správně vnímat nebo vypovídat, je možno vyšetřit znalecky i duševní stav svědka. Pozorování duševního stavu svědka podle § 116 odst. 2 není však přípustné.

HLAVA ŠESTÁ

ROZHODNUTÍ

§ 119

Způsob rozhodování

(1) Soud rozhoduje rozsudkem, kde to zákon výslovně stanoví; v ostatních případech rozhoduje, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

(2) Státní zástupce a policejní orgán rozhodují, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

Oddíl první

Rozsudek

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudek po úvodních slovech „Jménem republiky“ musí obsahovat

- a) označení soudu, o jehož rozsudek jde, i jména a příjmení soudců, kteří se na rozhodnutí zúčastnili,
- b) den a místo vyhlášení rozsudku,
- c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

(2) Obžalovaný musí být v rozsudku označen údajem svého jména a příjmení, dne a místa narození, svého zaměstnání a bydliště, popřípadě jinými údaji potřebnými k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou. Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se i hodnost obžalovaného a útvar, jehož je příslušníkem.

(3) Výrok, jímž se obžalovaný uznává vinným, nebo jímž se obžaloby zprošťuje, musí přesně označovat trestný čin, jehož se výrok týká, a to nejen zákonným pojmenováním a uvedením příslušného zákonného ustanovení, nýbrž i uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jakož i uvedením všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu.

§ 121

Do rozsudku, jímž se rozhoduje otázka viny, pojme soud také výrok

- a) o náhradě škody, jestliže byl nárok na její náhradu včas uplatněn (§ 43 odst. 3),

- b) o ochranném opatření, jestliže o něm bylo v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání konaném o odvolání rozhodnuto.

§ 122

(1) Odsuzující rozsudek musí obsahovat výrok o trestu s uvedením zákonných ustanovení, podle nichž byl trest vyměřen, nebo podle nichž bylo od potrestání upuštěno, a jde-li o podmíněné upuštění od potrestání s dohledem, též výrok o stanovení zkušební doby a jejím trvání. Byl-li nad pachatelem vysloven dohled, musí být z výroku rozsudku zřejmé, zda dohled má být vykonáván v rozsahu stanoveném trestním zákonem nebo zda jsou vedle něj pachatelé ukládány další přiměřená omezení nebo povinnosti. Byl-li uložen trest, jehož výkon lze podmíněně odložit, musí rozsudek obsahovat i výrok o tom, zda byl podmíněný odklad povolen, a popřípadě na jaké podmínky je vázán. Byl-li uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, musí rozsudek obsahovat výrok o způsobu výkonu tohoto trestu (§ 39a, 81 tr. zák.). Je-li odsouzený zvláště nebezpečným recidivistou, je nutno výrok o tom rovněž pojmut do rozsudku.

(2) Ve výroku zprošťujícího rozsudku musí být uvedeno, o který z důvodů uvedených v § 226 se zproštění obžaloby opírá.

§ 123

Soud, který rozhoduje znovu ve věci, v níž dřívější rozsudek byl na podkladě odvolání, stížnosti pro porušení zákona nebo návrhu na obnovu zrušen jen částečně, pojme do nového rozsudku pouze ty výroky, stran nichž věc znovu rozhoduje. Na souvislost těchto výroků s výroky, v nichž zůstal dřívější rozsudek nedotčen, přitom poukáže.

§ 124

V rozsudku, jímž ukládá souhrnný trest, musí soud označit ty dřívější rozsudky, z nichž nový rozsudek zrušuje výrok o trestu a nahrazuje jej výrokem o trestu souhrnném.

§ 125

(1) Pokud rozsudek obsahuje odůvodnění, soud v něm stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrné, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Jestliže byly do rozsudku pojaty další výroky, je třeba je rovněž odůvodnit.

(2) V poučení o odvolání, které musí být obsa-

ženo v každém rozsudku soudu prvního stupně, se uvede lhůta, ve které musí být podáno (§ 248 odst. 1), označení soudu, ke kterému má být odvolání podáno (§ 251), označení soudu, který o podaném odvolání bude rozhodovat (§ 252), rozsah, v kterém mohou rozsudek napadat oprávněné osoby (§ 246), a vymezení nutného obsahu odvolání (§ 249).

(3) V poučení o dovolání, které musí být obsaženo v každém rozhodnutí soudu ve věci samé učiněném v druhém stupni, se uvedou oprávněné osoby, včetně nutnosti, aby dovolání obviněného bylo podáno prostřednictvím obhájce (§ 265d), lhůta k podání dovolání, označení soudu, ke kterému má být dovolání podáno (§ 265e), označení soudu, který o podaném dovolání bude rozhodovat, a vymezení nutného obsahu dovolání (§ 265f).

Porada a hlasování o rozsudku

§ 126

Při poradě o rozsudku, jímž se rozhoduje o vině a trestu, posoudí soud zejména,

- a) zda se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán,
- b) zda tento skutek má všechny znaky některého trestného činu,
- c) zda tento skutek spáchal obžalovaný,
- d) zda je obžalovaný za tento skutek trestně odpovědný,
- e) zda trestnost skutku nezanikla,
- f) zda a jaký trest má být obžalovanému uložen,
- g) zda a v jakém rozsahu má být obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému škodu,
- h) zda a jaké ochranné opatření má být uloženo.

§ 127

(1) Poradě a hlasování nesmí být kromě soudců a přísedících zúčastnivších se jednání, jež rozsudku bezprostředně předcházelo, a zapisovatele přítomen nikdo jiný. O obsahu porady je nutno zachovat mlčenlivost.

(2) Při hlasování rozhoduje většina hlasů. Nelze-li většiny dosáhnout, připočítávají se hlasy obžalovanému nejméně příznivé k hlasům po nich příznivějším tak dlouho, až se dosáhne většiny. Je-li sporné, které mínění je obžalovanému příznivější, rozhodne se o tom hlasováním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovat, i když byl v některé předchozí otázce přehlasován. Při hlasování o trestu se však mohou hlasování zdržet ti, kdo hlasovali pro zproštění obžaloby; jejich hlasy se přičítávají k hlasu pro obžalovaného nejpriznivějším.

(4) Přísedící hlasují před soudci. Přísedící a soudci mladší hlasují před staršími. Předseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasování se sepíše zvláštní protokol (§ 58).

§ 128

Vyhlášení rozsudku

(1) Rozsudek je nutno vždy vyhlásit; vyhláší jej předseda senátu.

(2) Vyhláší se úvodní slova „Jménem republiky“, plné znění výroku, aspoň podstatná část odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Vyhlášení musí být v naprosté shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl odhlasován.

(3) Rozsudek se vyhlásí zpravidla hned po skončení jednání, které rozsudku předcházelo; není-li to možné, lze pro vyhlášení rozsudku jednání odročit na dobu nejdéle tří dnů.

§ 129

Vyhotovení rozsudku

(1) Každý rozsudek je nutno vyhotovit písemně. Vyhotovení rozsudku musí být ve shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl vyhlášen.

(2) Jestliže nebyl rozsudek písemně vyhotoven již v poradě, předseda senátu nebo jím pověřený soudce, který byl členem senátu, jej vyhotoví a předá k doručení

- a) v řízení před okresními soudy a krajskými soudy jako soudy druhého stupně ve vazebních věcech do pěti pracovních dnů a v ostatních věcech do deseti pracovních dnů,
- b) v řízení před krajskými soudy jako soudy prvního stupně, vrchními soudy a před Nejvyšším soudem ve vazebních věcech do deseti pracovních dnů a v ostatních věcech do dvaceti pracovních dnů.

Výjimky z těchto lhůt povoluje na žádost předsedy senátu nebo soudce vyhotovujícího rozsudek ze závažných důvodů, zejména s ohledem na rozsáhlost a složitost věci, v jednotlivých věcech předseda soudu. Prodlouží-li lhůtu o více jak dalších dvacet pracovních dnů, písemně zdůvodní, proč nebylo možné stanovit lhůtu kratší. Jinak postupuje podle odstavce 3.

(3) Nemůže-li předseda senátu ani jiný jeho člen vyhlášený rozsudek písemně vyhotovit pro překážku delšího trvání, vyhotoví jej na příkaz předsedy soudu jiný soudce. Jde-li o samosoudce, vyhotoví rozsudek soudce určený předsedou soudu.

(4) Vyhotovení rozsudku podepíše předseda senátu a ten, kdo jej vypracoval. Nemůže-li předseda senátu podepsat vyhotovení rozsudku pro překážku delšího trvání, podepíše je za něho jiný člen senátu; důvod toho se na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130

Doručení rozsudku

(1) Rozsudek se v opise doručí obžalovanému, státnímu zástupci, zúčastněné osobě a poškozenému, který uplatnil nárok na náhradu škody, a to i když byli při vyhlášení rozsudku přítomni.

(2) Má-li obžalovaný obhájce nebo zákonného zástupce, doručí se opis rozsudku též jim.

(3) Mají-li zúčastněná osoba nebo poškozený zákonného zástupce, doručí se opis rozsudku jen zákonnému zástupci; mají-li zmocněnce, doručí se jen zmocněnci.

§ 131

Oprava vyhotovení a opisu rozsudku

(1) Předseda senátu může zvláštním usnesením kdykoli opravit písařské chyby a jiné zřejmé nesprávnosti, k nimž došlo ve vyhotovení rozsudku a jeho opisech, tak, aby vyhotovení bylo v naprosté shodě s obsahem rozsudku, jak byl vyhlášen. Opravu může nařídit i soud vyššího stupně.

(2) Opis usnesení o opravě se doručí všem osobám, jimž byl doručen opis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutí o opravě podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Po právní moci usnesení o opravě se oprava provede jak ve vyhotovení rozsudku, tak i v opisech, které se od osob, jimž byly doručeny, vyžádají za tím účelem zpět.

§ 132

zrušen

§ 133

Účinky opravy

Jestliže se oprava vyhotovení rozsudku nebo oprava opisu rozsudku podstatně dotkla obsahu některého z výroků rozsudku, běží státnímu zástupci a osobě opraveným výrokem přímo dotčené lhůta k odvolání od doručení opisu usnesení o opravě, a byla-li proti usnesení o opravě podána stížnost, od doručení rozhodnutí o stížnosti. O tom je třeba osobu výrokem přímo dotčenou poučit.

Oddíl druhý

Usnesení

§ 134

Obsah usnesení

(1) Usnesení musí obsahovat

- a) označení orgánu, o jehož rozhodnutí jde,

- b) den a místo rozhodnutí,
- c) výrok usnesení s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,
- d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a
- e) poučení o opravném prostředku.

(2) V odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.

(3) Ve vykonávacím řízení může soud prvního stupně vyhotovit zjednodušené usnesení, jestliže se po jeho vyhlášení ve veřejném zasedání obviněný nebo jiná oprávněná osoba a státní zástupce vzdali práva stížnosti. Zjednodušené usnesení neobsahuje odůvodnění.

§ 135

Vyhlášení usnesení

Vyhlásit je nutno jen ta usnesení, která byla učiněna při úkonu prováděném za účasti osoby, které se usnesení dotýká, jakož i usnesení, která byla učiněna v hlavním líčení, veřejném zasedání nebo neveřejném zasedání.

§ 136

Vyhotovení usnesení

(1) Není třeba vyhotovovat usnesení, jimiž se jen upravuje průběh řízení nebo způsob provedení důkazů anebo jimiž se nařizuje nebo připravuje jednání soudu.

(2) Rovněž není třeba vyhotovovat usnesení, která jsou zapsána v plném svém znění v protokole o úkonu, ledaže by bylo nutno opis takového usnesení některé osobě doručovat. Má-li být doručeno v takovém případě pouze státnímu zástupci, lze mu doručit opis protokolu.

§ 137

Oznamování usnesení

(1) Usnesení je třeba oznámit osobě, které se přímo dotýká, jakož i osobě, která k němu dala svým návrhem podnět; usnesení soudu se oznámí též státnímu zástupci. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení v přítomnosti toho, jemuž je třeba usnesení oznámit, anebo doručením opisu usnesení.

(2) Má-li osoba, již je třeba usnesení oznámit, obhájce, popřípadě zmocněnce, stačí, že usnesení bylo vyhlášeno buď oné osobě, anebo jejímu obhájci, popřípadě zmocněnci; oznamuje-li se usnesení doručením opisu, doručí se jen obhájci, popřípadě zmocněnci.

Jde-li o osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, která obhájce, popřípadě zmocněnce nemá, oznámí se usnesení jejímu zákonnému zástupci.

(3) Oznamuje-li se však obviněnému, který je zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k právním úkonům je omezena, usnesení, proti němuž má stížnost, je třeba oznámit je jak jemu, tak i jeho obhájci a jeho zákonnému zástupci. Je-li obviněný ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotnickém ústavu, je třeba takové usnesení oznámit jak obviněnému, tak i jeho obhájci i tehdy, je-li obviněný osobou, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena.

(4) Usnesení, jímž bylo rozhodnuto o opravném prostředku, se státnímu zástupci, osobě, které se rozhodnutí přímo dotýká, a osobě, která svým návrhem dala k usnesení podnět, vždy v opise doručí.

§ 138

Použití ustanovení o rozsudku

Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení oddílu prvního této hlavy o rozsudku.

Oddíl třetí

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

§ 139

Právní moc a vykonatelnost rozsudku

(1) Rozsudek je pravomocný, a nestanoví-li tento zákon něco jiného, i vykonatelný,

- a) jestliže zákon proti němu odvolání nepřipouští,
- b) jestliže zákon sice proti němu připouští odvolání, avšak
 - aa) odvolání ve lhůtě podáno nebylo,
 - bb) oprávněné osoby se odvolání výslovně vzdaly nebo je výslovně vzaly zpět, nebo
 - cc) podané odvolání bylo zamítnuto.

(2) Odvolání podané jen poškozeným a odvolání podané jen zúčastněnou osobou nebrání tomu, aby ostatní části rozsudku nabyly právní moci a byly vykonány. Stejně tak odvolání týkající se jen některého z více obžalovaných nebrání tomu, aby rozsudek u ostatních obžalovaných nabyl právní moci a byl vykonán.

(3) Jestliže byla lhůta k podání odvolání zmeškána, avšak byla podána oprávněnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze rozsudek vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žádosti.

§ 140

Právní moc a vykonatelnost usnesení

- (1) Usnesení je pravomocné a vykonatelné,
- a) jestliže zákon proti němu stížnost nepřipouští,
 - b) jestliže zákon sice proti němu připouští stížnost, avšak
 - aa) stížnost ve lhůtě podána nebyla,
 - bb) oprávněné osoby se stížnosti výslovně vzdaly nebo ji výslovně vzaly zpět, nebo
 - cc) podaná stížnost byla zamítnuta.
- (2) Usnesení je vykonatelné, i když dosud nena- bylo právní moci, jestliže zákon proti němu sice připo- ťstí stížnost, avšak nepřiznává ji odkladný účinek.
- (3) Stížnost, která se týká jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto týmž usnesením, nebrání ani v případě, že má odk- ladný účinek, tomu, aby usnesení nabylo právní moci a bylo vykonáno v ostatních částech, lze-li je oddělit.
- (4) Jestliže byla lhůta k podání stížnosti mající odkladný účinek zmeškána, avšak byla podána oprá- v- něnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze usnesení vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žá- dosti.

HLAVA SEDMÁ

STÍŽNOST A ŘÍZENÍ O NÍ

§ 141

Přípustnost a účinek

- (1) Opravným prostředkem proti usnesení je stíž- nost.
- (2) Stížností lze napadnout každé usnesení poli- cejního orgánu. Usnesení soudu a státního zástupce lze stížností napadnout jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští a jestliže rozhodují ve věci v prvním stupni.
- (3) Proti usnesení nejvyššího státního zástupce lze podat stížnost pouze tehdy, jestliže podle zákona o stížnosti přísluší rozhodnout soudu. O stížnosti v těchto případech rozhoduje Nejvyšší soud. O stíž- nosti proti usnesení státního zástupce Nejvyššího stát- ního zastupitelství rozhoduje nejvyšší státní zástupce.
- (4) Stížnost má odkladný účinek, jen kde to zá- kon výslovně stanoví.

§ 142

Oprávněné osoby

- (1) Nestanoví-li zákon něco jiného, může stížnost podat osoba, které se usnesení přímo dotýká nebo která k usnesení dala podnět svým návrhem, k němuž ji zákon opravňuje; proti usnesení soudu může podat

stížnost též státní zástupce, a to i ve prospěch obvině- něho.

- (2) Proti usnesení o vazbě a o ochranném léčení mohou podat stížnost ve prospěch obviněného též oso- by, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání.

§ 143

Lhůta a místo k podání

- (1) Stížnost se podává u orgánu, proti jehož usne- sení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se usnesení oznamuje jak ob- viněnému, tak i jeho zákonnému zástupci nebo ob- hájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo prove- deno nejpozději.
- (2) Osobám, které podle ustanovení § 142 odst. 2 mohou podat stížnost ve prospěch obviněného, končí lhůta k podání stížnosti týmž dnem jako obviněnému; státnímu zástupci však běží lhůta vždy samostatně.

§ 144

Vzdání se a zpětvzetí stížnosti

- (1) Oprávněná osoba se může stížnosti výslovně vzdát.
- (2) Oprávněná osoba může podanou stížnost vzít výslovně zpět, dokud o ní nebylo rozhodnuto. Stížnost státního zástupce může vzít zpět i státní zástupce nad- řízený.
- (3) Stížnost podaná ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo zákonným zástupcem, může být vzata zpět jen s výslovným souhlasem obviněného. Státní zástupce však může vzít takovou stížnost zpět i bez souhlasu obviněného. V tomto případě běží obviněnému nová lhůta k podání stížnosti od vyrozumění, že stížnost byla vzata zpět.
- (4) Zpětvzetí stížnosti vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí orgán povolany k rozhodnutí o stížnosti, a nebyla-li věc dosud tomuto orgánu před- ložena, orgán, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje; v řízení před soudem činí toto rozhodnutí předseda senátu.

§ 145

Stížnostní důvody

- (1) Usnesení lze napadnout
- a) pro nesprávnost některého jeho výroku, nebo
 - b) pro porušení ustanovení o řízení, které usnesení předcházelo, jestliže toto porušení mohlo způso- bit nesprávnost některého výroku usnesení.
- (2) Stížnost lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 146

Řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje

(1) Orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné strany trestního řízení. Jde-li o usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno s předchozím souhlasem státního zástupce nebo na jeho pokyn, může policejní orgán sám stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem státního zástupce.

(2) Jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno podle odstavce 1, předloží věc k rozhodnutí

- a) policejní orgán státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti usnesení, k němuž tento státní zástupce dal souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci,
- b) státní zástupce nadřízenému státnímu zástupci nebo soudu,
- c) předseda senátu okresního soudu nadřízenému krajskému soudu, předseda senátu krajského soudu nadřízenému vrchnímu soudu a předseda senátu vrchního soudu Nejvyššímu soudu; přitom doručí, je-li to potřebné, opis stížnosti státnímu zástupci a osobě, která by mohla být rozhodnutím o stížnosti přímo dotčena,
- d) státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství nejvyššímu státnímu zástupci.

§ 146a

Rozhodování o stížnosti proti rozhodnutím o zajištění osob a majetku

(1) O stížnosti proti rozhodnutí, kterým státní zástupce

- a) rozhodl o dalším trvání vazby (§ 73b odst. 2),
 - b) zajistil peněžní prostředky na účtu u banky, nebo u spořitelního a úvěrního družstva nebo jiné instituce, která vede účet pro jiného, rozhodl o blokadě peněžních prostředků penzijního připojištění se státním příspěvkem, blokadě čerpání finančního úvěru a blokadě finančního pronájmu, rozhodl o omezení takového zajištění nebo blokace, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění nebo blokace (§ 79a odst. 1, 3, 4 a § 79b),
 - c) zajistil zaknihované cenné papíry, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení zajištění zaknihovaných cenných papírů (§ 79c odst. 4),
 - d) zajistil majetek obviněného k zajištění nároku poškozeného (§ 47), nebo
 - e) zajistil majetek obviněného (§ 347),
- rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty

k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal.

(2) O stížnosti proti rozhodnutí policejního orgánu podle § 79a odst. 1 a 3, § 79b nebo § 79c odst. 4 rozhoduje ve lhůtě uvedené v odstavci 1 soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Věc předkládá soudu k rozhodnutí státní zástupce.

Rozhodnutí nadřízeného orgánu

§ 147

(1) Při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán

- a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a
- b) řízení předcházející napadenému usnesení.

(2) Týká-li se stížnost jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto tímž usnesením, přezkoumá nadřízený orgán jen správnost výroků týkajících se této osoby nebo této věci a řízení předcházející přezkoumávané části usnesení.

§ 148

(1) Nadřízený orgán zamítne stížnost,

- a) není-li přípustná,
- b) byla-li podána opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou již před tím výslovně vzala zpět, nebo
- c) není-li důvodná.

(2) Jako opožděná nemůže být zamítnuta stížnost, kterou oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením, které jí bylo dáno při oznámení usnesení.

§ 149

(1) Nezamítne-li nadřízený orgán stížnost, zruší napadené usnesení, a je-li podle povahy věci potřeba nového rozhodnutí, buď

- a) rozhodne sám ve věci, nebo
- b) uloží orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

(2) Soud rozhodující o stížnosti proti usnesení o zastavení trestního stíhání může též, je-li to pro náležité objasnění věci potřebné, při zrušení napadeného usnesení vrátit věc státnímu zástupci k došetření, a to i v tom případě, že trestní stíhání bylo zastaveno až po nařízení hlavního líčení (§ 223 a 231). Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Je-li vadná jen část napadeného usnesení a lze-li ji oddělit od ostatních anebo týká-li se stížnost jen části usnesení (§ 147 odst. 2), omezí nadřízený orgán své rozhodnutí podle odstavce 1 jen na onu část.

(4) Záleží-li vada v tom, že v napadeném usnesení některý výrok chybí nebo je neúplný, může nadřízený orgán, aniž vysloví zrušení napadeného usnesení, buď sám je doplnit, anebo uložit orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(5) Soud rozhodující o stížnosti může, pokládá-li to za nutné, nařídít, aby věc byla znovu v prvním stupni projednána a bylo o ní rozhodnuto v jiném složení senátu anebo jiným soudem téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodu.

(6) Orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil.

§ 150

(1) Orgán rozhodující o stížnosti nemůže z jejího podnětu změnit usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala nebo v jejíž prospěch byla stížnost podána.

(2) Změní-li nadřízený orgán usnesení ve prospěch obviněného z důvodu, který prospívá také některému spoluobviněnému, změni usnesení také ve prospěch tohoto spoluobviněného.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro orgán, jemuž byla věc přikázána k novému projednání a rozhodnutí.

HLAVA OSMÁ

NÁKLADY TRESTNÍHO ŘÍZENÍ

§ 151

Náklady trestního řízení, jež nese stát

(1) Náklady nutné k provedení trestního řízení včetně řízení vykonávacího nese stát; nenese však vlastní náklady obviněného, zúčastněné osoby a poškozeného, ani vydání způsobená zvolením obhájce a zmocněnce. Stát však nese náklady na nutnou obhajobu, které obviněnému vznikly v důsledku podání stížnosti pro porušení zákona.

(2) Obhájce, který byl obviněnému ustanoven, má vůči státu nárok na odměnu a náhradu hotových výdajů podle zvláštního předpisu. Nárok je třeba uplatnit do jednoho roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká.

(3) O výši odměny a náhradě hotových výdajů

rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu. V řízení před soudem rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně. Na návrh obhájce může orgán činný v trestním řízení přijmout opatření, aby obhájci byla poskytnuta ještě před skončením trestního stíhání přiměřená záloha na odměnu a náhradu hotových výdajů, jestliže je to odůvodněno dobou trvání trestního stíhání nebo jinými závažnými důvody.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Odměnu a náhradu hotových výdajů je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

(6) Ustanovení odstavců 2 až 5 se přiměřeně užijí na rozhodování o výši odměny a náhradě hotových výdajů ustanoveného zmocněnce poškozeného.

§ 151a

(1) Obviněný, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu, a poškozený, který má nárok na ustanovení zmocněnce, mohou žádat, aby předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodl o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá. Žádosti nelze vyhovět, jestliže takový důkaz není pro objasnění věci zřejmě potřebný nebo stejný úkon k prokázání téže skutečnosti již vyžádal orgán činný v trestním řízení.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

Povinnost k náhradě nákladů trestního řízení

§ 152

(1) Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu

- a) náklady spojené s výkonem vazby,
- b) odměnu a hotové výdaje uhrazené ustanovenému obhájci státem, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou,
- c) náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody a
- d) paušální částkou ostatní náklady, jež nese stát.

(2) Denní sazbu připadající na náklady spojené s výkonem vazby a způsob úhrady těchto nákladů stanoví Ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem.

(3) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 písm. d) stanoví obecně závazným právním předpisem Ministerstvo spravedlnosti.

(4) Úhradu nákladů spojených s výkonem trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

§ 153

(1) Kdo podal zcela bezvýsledně dovolání nebo návrh na obnovu řízení, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví Ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem. Dále je povinen nahradit státu odměnu a hotové výdaje obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

(2) Povinnost k náhradě podle odstavce 1 nepostihuje státního zástupce a orgán pověřený péčí o mládež.

§ 154

Povinnost k náhradě nákladů poškozeného

Byl-li poškozenému alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody uložena, povinen nahradit mu náklady potřebné k účelnému uplatnění jeho nároku na náhradu škody v trestním řízení včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce.

Rozhodování o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení a o jejich výši

§ 155

(1) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem vazby a o povinnosti k náhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem [§ 152 odst. 1 písm. a), b)] rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

(2) O povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku na návrh poškozeného předseda senátu soudu prvního stupně; nárok je třeba uplatnit do jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak zaniká.

(3) O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé ustanovením zmocněnce poškozenému a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 156

Jestliže náklady stanovené paušální částkou [§ 152 odst. 1 písm. d) a § 153 odst. 1] nebyly zaplacený kol-

kovými známkami, rozhodne o povinnosti k jejich náhradě po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně

ČÁST DRUHÁ

PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

§ 157

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

(2) Státní zástupce může uložit policejnímu orgánu provedení takových úkonů, které je tento orgán oprávněn provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele. K pověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je státní zástupce dále oprávněn:

- vyžadovat od policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumenty, materiály a zprávy o postupu při prověřování oznámení,
- odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu,
- dočasně odložit zahájení trestního stíhání.

(3) V závažných a skutkově složitých věcech může státní zástupce nebo policejní orgán využít odborné pomoci konzultanta, který má znalost ze speciálního oboru. O návrh na výběr určité osoby jako konzultanta může též požádat správní úřad, jiný orgán, vědeckou nebo výzkumnou instituci. O přibrání konzultanta sepíše státní zástupce nebo policejní orgán úřední záznam. Se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu může konzultant v rozsahu nezbytném pro výkon jeho funkce nahlížet do spisu a být přítomen při provádění úkonů trestního řízení. Do provádění úkonů však nesmí zasahovat. O všech skutečnostech, o nichž se konzultant v průběhu trestního řízení dověděl, je povinen zachovávat mlčenlivost. Na vyloučení konzultanta se přiměřeně užití zvláštní předpisy o znalcích a tlumočnících. Účast konzultanta nezabavuje státního zástupce a policejní orgán odpovědnosti za zákonný průběh trestního řízení.

§ 157a

Žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu a státního zástupce

(1) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu. Tato žádost není vázána žádnou lhůtou. Žádost je nutno státnímu zástupci ihned předložit a státní

zástupce ji musí neprodleně vyřídit. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyrozuměn.

(2) Žádost o odstranění průtahů v řízení nebo závad v postupu státního zástupce vyřizuje státní zástupce bezprostředně vyššího státního zastupitelství.

HLAVA DEVÁTÁ

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,
- d) provádět ohledání věci a místa činu,
- e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou té-

hož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,

- g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,
- h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,
- i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nelze zajistit.

(5) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Nestanoví-li tento zákon jinak, úřední záznam nelze v řízení před soudem použít jako důkaz. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(6) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zvlášť závažném trestném činu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(7) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(8) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vy-

slechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědky vyslechne i další osoby uvedené v § 164 odst. 1, jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi; pokud výslechy těchto osob nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znovu podle § 164 odst. 4, nelze protokoly o jejich výslechu v hlavním líčení číst podle § 211 a lze je pouze předestřít podle § 212.

(9) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělků za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(10) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyzoomí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útvarom Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

§ 158a

Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výslechu svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřisluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.

Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití

§ 158b

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je policejní orgán, pokud k tomu byl pověřen příslušným ministrem, a jde-li o útvar Policie České republiky, policejním prezidentem, a jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky, kterými se rozumí

- a) předstíraný převod,
- b) sledování osob a věcí,
- c) použití agenta.

(2) Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné

použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(3) Zvukové, obrazové a jiné záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona lze použít jako důkaz.

§ 158c

Předstíraný převod

(1) Předstíraným převodem se rozumí předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci,

- a) k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,
- b) jejíž držení je nepřípustné,
- c) která pochází z trestného činu, nebo
- d) která je určena ke spáchání trestného činu.

(2) Předstíraný převod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(4) O předstíraném převodu sepíše policejní orgán záznam, který do 48 hodin doručí státnímu zástupci.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen „sledování“) se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodlouží.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

§ 158e

Použití agenta

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný úmyslný trestný čin, pro trestný čin spáchaný ve prospěch zločinného spolčení nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky, oprávněn použít agenta.

(2) Agentem je příslušník Policie České republiky plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem,

vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

- a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,
- b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,
- c) zastírat příslušnost k Policii České republiky.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených pod písmeny a) až c).

(4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, činný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

(5) Ke sledování osob a věcí v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 agent nepotřebuje další povolení.

(6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobitelné ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nemá.

(7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pominou-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

(8) Agent může plnit své úkoly i na území jiného státu. O jeho vyslání do zahraničí po předchozím souhlasu příslušných orgánů státu, na jehož území má působit, a na základě povolení soudce uvedeného v odstavci 4 rozhoduje policejní prezident, pokud nestanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak; v ostatním platí ustanovení odstavců 1 až 7.

§ 158f

Objeví-li se důvod pro použití operativně pátracích prostředků až po zahájení trestního stíhání, postupuje se podle § 158b až 158e; po podání obžaloby

o jejich použití rozhoduje předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu státního zástupce.

Skončení prověřování

§ 159

(1) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,

- a) do 2 měsíců od jejich přijetí, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce, v níž se nekoná zkrácené přípravné řízení,
- b) do 3 měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu, a
- c) do 6 měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu.

(2) Pokud nebylo oznámení nebo jiný podnět ve lhůtách uvedených v odstavci 1 prověřeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě prověřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude prověřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má prověřování ještě trvat.

(3) Neskončí-li policejní orgán prověřování ve lhůtě prodloužené podle odstavce 2, předloží spis státnímu zástupci s odůvodněným návrhem na její prodloužení. Státní zástupce postupuje obdobně, jak je uvedeno v odstavci 2.

§ 159a

Odložení nebo jiné vyřízení věci

(1) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

- a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo
- b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřipustné podle § 11 odst. 1.

(3) Státní zástupce nebo policejní orgán může před zahájením trestního stíhání usnesením odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2 písm. a) nebo b).

(4) Státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží též tehdy, pokud se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání (§ 160). Pominou-li důvody odložení, trestní stíhání zahájí.

(5) Usnesení o odložení věci musí být doručeno

poškozenému, pokud je znám. Usnesení o odložení věci podle odstavců 2 až 4 musí být doručeno do 48 hodin státnímu zástupci. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

(6) Proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 5 podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 159b

Dočasné odložení trestního stíhání

(1) Jestliže to je třeba k objasnění trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení, nebo jiného úmyslného trestného činu, anebo zjištění jejich pachatelů, může policejní orgán se souhlasem státního zástupce dočasně odložit zahájení trestního stíhání na nezbytnou dobu, nejdéle však o dva měsíce.

(2) Trvají-li důvody, pro které bylo trestní stíhání dočasně odloženo, může státní zástupce na návrh policejního orgánu vyslovit souhlas s prodloužením lhůty uvedené v odstavci 1 nejvýše o další dva měsíce, a to i opakovaně.

(3) O dočasném odložení trestního stíhání policejní orgán vyhotoví záznam, jehož opis do 48 hodin zašle státnímu zástupci.

(4) Pominou-li důvody pro dočasné odložení trestního stíhání, policejní orgán trestní stíhání neprodleně zahájí.

HLAVA DESÁTÁ

ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ, DALŠÍ POSTUP V NĚM A ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

Oddíl první

Zahájení trestního stíhání

§ 160

(1) Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod k postupu podle § 159a odst. 2 a 3 nebo § 159b odst. 1. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalovaného v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění

usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, které odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání.

(2) Opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu a do 48 hodin státnímu zástupci a obhájci; u obhájce počíná lhůta k doručení běžet od jeho zvolení nebo ustanovení.

(3) Policejní orgán provede potřebné neodkladné nebo neopakovatelné úkony a zahájí trestní stíhání, pokud nelze dosáhnout, aby tyto úkony provedl příslušný orgán, a nejpozději do tří dnů od jejich provedení předá věc tomuto orgánu, který pokračuje v řízení.

(4) Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. Neopakovatelným úkonem je takový úkon, který nebude možno před soudem provést. V protokolu o provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu je třeba vždy uvést, na základě jakých skutečností byl úkon za neodkladný nebo neopakovatelný považován.

(5) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání, postupuje se ohledně tohoto skutku způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(6) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestním činem, než jak byl v usnesení o zahájení trestního stíhání právně posouzen, upozorní na to policejní orgán obviněného a učiní o tom záznam do protokolu.

(7) Proti usnesení o zahájení trestního stíhání je přípustná stížnost.

Oddíl druhý

Vyšetřování

§ 161

Vyšetřovací orgány

(1) Vyšetřováním se označuje úsek trestního stíhání před podáním obžaloby, postoupením věci jinému orgánu nebo zastavením trestního stíhání, včetně schválení narovnání a podmíněného zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, vyšetřování koná služba kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky v útvarech stanovených zvláštním zákonem; ministr vnitra může pověřit vyšetřováním i jiné útvary Policie České republiky a stanovit jejich působnost.

(3) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Policie České republiky a příslušníky Bezpečnostní informační služby koná státní zástupce; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících

postup policejního orgánu konajícího vyšetřování; ustanovení o souhlasu státního zástupce, který je třeba k provedení úkonu policejním orgánem, se neuzijí. Při vyšetřování trestných činů příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby může státní zástupce požádat orgány uvedené v § 12 odst. 2 v rámci jejich působnosti o opatření jednotlivého důkazu nebo provedení jednotlivého úkonu vyšetřování, o součinnost při opatrování důkazu nebo provádění úkonu vyšetřování, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Tento orgán je povinen státnímu zástupci urychleně vyhovět.

(4) Za splnění podmínek § 20 odst. 1 koná státní zástupce vyšetřování podle odstavce 3 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Policie České republiky nebo příslušníky Bezpečnostní informační služby; ustanovení § 23 tím není dotčeno.

(5) Vyšetřování může konat i kapitán lodi při dálkových plavbách o trestných činech spáchaných na této lodi; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování.

(5) Jednotlivé úkony vyšetřování mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

§ 162

Předání věci policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování

(1) Jestliže trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání prověřoval jiný policejní orgán, než který je uveden v § 161 odst. 2, a zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení trestního stíhání, tento policejní orgán bez odkladu předloží věc orgánu příslušnému konat vyšetřování. Tím není dotčena jeho povinnost na základě dožádání orgánu konajícího vyšetřování opatrovat jednotlivé důkazy, nebo je na základě takového pokynu provádět.

(2) Jestliže se policejní orgán uvedený v § 161 odst. 2, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušný, předloží spisy neprodleně se svým stanoviskem státnímu zástupci; jinak pokračuje v řízení.

§ 163

Trestní stíhání se souhlasem poškozeného

(1) Trestní stíhání pro trestné činy násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci podle § 197a, pomluky podle § 206, neposkytnutí pomoci podle § 207 a 208, poškozování cizích práv podle § 209, ublížení na zdraví podle § 221, 223 a 224, ohrožování pohlavní nemoci podle § 226, omezování osobní svobody podle § 231 odst. 1, 2, vydírání podle § 235 odst. 1, porušování domovní svobody podle § 238 odst. 1, 2, krádeže podle § 247, zpronevěry podle § 248, neoprávněného

užívání cizí věci podle § 249, neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru podle § 249a, podvodu podle § 250, podílnictví podle § 251 a 252, lichvy podle § 253, zatajení věci podle § 254, porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255, poškozování věřitele podle § 256 a poškozování cizí věci podle § 257 trestního zákona, proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odepřít výpověď (§ 100 odst. 2), a trestní stíhání pro trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 1, 2 proti tomu, kdo je nebo v době spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému manželem nebo druhem, jakož i pro trestný čin opilství podle § 201a trestního zákona, pokud jinak vykazuje znaky skutkové podstaty některého z těchto trestných činů, lze zahájit a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Je-li poškozených jedním skutkem několik, postačí souhlas byť jen jednoho z nich.

(2) Nepředložil-li poškozený své vyjádření státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu písemně, znamená se jeho obsah do protokolu. Souhlas s trestním stíháním může poškozený výslovným prohlášením vzít kdykoliv zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Výslovně odepřený souhlas však nelze znovu udělit.

§ 163a

(1) Souhlasu poškozeného s trestním stíháním pro některý z trestných činů uvedených v § 163 odst. 1 není třeba, pokud

- a) byla takovým činem způsobena smrt,
- b) poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu nebo poruchu, pro kterou byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo pro kterou byla jeho způsobilost k právním úkonům omezena,
- c) poškozeným je osoba mladší 15 let,
- d) z okolností je zřejmé, že souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět v tísní vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností.

(2) Jestliže se poškozený na výzvu orgánu činného v trestním řízení ihned nevyjádří, zda souhlasí s trestním stíháním podle § 163, tento orgán mu poskytne podle povahy věci k vyjádření přiměřenou lhůtu, nejvýše však 30 dnů. Po marném uplynutí této lhůty již souhlas s trestním stíháním dát nelze. O tom je třeba poškozeného písemně poučit.

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Policejní orgán postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu vyhledány důkazy k objasnění všech základních skutečností důležitých pro posouzení pří-

padu, včetně osoby pachatele a následku trestného činu (§ 89 odst. 1). Přitom postupuje způsobem uvedeným v § 158 odst. 3 a 4; provádí i další úkony podle hlavy čtvrté s výjimkou těch, které je oprávněn provést pouze státní zástupce nebo soudce. Výsledky svědků provádí, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výslech osoby mladší patnácti let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechne jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování. Bez těchto podmínek je však možno, jestliže je toho třeba, vyslechnout znalce.

(2) Úkony, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, nemusí policejní orgán opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona.

(3) Policejní orgán vyhledává a za stanovených podmínek i provádí důkazy bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován. Obhajoba obviněného a jím navrhované důkazy, pokud nejsou zcela bezvýznamné, musí být pečlivě přezkoumány.

(4) Jestliže byly před zahájením trestního stíhání provedeny výsledky svědků podle § 158 odst. 8 a lze-li takový úkon opakovat, policejní orgán jej na návrh obviněného buď provede znovu a obviněnému nebo obhájci umožní, aby se takového úkonu účastnil, nebo jej poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

(5) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu státního zástupce, činí policejní orgán všechna rozhodnutí o postupu vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonné a včasné provedení.

§ 165

Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování

(1) Policejní orgán může připustit účast obviněného na vyšetřovacích úkonech a umožnit mu klást otázky vyslychaným svědkům. Zejména tak postupuje, jestliže obviněný nemá obhájce a spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď.

(2) Obhájce je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným

vyslychaným klást otázky, avšak teprve tehdy, až orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu. Účastní-li se obhájce výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují obhájci zjistit skutečnou totožnost svědka.

(3) Oznámi-li obhájce policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu uvedeného v odstavci 2, nebo spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď, je policejní orgán povinen včas obhájci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán obhájci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat. Sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(4) Jestliže policejní orgán připustí podle odstavce 1 při provádění vyšetřovacího úkonu účast obviněného, postupuje při jeho vyrozumívání obdobně jako v odstavci 3.

§ 166

Skončení vyšetřování

(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému a obhájci v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného a jeho obhájce nejméně tři dny předem. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného a obhájce zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyrozumí obviněného nebo obhájce.

(2) Nevyužijí-li obviněný nebo obhájce možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.

(3) Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309.

§ 167

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději

- a) do 2 měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o věc patřící do příslušnosti samosoudce,
- b) do 3 měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu.

(2) Pokud není vyšetřování ve lhůtách uvedených v odstavci 1 skončeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě vyšetřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude vyšetřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišné lhůtu, po kterou má vyšetřování ještě trvat.

(3) Ve věcech, v nichž nebylo ve lhůtě stanovené podle odstavce 1 vyšetřování skončeno, je státní zástupce povinen v rámci dozoru nejméně jednou za měsíc provést prověrku věci, a pokud je to třeba, uložit policejnímu orgánu povinnost provést konkrétní úkony. O prověrce sepíše státní zástupce záznam.

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů

§ 168

(1) Ustanovení tohoto oddílu se užije při vyšetřování trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud.

(2) Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, postupuje se při vyšetřování podle oddílu prvního a druhého této hlavy.

§ 169

(1) Policejní orgán provádí důkazy v rozsahu, který je nezbytný pro podání obžaloby nebo pro jiné rozhodnutí státního zástupce; podmínkami, za nichž lze provádět výslech svědků podle § 164 odst. 1, přitom není vázán.

(2) Pro určení rozsahu prováděných důkazů je rozhodující právní kvalifikace skutku, pro který je obviněný v době provádění důkazu stíhán. Je-li obviněný v průběhu vyšetřování upozorněn, že skutek, pro který je vedeno trestní stíhání, bude nadále právně posuzován jako jiný trestný čin, než je uveden v § 168 odst. 1, pokračuje se ve vyšetřování podle oddílu druhého této hlavy. Důkazy, předtím provedené podle odstavce 1, zůstávají součástí důkazů opatřených v průběhu vyšetřování; při posuzování, zda byly provedeny v souladu se zákonem, se nepřihlíží k podmínkám, za nichž lze podle § 164 odst. 1 vyslychat svědky.

§ 170

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování

nejpozději do šesti měsíců od zahájení trestního stíhání.

(2) Není-li vyšetřování ve lhůtě uvedené v odstavci 1 skončeno, postupuje policejní orgán a státní zástupce podle § 167 odst. 2, 3.

Oddíl čtvrtý

Rozhodnutí v přípravném řízení

§ 171

Postoupení věci jinému orgánu

(1) Státní zástupce postoupí věc jinému orgánu, jestliže výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o trestný čin, že však jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek, jiný správní delikt nebo kárné provinění.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 172

Zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce zastaví trestní stíhání,

- a) je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,
- b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,
- c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,
- d) je-li trestní stíhání nepřípustné (§ 11 odst. 1),
- e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- f) zanikla-li trestnost činu.

(2) Státní zástupce může zastavit trestní stíhání,

- a) je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne,
- b) bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem a toto rozhodnutí lze považovat za postačující, nebo
- c) jestliže vzhledem k významu chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následku, nebo okolnostem, za nichž byl čin spáchán, a vzhledem k chování obviněného po spáchání činu je zřejmé, že účelu trestního řízení bylo dosaženo.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z ně-

kterého důvodu uvedeného v odstavci 2, se pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 173

Přerušení trestního stíhání

(1) Státní zástupce přeruší trestní stíhání,

- a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,
- b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,
- c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,
- d) bylo-li trestní stíhání předáno do ciziny, nebo byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

(2) Před rozhodnutím o přerušení trestního stíhání je nutno učinit vše, čeho je třeba k zabezpečení úspěšného provedení trestního stíhání. Pomine-li důvod přerušení, státní zástupce rozhodne, že se v trestním stíhání pokračuje.

(3) O přerušení trestního stíhání je třeba vyzkoušet poškozeného.

§ 173a

Doručení usnesení

Nejvyššímu státnímu zastupitelství

Usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci doručí státní zástupce do pěti dnů od právní moci Nejvyššímu státnímu zastupitelství.

Oddíl pátý

Dozor státního zástupce

§ 174

(1) Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce.

(2) Kromě oprávnění uvedených v § 157 odst. 2 je při výkonu dozoru státní zástupce oprávněn

- a) dávat závazné pokyny k vyšetřování trestných činů,
- b) vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje,
- c) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoli věci; přitom postupuje podle ustanovení tohoto zákona pro policejní orgán a proti jeho rozhodnutí je pří-

- pustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,
- d) vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění,
 - e) rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, která může nahrazovat vlastními; u usnesení o odložení věci může tak učinit do 30 dnů od doručení; jestliže rozhodnutí policejního orgánu nahradil vlastním rozhodnutím jinak než na podkladě stížnosti oprávněné osoby proti usnesení policejního orgánu, je proti jeho rozhodnutí přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,
 - f) přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu.

§ 174a

Oprávnění nejvyššího státního zástupce

(1) Nejvyšší státní zástupce může do dvou měsíců od právní moci rušit nezákonná usnesení nižších státních zástupců o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci.

(2) Za tím účelem může státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství vyžadovat od nižších státních zastupitelství spisy, dokumenty, materiály a zprávy a provádět проверки.

(3) Zruší-li nejvyšší státní zástupce usnesení podle odstavce 1, pokračuje v řízení státní zástupce, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí nejvyšší státní zástupce, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení nejvyšší státní zástupce nařídil.

§ 175

(1) Pouze státní zástupce je oprávněn:

- a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,
- b) podat obžalobu,
- c) rozhodovat o prodloužení vazby a o ponechání obviněného ve vazbě, o propuštění z vazby na svobodu a o žádosti obviněného o propuštění z vazby na svobodu,
- d) nařídit zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,
- e) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,
- f) nařídit exhumaci mrtvol,
- g) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny,

h) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny.

(2) Ve věcech, v nichž vyšetřování koná státní zástupce, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce nejbližší vyššího státního zastupitelství; tím není dotčeno právo státního zástupce, který koná vyšetřování, učinit rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309 za podmínek tam uvedených, pokud si toto právo nevyhradil státní zástupce vykonávající dozor.

Oddíl šestý

Obžaloba

§ 176

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známe.

(2) Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160). Mínil-li státní zástupce tento skutek posuzovat jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval policejní orgán, upozorní na to před podáním obžaloby obviněného a jeho obhájce a zjistí, zda navrhuje se zřetelem na zamýšlenou změnu vyšetřování doplnit.

§ 177

Obžaloba musí obsahovat

- a) označení státního zástupce a den sepsání obžaloby,
- b) jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se též hodnost obviněného a útvár, jehož je příslušníkem,
- c) žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,
- d) odůvodnění žalovaného skutku s uvedením důkazů, o které se toto odůvodnění opírá, a seznam důkazů, jejichž provedení se v hlavním líčení navrhuje, jakož i právní úvahy, kterými se státní zástupce

stupce řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona.

§ 178

(1) Státní zástupce navrhne v obžalobě, aby soud uložil ochranné léčení nebo ochrannou výchovu anebo zabránil věci, má-li za to, že jsou pro to zákonně podmínky.

(2) Návrh uvedený v odstavci 1 může státní zástupce učinit též samostatně.

§ 179

(1) K podání obžaloby a k jejímu zastupování před soudem je příslušný státní zástupce vyššího státního zastupitelství, než které u soudu působí, pokud vykonával dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení a věc nepředal nižšímu státnímu zastupitelství.

(2) I po podání obžaloby může státní zástupce požádat policejní orgán uvedený v § 12 odst. 2 o opatření důkazu, který potřebuje k zastupování obžaloby v řízení před soudem.

Oddíl sedmý

Zkrácené přípravné řízení

§ 179a

(1) Zkrácené přípravné řízení se koná o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, jestliže

- a) podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, nebo
- b) v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 postavit před soud.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány uvedené v § 12 odst. 2.

(3) O trestných činech příslušníků Policie České republiky a příslušníků Bezpečnostní informační služby koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 3 a 4 zde platí přiměřeně.

§ 179b

(1) Orgán konající zkrácené přípravné řízení provádí úkony podle hlavy deváté. Způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádí pouze neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(2) Ve zkráceném přípravném řízení má podezřelý stejná práva jako obviněný (§ 33 odst. 1, 2). Zadržený podezřelý má právo zvolit si obhájce a radit se s ním bez přítomnosti třetí osoby již v průběhu zadržení. Pokud si podezřelý, který nebude propuštěn ze zadržení, ale bude předán s návrhem na potrestání soudu k provedení zjednodušeného řízení (§ 314b odst. 1, 2), ve stanovené lhůtě obhájce nezvolí, je třeba mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody zadržení, ustanovit (§ 38). O tom je třeba podezřelého před jeho výslechem poučit a poskytnout mu plnou možnost uplatnění jeho práv.

(3) Podezřelého ze spáchání trestného činu je třeba vyslechnout a nejpozději na počátku výslechu mu sdělit, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. O tomto úkonu orgán konající zkrácené přípravné řízení učiní záznam do protokolu. Opis záznamu doručí podezřelému a jeho obhájci; policejní orgán zašle opis záznamu do 48 hodin též státnímu zástupci. Na postup při výslechu podezřelého se přiměřeně užijí ustanovení o výslechu obviněného.

(4) Zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán obdržel trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání.

§ 179c

(1) Nerozhodne-li po skončení zkráceného přípravného řízení policejní orgán o odložení věci z důvodu uvedeného v § 159a odst. 1 až 4, předloží státnímu zástupci stručnou zprávu o jeho výsledku, ve které uvede, jaký trestný čin je spatřován ve skutku, pro který je sděleno podezření, a jaké důkazy, jež lze provést před soudem, podezření odůvodňují. Ke zprávě policejní orgán připojí všechny písemnosti a věci shromážděné v průběhu zkráceného přípravného řízení.

(2) Státní zástupce, kterému byl doručen návrh policejního orgánu podle odstavce 1, nebo který sám provedl zkrácené přípravné řízení,

- a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,
- b) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,
- c) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,
- d) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,
- e) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřipustné podle § 11 odst. 1,
- f) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2, nebo

g) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

(3) Neučiní-li státní zástupce žádné rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 2, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.

(4) O odložení věci podle odstavce 1 nebo o rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí orgán, který takové rozhodnutí učinil, poškozeného, pokud je znám, a oznamovatele, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

§ 179d

(1) Návrh na potrestání obsahuje stejné náležitosti jako obžaloba s výjimkou odůvodnění.

(2) K návrhu připojí státní zástupce všechny písemnosti a další přílohy, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

§ 179e

Jestliže je státnímu zástupci předána zadržená podezřelá osoba a státní zástupce ji nepropustí na svobodu, předá ji nejpozději do 48 hodin od zadržení soudu spolu s návrhem na potrestání; jinak rozhodne o zahájení trestního stíhání a předloží soudu návrh na rozhodnutí o vazbě obviněného.

§ 179f

(1) Zkrácené přípravné řízení nelze konat nebo v něm pokračovat, jestliže:

- a) je dán důvod vazby a nejsou splněny podmínky pro předání zadrženého podezřelého spolu s návrhem na potrestání soudu, nebo
- b) jsou dány důvody pro konání společného řízení o dvou nebo více trestných činech, a alespoň o jednom z nich je třeba konat vyšetřování.

(2) Není-li zkrácené přípravné řízení skončeno ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4, státní zástupce s přihlédnutím k okolnostem případu

- a) prodlouží lhůtu, v níž je třeba zkrácené přípravné řízení skončit, nejvýše však o deset dnů,
- b) nařídí policejnímu orgánu, který dosud vedl zkrácené přípravné řízení, aby zahájil trestní stíhání a dále postupoval podle ustanovení hlavy desáté, nebo
- c) uloží, aby věc byla předložena policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního

stíhání; státní zástupce tak postupuje vždy, je-li dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1.

ČÁST TŘETÍ

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM

HLAVA JEDENÁCTÁ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 180

(1) Trestní stíhání před soudem se koná jen na podkladě obžaloby, kterou podává a před soudem zastupuje státní zástupce.

(2) Při podání a zastupování obžaloby se státní zástupce řídí zákonem a vnitřním přesvědčením založeným na uvážení všech okolností případu. V řízení před soudem vystupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné skutečnosti rozhodné z hlediska podané obžaloby. Za tímto účelem opatřuje z vlastní iniciativy nebo na žádost předsedy senátu i další důkazy, které nebyly dosud opatřeny či provedeny.

(3) Při dokazování v hlavním líčení a ve veřejném zasedání státní zástupce navrhuje provedení důkazů, které nebyly navrženy již v obžalobě a potřeba je provést vznikla v průběhu řízení před soudem; zpravidla provádí se souhlasem nebo na výzvu předsedy senátu důkazy (§ 203, § 215 odst. 2), které podporují obžalobu. Obhájce nebo obviněný, který nemá obhájce, má právo ve stejném rozsahu se souhlasem předsedy senátu provádět důkazy (§ 215 odst. 2) ve prospěch obhajoby. Spočívá-li provedení těchto důkazů některou ze stran ve výslechu svědka nebo znalce, provede jeho zákonné poučení před započítáním výslechu předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu.

(4) V hlavním líčení, ve veřejném zasedání nebo při jiném úkonu soudu prováděném za přítomnosti stran, může každá ze stran vznášet kdykoliv v jeho průběhu námitky proti způsobu provádění úkonu.

§ 181

(1) Podanou obžalobu je třeba u soudu nejprve přezkoumat z toho hlediska, zda pro další řízení poskytuje spolehlivý podklad, zejména prověřit, zda je dána příslušnost soudu k projednání věci (§ 16 až 22), zda v přípravném řízení nedošlo k závažným procesním vadám, které nelze napravit v řízení před soudem, a zda byly v přípravném řízení objasněny základní skutečnosti, bez kterých není možno hlavní líčení provést a v něm rozhodnout. K tomu slouží předběžné projednání obžaloby.

(2) Po podání obžaloby soud, nevyčkávaje dalších návrhů, postupuje tak, aby řízení bez průtahů směřovalo k rozhodnutí věci, včetně výkonu rozhodnutí.

(3) Předseda senátu je povinen v řízení před okresním soudem ve lhůtě tří týdnů a před krajským soudem jako soudem prvního stupně ve lhůtě tří měsíců od podání obžaloby nařídit ve věci hlavní líčení, předběžné projednání obžaloby nebo učinit jiný úkon směřující k rozhodnutí věci, včetně pověření probačního úředníka k úkonům směřujícím k rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání anebo jinému rozhodnutí věci mimo hlavní líčení. Nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, předloží spis předsedovi soudu, který podle povahy věci buď uvedenou lhůtu na nezbytně nutnou dobu prodlouží nebo v souladu s rozvrhem práce soudu učiní jiné vhodné opatření k zajištění plynulosti řízení.

§ 182

Státní zástupce může vzít obžalobu zpět až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě; po zahájení hlavního líčení tak může učinit jen tehdy, pokud obžalovaný netrvá na jeho pokračování. Zpětvzetím obžaloby se věc vrací do přípravného řízení.

§ 183

(1) Kdykoliv v průběhu řízení před soudem může předseda senátu požádat policejní orgán o opatření jednotlivého důkazu, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Policejní orgán je povinen mu urychleně vyhovět.

(2) V závažných a skutkově složitých věcech vyžadujících znalost speciálního oboru může předseda senátu přibrat konzultanta. Při tom postupuje přiměřeně podle ustanovení § 157 odst. 3.

§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyzooměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyzoomění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výsledku může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odepřít výpověď. Vyzoomění o výsledku svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než patnáct let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2

utajena, i prostřednictvím audiovizuální techniky, kdy je jim zajištěna možnost klást vyslychaným či jinak zúčastněným osobám na úkonu otázky.

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Čistý protokol o výsledku takového svědka v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání bude možno pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než patnáct let, o okolnostech, jejichž ožívování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědeckví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědeckví, předseda senátu učiní po ukončení výsledku bezodkladně všechna potřebná opatření. V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.

§ 184

(1) Soud je povinen při projednávání věci zaměřit se také na objasnění příčin, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) K objasnění příčin trestného činu a k urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným napomáhá ve stadiu řízení před soudem probační a mediační služba vykonávaná probačními úředníky.

(3) Dovoluje-li to povaha věci a osoba obviněného, vytváří probační a mediační služba předpoklady pro rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení, pro projednání věci v některém ze zvláštních druhů řízení a pro uložení trestů nespojených s odnětím svobody; za tím účelem podle pokynu předsedy senátu probační úředník vyžaduje a opatřuje potřebné podklady, zejména k osobě obviněného.

HLAVA DVANÁCTÁ

PŘEDBĚŽNÉ PROJEDNÁNÍ OBŽALOBY

§ 185

Obecné ustanovení

(1) Obžalobu u soudu podanou přezkoumá předseda senátu a podle jejího obsahu a podle obsahu spisu posoudí, zda je jí nutno předběžně projednat v zasedání senátu anebo zda může nařídit o ní hlavní líčení.

(2) K usnadnění rozhodnutí může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

§ 186

Důvody k předběžnému projednání obžaloby

Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby, má-li za to,

- a) že věc patří do příslušnosti jiného soudu,
- b) že věc má být postoupena podle § 171 odst. 1,
- c) že jsou tu okolnosti odůvodňující zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušeni podle § 173 odst. 1 písm. a) až d), anebo okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307,
- d) že skutek, který je předmětem obžaloby, bude třeba posuzovat podle jiného ustanovení trestního zákona, než podle kterého jej posuzuje obžaloba,
- e) že přípravné řízení nebylo provedeno podle zákona, neboť v něm byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy, zejména ustanovení zajišťující právo obhajoby, a takové porušení procesních předpisů nelze napravit v řízení před soudem, nebo
- f) že ve věci nejsou v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti, bez kterých není možné ve věci rozhodnout.

§ 187

Způsob předběžného projednání obžaloby

(1) Předběžné projednání obžaloby se koná v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání obžaloby veřejné zasedání.

(2) Při předběžném projednání obžaloby přezkoumá soud vždy celou obžalobu; předseda senátu z tohoto hlediska podá zprávu, přičemž se zaměří na otázky, které je třeba řešit.

(3) Soud přezkoumá úplnost důkazního materiálu a opodstatněnost obžaloby na základě spisu.

Rozhodnutí

§ 188

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud

- a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližší společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání,
- b) postoupí věc jinému orgánu, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171 odst. 1,
- c) trestní stíhání zastaví, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 1,
- d) trestní stíhání přeruší, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 173 odst. 1 písm. a) až d),
- e) vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad pří-

pravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení, nebo

- f) trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1.

(2) Po předběžném projednání obžaloby může soud také zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) až f) a podle odstavce 2 mohou státní zástupce i obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušeni trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání a o schválení narovnání může podat stížnost, jež má odkladný účinek, též poškozený.

§ 189

Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu podle § 188 odst. 1 písm. a) nemůže soud, jemuž byla věc přikázána podle § 24 nebo § 25 nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

§ 190

(1) Má-li soud za to, že při správném použití zákona je nutno skutek, který je předmětem obžaloby, posoudit podle jiného ustanovení zákona, než podle kterého jej posuzovala obžaloba, vrátí věc státnímu zástupci k došetření [§ 188 odst. 1 písm. e)], je-li třeba vzhledem k odchýlnému právnímu posouzení věc ještě blíže objasnit.

(2) Není-li došetření třeba, upozorní předseda senátu na možnost odchýlného právního posouzení skutku osoby, kterým se doručuje opis obžaloby (§ 196 odst. 1).

§ 191

(1) Vrátili-li soud věc státnímu zástupci k došetření, uvede v usnesení, v kterých směrech je třeba přípravné řízení doplnit, a které skutečnosti je třeba objasnit, popřípadě které úkony je třeba provést.

(2) Jakmile usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření nabylo právní moci, vrací se věc do stavu přípravného řízení.

§ 192

Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne soud při před-

běžném projednání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby.

§ 193
zrušen

§ 194
zrušen

§ 195

Nové předběžné projednání obžaloby

(1) Rozhodne-li se státní zástupce ve věci, která mu byla vrácena k došetření, opět pro podání obžaloby, přihlédne v ní i k výsledkům provedeného došetření. Obžaloba se za podmínek uvedených v § 186 u soudu znovu předběžně projedná.

(2) Za podmínek uvedených v § 186 se obžaloba znovu předběžně projedná také u soudu, jemuž věc byla příkázána nadřízeným soudem po předložení věci podle § 188 odst. 1 písm. a).

HLAVA TŘINÁCTÁ

HLAVNÍ LÍČENÍ

Oddíl první

Příprava hlavního líčení

§ 196

Doručení obžaloby

(1) Neučinil-li soud některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 a 2, dá předseda senátu opis obžaloby doručit obžalovanému a jeho obhájci, a je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, také jeho zákonnému zástupci; opis obžaloby dá doručit poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známy. Bylo-li v obžalobě navrženo zabránění věci náležející jiné osobě než obžalovanému, dá předseda senátu doručit opis obžaloby též této osobě.

(2) Osoby, jimž se opis obžaloby doručuje, je nutno zároveň vyzvat, aby návrhy na provedení dalších důkazů u hlavního líčení včas soudu sdělily a uvedly okolnosti, které mají být těmito důkazy objasněny.

(3) Opis obžaloby musí být doručen nejpozději s předvoláním k hlavnímu líčení nebo s vyrozuměním o něm.

§ 197

Náhradní soudce

(1) Bude-li hlavní líčení podle očekávání trvat delší dobu, zařídí předseda senátu, aby se ho zúčastnil jeden nebo dva soudci nebo přísedící náhradní.

(2) Náhradní soudce nebo přísedící má při hlavním líčení postavení člena senátu. Porady a hlasování se však zúčastní jen v tom případě, je-li přibrán na místo soudce nebo přísedícího, kterému zabránila nějaká překážka v další účasti na hlavním líčení. Soudce nebo přísedící, za něhož nastoupil náhradní soudce nebo přísedící, se hlavního líčení dále již nezúčastní.

§ 198

Nařízení hlavního líčení

(1) Den hlavního líčení stanoví předseda senátu tak, aby obžalovaný od doručení předvolání, státní zástupce a obhájce od vyrozumění měli alespoň lhůtu pěti pracovních dnů k přípravě. Tuto lhůtu lze zkrátit jen s jejich souhlasem, a pokud jde o obžalovaného, jen tehdy, jestliže se k hlavnímu líčení dostaví a o jeho provedení výslovně žádá. U ostatních osob, které se k hlavnímu líčení předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla aspoň třídní lhůtu.

(2) O hlavním líčení se vyrozumí státní zástupce, zákonný zástupce a obhájce obžalovaného, jakož i poškozený a zúčastněná osoba. Mají-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, vyrozumějí se o hlavním líčení jen jejich zmocněnci. Poškozeného je třeba ve vyrozumění upozornit, že nedostaví-li se k hlavnímu líčení, bude se o jeho nároku na náhradu škody rozhodovat na podkladě jeho vlastních návrhů, jsou-li už obsaženy ve spise nebo dojdou-li soudu dříve, než se přikročí k dokazování.

(3) Při nařízení hlavního líčení učiní předseda senátu také všechna opatření, jichž je třeba k zajištění jeho řádného průběhu a k tomu, aby věc bylo možné projednat a rozhodnout bez odročení.

§ 198a

(1) V řízení, ve kterém jsou projednávány utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, je předseda senátu povinen přísedící a další osoby, které se řízení účastní a s utajovanými skutečnostmi se seznámí, poučit podle takového zákona. O provedeném poučení učiní záznam do spisu.

(2) O poučení podle odstavce 1 je předseda senátu povinen do 30 dnů písemně vyrozumět Národní bezpečnostní úřad.

Oddíl druhý

Veřejnost hlavního líčení

§ 199

(1) Hlavní líčení koná soud zásadně veřejně.

(2) Má přítom na zřeteli, aby občanům byla poskytnuta v nejširší míře příležitost sledovat projednávání věci soudem a aby se co nejučinněji projevovalo výchovné působení trestního řízení na širokou veřejnost

ve smyslu jejího aktivního zapojení do úsilí trestnou činnost zamezovat a jí předcházet. Ve vhodných případech provádí proto hlavní líčení přímo v místě, kde byl trestný čin spáchán, anebo na pracovišti, popřípadě v bydlišti obžalovaného. V tom případě o konání hlavního líčení vyrozumí zájmové sdružení občanů, jež může účast občanů zajistit a účinně přispět ke splnění účelu sledovaného veřejným konáním hlavního líčení.

§ 200

(1) Při hlavním líčení může být veřejnost vyloučena, jestliže by veřejné projednání věci ohrozilo utajované skutečnosti chráněné zvláštním zákonem, mravnost nebo nerušený průběh jednání, anebo bezpečnost nebo jiný důležitý zájem svědků; k těmto účelům může předseda senátu učinit i jiná přiměřená opatření. Veřejnost lze vyloučit také jen po část hlavního líčení.

(2) Rozsudek musí být vyhlášen vždy veřejně.

(3) O vyloučení veřejnosti rozhodne soud po slyšení stran usnesením, které veřejně vyhlásí.

§ 201

(1) I když veřejnost nebyla vyloučena podle § 200, může soud odepřít přístup k hlavnímu líčení nezletilým a těm, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh hlavního líčení. Může také učinit nezbytná opatření proti přepřlňování jednací síně.

(2) I když veřejnost byla vyloučena podle § 200, může soud z důležitých důvodů povolit jednotlivým osobám k hlavnímu líčení přístup. Na žádost obžalovaného musí být povolen přístup dvěma jeho důvěrníkům. Je-li obžalovaných více, má právo na volbu důvěrníků každý z nich. Jestliže by tak celkový počet důvěrníků vzrostl na více než šest a obžalovaní se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr soud. Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem, případně bezpečnosti nebo jiného důležitého zájmu svědků, mohou být za důvěrníky zvoleny jen takové osoby, proti nimž nemá soud námitek.

(3) Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných skutečností chráněných zvláštním zákonem, upozorní předseda senátu přítomné na trestní následky toho, kdyby nepovolaným osobám vyjevili skutečnosti, o nichž se při jednání dovědí; může též zakázat, aby si přítomní činili písemné poznámky.

Oddíl třetí

Zahájení hlavního líčení

§ 202

Přítomnost při hlavním líčení

(1) Hlavní líčení se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu, zapisovatele a státního zástupce.

(2) V nepřítomnosti obžalovaného může se hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom

- a) obžaloba byla obžalovanému řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán, a
- b) o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání (§ 160) a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1).

(3) Nedostaví-li se obžalovaný bez řádné omluvy k hlavnímu líčení a soud rozhodne o tom, že se hlavní líčení bude konat v nepřítomnosti obžalovaného, lze v hlavním líčení protokoly o výslechu svědků, znalců a spoluobviněných přečíst za podmínek uvedených v § 211.

(4) Hlavní líčení v nepřítomnosti obžalovaného nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let. V případech nutné obhajoby (§ 36) nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

(5) Ustanovení první věty odstavce 4 se neuplatní, pokud obžalovaný požádá, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti. Ustanovení odstavce 3 se tu uplatní přiměřeně.

Řízení hlavního líčení

§ 203

(1) Hlavní líčení řídí a, nestanoví-li zákon jinak, dokazování provádí předseda senátu. Provedením jednotlivého důkazu nebo úkonu může pověřit člena senátu, anebo může jeho provedení uložit státnímu zástupci za podmínek § 180 odst. 3. Tím není dotčeno právo státního zástupce, obžalovaného a jeho obhájce žádat o provedení důkazu podle § 215 odst. 2.

(2) Je povinen přítom dbát, aby byla zachována důstojnost a vážnost soudního jednání, aby hlavní líčení nebylo zdržováno výklady, které nemají vztah k projednávané věci, a aby bylo zaměřeno co nejúčinněji k objasnění věci.

(3) Kdo se cítí opatřením předsedy senátu při řízení hlavního líčení zkrácen, může žádat, aby rozhodl senát. Takovou žádost i rozhodnutí o ní je třeba zaznamenat v protokole.

§ 204

(1) Osoby, které ruší pořádek, může předseda senátu z jednací síně vykázat.

(2) Obžalovaný může být vykázán jen usnesením senátu po předchozí výstraze, a to jen na dobu nezbytně nutnou. Jakmile mu byl povolen znovu přístup do jednací síně, sdělí mu předseda senátu podstatný obsah jednání konaného v jeho nepřítomnosti, aby se k němu mohl vyjádřit.

Počátek hlavního líčení

§ 205

(1) Hlavní líčení zahájí předseda senátu sdělením věci, která bude projednávána; potom předseda zjistí, zda se dostavily osoby, které byly k hlavnímu líčení předvolány nebo o něm vyrozuměny, a zjistí jejich totožnost. U osob, u kterých je třeba zachovat lhůtu k přípravě, zjistí, zda tato lhůta byla zachována.

(2) Jestliže se některá z předvolaných osob nedostavila, rozhodne soud po slyšení přítomných stran, zda je možno líčení přesto provést, či zda je nutno je odročit.

§ 206

(1) Po provedení úkonů uvedených v § 205 předseda senátu vyzve státního zástupce, aby přednesl obžalobu.

(2) Po přednesení obžaloby se předseda senátu dotáže poškozeného, zda navrhuje, aby obžalovanému byla uložena povinnost k náhradě škody způsobené trestným činem a v jakém rozsahu. Nedostavil-li se poškozený k hlavnímu líčení a je-li jeho návrh obsažen už ve spise, předseda senátu přečte tento návrh ze spisu.

(3) Uplatňuje-li práva poškozeného osoba, které toto právo zřejmě nepřísluší, vysloví soud usnesením, že onu osobu jako poškozeného k hlavnímu líčení nepřipouští. Takové rozhodnutí nebrání uplatnění nároku na náhradu škody před příslušným orgánem.

(4) Podle odstavce 3 postupuje soud také tehdy, brání-li účasti poškozeného okolnosti uvedené v § 44 odst. 2 a 3.

Oddíl čtvrtý

Dokazování

Výslech obžalovaného

§ 207

(1) Po přednesení obžaloby a vyjádření poškozeného vyslechne předseda senátu obžalovaného k obsahu obžaloby, a byl-li uplatněn nárok na náhradu škody, též k tomuto nároku.

(2) Protokol o dřívější výpovědi obžalovaného se přečte jen tehdy, když se jedná v nepřítomnosti ob-

žalovaného, když obžalovaný odepře vypovídat anebo když se objeví podstatné rozpory mezi jeho dřívější výpovědí a jeho údaji při hlavním líčení a byl-li výslech proveden po sdělení obvinění způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona. Na tyto rozpory je třeba obžalovaného upozornit a dotázat se ho na jejich příčinu.

§ 208

Je-li obžalovaných několik, předseda senátu může učinit opatření, aby obžalovaný byl vyslýchán v nepřítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však je třeba vždy ještě v průběhu dokazování seznámit s obsahem výpovědi spoluobžalovaných, kteří byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti.

Provádění dalších důkazů

§ 209

(1) Předseda senátu dbá o to, aby svědek ještě nevyšlechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků. Je-li obava, že svědek v přítomnosti obžalovaného nevypraví pravdu, případně jde-li o svědka, jemuž nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, předseda senátu učiní opatření vhodné k zajištění bezpečnosti nebo utajení totožnosti svědka, případně vykáže obžalovaného po dobu výslechu takového svědka z jednací síně. Po návratu do jednací síně však musí být obžalovaný seznámen s obsahem výpovědi svědka, může se k ní vyjádřit, a aniž by se se svědkem setkal, může mu prostřednictvím předsedy senátu klást otázky. Jde-li o svědka, jehož totožnost má zůstat utajena (§ 55 odst. 2), učiní předseda senátu opatření, která znemožňují zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Byl-li v hlavním líčení vyslechnut svědek, jehož totožnost byla utajena (§ 55 odst. 2), učiní soud i bez návrhu všechny potřebné úkony k ověření jeho věrohodnosti.

§ 210

Jestliže znalec nepodal ještě ve věci písemný posudek anebo se od něho odchyluje nebo jej doplňuje, může mu předseda senátu uložit, aby posudek nebo jeho doplněk nadiktoval do protokolu nebo jej sám napsal.

§ 211

(1) Místo výslechu svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jestliže soud nepokládá osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednací síně vzdálí, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výslechu svědka není třeba a postačí souhlas státního

zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn.

(2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a

- a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo
- b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.

(3) Protokol o dřívější výpovědi svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a svědek v hlavním líčení bez oprávnění odepřel vypovídat nebo se v podstatných bodech odchyluje od své dřívější výpovědi, a

- a) obhájce nebo obviněný měl možnost se tohoto dřívějšího výslechu zúčastnit a klást vyslychanému otázky,
- b) bylo-li zjištěno, že taková osoba byla předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod a tak vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě, nebo
- c) byl-li obsah výpovědi ovlivněn průběhem výslechu v hlavním líčení, zejména v důsledku chování obžalovaného nebo přítomné veřejnosti.

(4) Protokol o výpovědi svědka, který v hlavním líčení využil svého práva odepřít výpověď podle § 100, je možno číst jen za předpokladu, že svědek byl před tímto výslechem o svém právu odepřít výpověď řádně poučen a výslovně prohlásil, že tohoto práva nevyužívá, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a obviněný nebo obhájce měl možnost se tohoto výslechu zúčastnit.

(5) Místo výslechu znalce lze číst protokol o jeho výpovědi nebo jeho písemný posudek, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106, nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Ustanovení odstavce 1 věty druhé a třetí tu platí obdobně.

§ 212

(1) Odchyluje-li se svědek nebo spoluobviněný v podstatných bodech od své dřívější výpovědi, a nejde-li o případy uvedené v ustanovení § 211 odst. 3 nebo o výpověď provedenou jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a, může mu být protokol o jeho výslechu z přípravného řízení, u nějž nebyla obhájci poskytnuta možnost, aby mu byl přítomen, anebo jeho příslušné části některou ze stran nebo předsedou senátu pouze předestřeny k vysvětlení rozporů v jeho výpovědích, aby soud mohl v rámci volného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost jeho výpovědi učiněné v hlavním líčení.

(2) Předestření dřívější výpovědi podle odstavce 1 spočívá v reprodukci těch částí protokolu o předchozím výslechu, ke kterým se má vyslychaná osoba vyjádřit a vysvětlit rozpory mezi svými výpověďmi. Protokol o výpovědi, který byl předestřen, nemůže být podkladem výroku o vině obviněného, a to ani ve spojení s jinými ve věci provedenými důkazy.

§ 213

(1) Posudky, zprávy státních a jiných orgánů a další listiny, jimiž se provádí důkaz, se při hlavním líčení přečtou a umožní se do nich nahlédnout stranám, a pokud je to třeba, i svědkům a znalcům.

(2) Jiné věcné důkazy se předloží stranám, a je-li toho třeba, též svědkům a znalcům.

§ 214

Obžalovaný musí být po provedení každého důkazu dotázán, zda se chce k němu vyjádřit, a jeho vyjádření se zapisuje do protokolu.

§ 215

Součinnost stran při dokazování

(1) Státní zástupce, obžalovaný, jeho obhájce a zákonný zástupce, zúčastněná osoba, poškozený a jejich zmocněnci mohou se souhlasem předsedy senátu klást vyslychaným otázky, a to zpravidla tehdy, když předseda senátu své dotazy skončil a když už nemají otázek členové senátu.

(2) Státní zástupce, obžalovaný a jeho obhájce mohou žádat, aby jim bylo umožněno provést důkaz, zejména výslech svědka nebo znalce. Předseda senátu jim vyhoví zejména tehdy, jestliže jde o důkaz prováděný k jejich návrhu nebo jimi opatřený a předložený; není povinen jim vyhovět, jde-li o výslech obviněného, výslech svědka mladšího než patnáct let, nemocného nebo zraněného svědka, anebo jestliže by provedení důkazu některou z uvedených osob nebylo z jiného závažného důvodu vhodné. Jestliže je výslech stejného svědka nebo znalce navrhován jak státním zástupcem, tak i obžalovaným nebo obhájcem, a obě strany žádají o provedení výslechu, rozhodne předseda senátu po vyjádření obou stran o tom, která z nich výslech provede. Provádění výslechu některou z uvedených stran může předseda senátu přerušit jen tehdy, není-li výslech prováděn v souladu se zákonem, na vyslychaného je vyslychajícím činěn nátlak nebo je výslech jím veden jiným nevhodným způsobem, anebo předseda senátu nebo člen senátu považuje za nezbytné položit vyslychanému otázku, jejíž položení není možno odložit na dobu po provedení takového výslechu nebo jeho části.

(3) Po provedení výslechu nebo jeho části podle odstavce 2 má právo druhá strana klást vyslychanému otázky. Poslední věta odstavce 2 platí tu obdobně.

(4) Po provedení všech důkazů zjistí předseda se-

nátu, zda strany nečiní návrhy na doplnění dokazování.

Oddíl pátý

Závěr hlavního líčení

Závěrečné řeči

§ 216

(1) Není-li dalších důkazních návrhů nebo bylo-li rozhodnuto, že se další důkazy provádět nebudou, prohlásí předseda senátu dokazování za skončené a udělí slovo k závěrečným řečem.

(2) Po závěrečné řeči státního zástupce promluví poškozený, zúčastněná osoba, obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný. Má-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, promluví zmocněnec. Je-li třeba, určí předseda senátu pořadí, v němž se po závěrečné řeči státního zástupce ujmou slova jednotlivé oprávněné osoby. Obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný mluví však vždy poslední.

(3) Jestliže se po řeči obhájce nebo obžalovaného ujal slova znovu státní zástupce, má obhájce, popřípadě obžalovaný právo na to odpovědět.

(4) Závěrečné řeči může předseda senátu přerušit jen tehdy, vybočují-li zřejmě z rámce projednávané věci.

§ 217

Po skončení závěrečných řečí a před odchodem k závěrečné poradě udělí předseda senátu obžalovanému poslední slovo. Během tohoto projevu nesmějí být obžalovanému ani soudem, ani nikým jiným kladen otázky.

§ 218

Doplnění dokazování

(1) Shledá-li soud vzhledem k závěrečným řečem nebo při závěrečné poradě, že je třeba ještě některou okolnost objasnit, usnese se, že dokazování bude doplněno, a v hlavním líčení pokračuje.

(2) Po doplnění dokazování je třeba vždy znovu dát slovo k závěrečným řečem.

Oddíl šestý

Odročení hlavního líčení

§ 219

(1) Soud odročí hlavní líčení, objeví-li se překážka, pro kterou nelze hlavní líčení provést nebo v něm pokračovat, přitom stanoví den, kdy se bude konat další hlavní líčení; odročit hlavní líčení na ne-

určito je možné jen, pokud to vyžaduje povaha úkonu, pro který hlavní líčení není možné provést nebo v něm pokračovat. Odpadne-li překážka, pro kterou muselo být hlavní líčení odročeno na neurčito, je třeba bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtách uvedených v § 181 odst. 3 po odpadnutí překážky, nařídit hlavní líčení nebo učinit jiný úkon směřující ke skončení věci. Nemůže-li tak předseda senátu ze závažných důvodů učinit, platí tu obdobně § 181 odst. 3 poslední věta.

(2) Dříve než hlavní líčení soud odročí, předseda senátu zjistí, zda strany nenavrhují další důkazy, které by bylo třeba k příštímu líčení opatřit.

(3) Jestliže není třeba pro podstatnou vadu řízení nebo z jiného důležitého důvodu provést hlavní líčení znovu, sdělí předseda senátu při pokračování v odročeném hlavním líčení podstatný obsah dosavadního jednání. Změnilo-li se složení senátu nebo uplynula-li od odročení hlavního líčení delší doba, přečte se souhlasem státního zástupce a obviněného předseda senátu podstatný obsah protokolu o hlavním líčení, včetně v něm provedených důkazů; není-li souhlas dán, musí být hlavní líčení provedeno znovu.

Oddíl sedmý

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

§ 220

Podklad pro rozhodnutí

(1) Soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu.

(2) Při svém rozhodnutí smí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány v hlavním líčení, a opírat se o důkazy, které strany předložily a provedly, případně které sám doplnil.

(3) Právním posouzením skutku v obžalobě není soud vázán.

§ 221

Vrácení věci státnímu zástupci

(1) Ukazují-li výsledky hlavního líčení na podstatnou změnu okolností případu a je-li k objasnění věci třeba dalšího šetření, může soud vrátit věc státnímu zástupci k došetření.

(2) Soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření také tehdy, ukazují-li výsledky hlavního líčení, že se obžalovaný dopustil ještě dalšího skutku, který je trestným činem, a státní zástupce o vrácení věci požádá vzhledem k potřebě společného projednání.

(3) Ustanovení § 191 platí i pro vrácení věci podle odstavců 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 222

Postoupení věci

(1) Shledá-li soud v zažalovaném skutku trestný čin, k jehož projednání není příslušný, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízený jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný. Je však povinen rozhodnout věc sám, jde-li toliko o nepříslušnost místní a obžalovaný ji nevytkl; rovněž je povinen sám věc rozhodnout, měla-li by věc být přikázána nejbližše společně nadřízeným soudem soudu téhož druhu, avšak nižšího stupně. Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu nemůže soud, jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

(2) Soud postoupí věc jinému orgánu, jestliže shledá, že nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění, o nichž je tento orgán příslušný rozhodovat.

(3) Proti usnesení o postoupení podle odstavce 2 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223

Zastavení trestního stíhání

(1) Soud zastaví trestní stíhání, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1.

(2) Soud může zastavit trestní stíhání též tehdy, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některý z důvodů uvedených v § 172 odst. 2.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může se týkat také jen některého ze skutků, pro které byla podána obžaloba.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223a

Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení narovnání

(1) Soud za hlavního líčení trestní stíhání podmíněně zastaví nebo rozhodne o schválení narovnání, shledá-li okolnosti uvedené v § 307 odst. 1 nebo § 309 odst. 1.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 224

Přerušování trestního stíhání

(1) Soud přerušuje trestní stíhání, shledá-li za hlav-

ního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až d).

(2) Soud přerušuje trestní stíhání také tehdy, nelze-li obžalovanému doručit předvolání k hlavnímu líčení.

(3) Pomine-li důvod přerušování, soud v trestním stíhání pokračuje.

(4) Proti rozhodnutí, jímž soud trestní stíhání přerušil nebo jímž návrh na pokračování v něm zamítl, může státní zástupce podat stížnost.

(5) Soud přerušuje trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užití je v dané trestní věci rozhodné pro rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.

Rozsudek

§ 225

(1) Nebude-li věc vrácena státnímu zástupci podle § 221, předložena k rozhodnutí o příslušnosti podle § 222 odst. 1 či postoupena jinému orgánu podle § 222 odst. 2 a nedojde-li k zastavení trestního stíhání podle § 223, k podmíněnému zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání podle § 223a nebo k jeho přerušování podle § 224, rozhodne soud rozsudkem, zda se obžalovaný uznává vinným nebo zda se obžaloby zprošťuje.

(2) Uznat obžalovaného vinným trestným činem podle přísnějšího ustanovení zákona, než podle kterého posuzovala skutek obžaloba, může soud jen tehdy, když obžalovaný byl na možnost tohoto přísnějšího posuzování skutku upozorněn podle § 190 odst. 2. Nestalo-li se tak, je třeba obžalovaného na onu možnost upozornit ještě před vynesením rozsudku, a žádá-li o to, poskytnout mu znovu lhůtu k přípravě obhajoby a hlavní líčení k tomu účelu odročit.

§ 226

Soud zproští obžalovaného obžaloby, jestliže na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem a případně doplněných soudem, a to i k návrhům ostatních stran,

- nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán,
- v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem,
- nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný,
- obžalovaný není pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo
- trestnost činu zanikla.

§ 227

Jestliže trestní stíhání bylo zastaveno v důsledku udělení milosti, amnestie, promlčení nebo proto, že souhlas poškozeného s trestním stíháním nebyl dán nebo byl vzat zpět, anebo z některého z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 a v řízení se pokračovalo jen proto, že obžalovaný na projednání věci trval (§ 11 odst. 3, § 172 odst. 4), soud, neshledá-li žádný jiný důvod ke zproštění obžalovaného, vysloví sice vinu, trest však neuloží.

§ 228

(1) Odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu, uloží mu zpravidla v rozsudku, aby ji poškozenému nahradil, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3); nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody, jestliže je výše škody součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena.

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě škody musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen. V odůvodněných případech může soud vyslovit, že závazek má být splněn ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti zároveň určí.

(3) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být na návrh poškozeného vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a

- a) škoda byla způsobena na peněžních prostředcích v cizí měně nebo na věcech zakoupených za takové peněžní prostředky, nebo
- b) obžalovaný nebo poškozený je cizozemcem.

§ 229

(1) Není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě škody třeba provádět další dokazování, jež přesahuje potřeby trestního stíhání a podstatně by je protáhlo, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

(2) Na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem odkáže soud poškozeného také se zbytkem jeho nároku, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přízná jen zčásti.

(3) Jestliže soud obžalovaného obžaloby zproští, odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody vždy na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

§ 230

(1) Shledá-li soud u obžalovaného důvod k ulo-

žení ochranného opatření, může je uložit i bez návrhu státního zástupce.

(2) Jestliže soud potřebuje k rozhodnutí o ochranném opatření provést ještě další dokazování, které nemůže být provedeno ihned, vyhradí rozhodnutí o ochranném opatření veřejnému zasedání.

(3) Postupovat podle odstavce 2 lze i tehdy, jestliže státní zástupce učinil návrh na zabránění věci nenáležící obžalovanému.

Oddíl osmý

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení

§ 231

(1) Vyjde-li najevo mimo hlavní líčení některá z okolností uvedených v § 223 odst. 1 a 2, § 223a odst. 1 nebo § 224 odst. 1 a 2, soud rozhodne o zastavení trestního stíhání nebo o jeho přerušení, o podmíněném zastavení trestního stíhání, anebo o schválení narovnání.

(2) Mimo hlavní líčení soud rozhoduje v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu za potřebné, může k rozhodnutí o schválení narovnání nařídít veřejné zasedání.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obžalovaný a poškozený.

HLAVA ČTRNÁCTÁ

VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

§ 232

Obecné ustanovení

Ve veřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde to zákon výslovně stanoví.

§ 233

Příprava veřejného zasedání

(1) Předseda senátu předvolá k veřejnému zasedání osoby, jejichž osobní účast při něm je nutná. O veřejném zasedání vyrozumí státního zástupce, jakož i osobu, která svým návrhem dala k veřejnému zasedání podnět, a osobu, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jestliže tyto osoby nebyly k veřejnému zasedání předvolány; vyrozumí též obhájce, popřípadě zmocněnce a zákonného zástupce těchto osob. K předvolání nebo vyrozumění připojí opis návrhu, kterým byl k veřejnému zasedání dán podnět.

(2) Den veřejného zasedání stanoví předseda senátu tak, aby osobě, která k veřejnému zasedání dala svým návrhem podnět, osobě, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obhájci nebo zmocněnci těchto osob, jakož i státnímu zástupci zbývala od doručení předvolání k veřejnému zasedání nebo od vyrozumění o něm alespoň pětidenní lhůta k přípravě. Zkrácení této lhůty je možné jen se souhlasem toho, v jehož zájmu je lhůta dána. U ostatních osob, které se k veřejnému zasedání předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla třídní lhůtu.

§ 234

Přítomnost při veřejném zasedání

(1) Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele.

(2) Nestanoví-li zákon něco jiného, není účast státního zástupce a obhájce při veřejném zasedání nutná.

Průběh veřejného zasedání

§ 235

(1) Po zahájení veřejného zasedání podá předseda nebo jím určený člen senátu na podkladě spisu zprávu o stavu věci zaměřenou na otázky, které je třeba ve veřejném zasedání řešit. Poté osoba, která dala svým návrhem k veřejnému zasedání podnět, návrh přednese. Osoba, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jakož i státní zástupce se k návrhu vyjádří, nejsou-li sami navrhovateli.

(2) Jsou-li při veřejném zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování u hlavního líčení. Omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) platí pouze pro veřejné zasedání konané o odvolání.

(3) Po provedení důkazů udělí předseda senátu slovo ke konečným návrhům. Je-li osobou, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obviněný, má právo mluvit poslední.

§ 236

Rozhodnutí soudu se vždy vyhlásí veřejně.

§ 237

Podklad pro rozhodnutí

Při svém rozhodnutí smí soud přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány ve veřejném zasedání, a opírat se o důkazy, které byly ve veřejném zasedání provedeny.

§ 238

Použití ustanovení o hlavním líčení

Na veřejnost, řízení, počátek a odročení veřejného zasedání se užije přiměřeně ustanovení o hlavním líčení.

Ochranné léčení a zabránění věci

§ 239

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranném léčení nebo o zabránění věci vyhradil podle § 230 odst. 2, může je uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranném léčení a o zabránění věci je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 239a

(1) Nelze-li v řízení o zabránění věci spolehlivě zjistit vlastníka věci, jež má být zabráněna, nebo není-li jeho pobyt znám, ustanoví mu předseda senátu opatrovníka. Opatrovník má v řízení o zabránění věci stejná práva jako její vlastník.

(2) Všechny písemnosti určené pro vlastníka věci se doručují pouze opatrovníku. Předvolání vlastníka věci k veřejnému zasedání se vhodným způsobem uveřejní. Veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti vlastníka věci, a to bez ohledu na to, zda se vlastník věci o něm dověděl.

(3) Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

HLAVA PATNÁCTÁ

NEVEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

§ 240

V neveřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde není zákonem předepsáno, že se rozhoduje v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání.

§ 241

zrušen

§ 242

(1) Neveřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele.

(2) Jiné osoby jsou z účasti na neveřejném zasedání vyloučeny.

§ 243

Je-li třeba při neveřejném zasedání provést dů-

kazy, děje se tak přečtením protokolů a jiných písemností.

§ 244

Rozhodnutí se vždy vyhlásí.

HLAVA ŠESTNÁCTÁ

ODVOLÁNÍ A ŘÍZENÍ O NĚM

§ 245

Přípustnost a účinek

(1) Opravným prostředkem proti rozsudku soudu prvního stupně je odvolání.

(2) Odvolání má odkladný účinek.

Oprávněné osoby

§ 246

(1) Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká,
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci,
- d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

(2) Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

§ 247

(1) V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

(2) Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a jeho obhájce.

§ 248

Lhůta a místo podání

(1) Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

(2) Jestliže se rozsudek doručuje jak obžalovanému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Jiným osobám uvedeným v § 247 odst. 2, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta tímž dnem jako obžalovanému.

§ 249

Obsah odvolání

(1) Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 také odůvodněno tak, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O tom musí být oprávněné osoby poučeny.

(2) Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(3) Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 250

Vzdání se a zpětvzetí odvolání

(1) Po vyhlášení rozsudku může se oprávněná osoba odvolání výslovně vzdát.

(2) Osoba, která odvolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Odvolání státního zástupce může vzít zpět i nadřízený státní zástupce.

(3) Odvolání podané ve prospěch obžalovaného jinou oprávněnou osobou nebo za obžalovaného obhájcem nebo zákonným zástupcem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem obžalovaného. Státní zástupce může vzít takové odvolání zpět i bez souhlasu obžalovaného. V tomto případě běží obžalovanému nová lhůta k podání odvolání od vyrozumění, že odvolání bylo vzato zpět.

(4) Zpětvzetí odvolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu odvolacího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně.

§ 251

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li odvolání státního zástupce, odvolání, které podal za obžalovaného jeho obhájce, nebo odvolání, které podal za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu jejich zmocněnec, náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranily ve lhůtě pěti dnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude odvolání odmítnuto podle § 253 odst. 3. Stejně postupuje, pokud takové odvolání podal obžalovaný, který má obhájce, poškozený nebo zúčastněná osoba, kteří mají zmocněnce.

(2) Nemá-li obžalovaný, který podal odvolání nesplňující náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, obhájce, vyzve ho předseda senátu k odstranění vad ve lhůtě 8 dnů a poskytne mu k odstranění vad odvolání potřebné poučení. Nevedlo-li to k nápravě nebo vyžaduje-li to povaha projednávané věci, a obžalovaný si sám obhájce ne zvolil, ustanoví mu ho za účelem jen odůvodnění odvolání anebo i obhajování v odvolacím řízení předseda senátu a dále postupuje podle odstavce 1. U poškozeného a zúčastněné osoby, kteří nemají zmocněnce, postupuje předseda senátu přímě-
řeně.

(3) Jakmile uplynuly lhůty k podání odvolání a lhůty k odstranění vad odvolání u všech oprávněných osob, předseda senátu doručí stejnopis odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám a nevyčkáváje jejich vyjádření předloží spisy odvolacímu soudu.

§ 252

Odvolací soud

O odvolání proti rozsudku okresního soudu rozhoduje nadřízený krajský soud. O odvolání proti rozsudku krajského soudu jako soudu prvního stupně rozhoduje nadřízený vrchní soud.

Rozhodnutí odvolacího soudu

§ 253

(1) Odvolací soud zamítne odvolání, bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která se odvolání výslovně vzdala nebo znovu podala odvolání, které v téže věci již předtím výslovně vzala zpět.

(2) Jako opožděné nemůže být zamítnuto odvolání, které oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením soudu.

(3) Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání.

(4) Odmítnout odvolání podle odstavce 3 nelze, jestliže nebyla oprávněná osoba řádně poučena podle § 249 odst. 1 nebo nebyla oprávněné osobě, která nemá

obhájce nebo zmocněnce, poskytnuta pomoc při odstranění vad odvolání (§ 251 odst. 2).

§ 254

(1) Nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

(2) Mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku, než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

(3) Jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

(4) Byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 255

(1) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, vyjde-li za odvolacího řízení najevo, že po vyhlášení napadeného rozsudku nastala některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až d), anebo nelze-li obžalovanému doručit předvolání k veřejnému zasedání odvolacího soudu.

(2) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užil v dané trestní věci soud prvního stupně při rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou, která má přednost před zákonem; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.

§ 256

Odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 257

(1) Odvolací soud napadený rozsudek nebo jeho část zruší a v rozsahu zrušení

a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je společně nadřízený soudu prvního stupně, a soudu, jenž je podle něj přísluš-

ný, měl-li tak už učinit soud prvního stupně (§ 222 odst. 1); je-li tímto společně nadřízeným soudem odvolací soud, rozhodne ihned sám o přikázání příslušnému soudu,

- b) věc postoupí jinému orgánu, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 222 odst. 2),
- c) trestní stíhání zastaví, shledá-li, že je tu některá z okolností, jež by odůvodňovaly zastavení trestního stíhání soudem prvního stupně (§ 223 odst. 1, 2),
- d) trestní stíhání přeruší, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 224 odst. 1, 2 a 5).

(2) Shledá-li odvolací soud, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1 písm. a), b), i), která nastala až po vyhlášení napadeného rozsudku, rozhodne, aniž by napadený rozsudek zrušil, o zastavení trestního stíhání.

(3) V odvolacím řízení, v kterém bylo zastaveno trestní stíhání z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 258

(1) Odvolací soud zruší napadený rozsudek také

- a) pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku,
- b) pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí,
- c) vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně,
- d) bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona,
- e) je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený,
- f) je-li rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku nesprávné.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozsudku a lze ji oddělit od ostatních, zruší odvolací soud rozsudek jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu,

jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad.

§ 259

(1) Je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozsudku některý výrok chybí nebo je neúplný, může odvolací soud, aniž rozsudek zruší, věc soudu prvního stupně vrátit s příkazem, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Rozhodnout sám rozsudkem ve věci může odvolací soud, jen je-li možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě důkazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení

- a) provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo
- b) provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení.

(4) V neprospěch obžalovaného může odvolací soud změnit napadený rozsudek jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody.

(5) Odvolací soud nemůže sám

- a) uznat obžalovaného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem zproštěn,
- b) uznat obžalovaného vinným těžším trestným činem, než jakým ho mohl v napadeném rozsudku uznat vinným soud prvního stupně (§ 225 odst. 2).

§ 260

Nelze-li po zrušení rozsudku pokračovat v řízení před soudem pro neodstranitelné procesní vady a není-li důvod pro jiné rozhodnutí, odvolací soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření. Ustanovení § 191 a § 264 odst. 2 tu platí obdobně.

§ 261

Prospívá-li důvod, z něhož rozhodl odvolací soud ve prospěch některého obžalovaného, také dalšímu spoluobžalovanému nebo zúčastněné osobě, rozhodne

odvolací soud vždy též v jejich prospěch. Stejně rozhodne ve prospěch obžalovaného, kterému prospívá důvod, z něhož rozhodl v prospěch zúčastněné osoby.

§ 262

Rozhodne-li odvolací soud, že se věc vrací k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně, může zároveň nařídit, aby byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Z důležitého důvodu může také nařídit, aby ji projednal a rozhodl jiný soud téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodě.

§ 263

Řízení u odvolacího soudu

(1) O odvolání rozhoduje odvolací soud ve veřejném zasedání. Též v neveřejném zasedání může učinit rozhodnutí

- a) podle § 253, 255 a 257,
- b) podle § 258 odst. 1, je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání.

(2) Účast státního zástupce při veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o odvolání musí obžalovaný mít obhájce ve všech případech, kdy ho musí mít při hlavním líčení.

(4) V nepřítomnosti obžalovaného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obžalovaný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadený rozsudek a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese odvolatel své odvolání a odůvodní je; není-li odvolatel přítomen, přečte odvolání včetně odůvodnění předseda senátu nebo jím určený člen senátu. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím odvolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou odvolateli, přednesou své vyjádření a návrhy na provedení dokazování; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(6) Po přednesení návrhů ve veřejném zasedání provede odvolací soud důkazy potřebné pro rozhodnutí o odvolání, nejde-li o rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování, které by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně. Na provádění důkazů se užije ustanovení o provádění důkazů v hlavním líčení. Není-li obviněný přítomen, ač byl řádně předvolán, má se za to, že s přečtením protokolů o výslechu svědků a znalců souhlasí.

(7) Z hlediska změny nebo doplnění skutkových

zjištění odvolací soud může přihlížet jen k důkazům, které byly provedeny ve veřejném zasedání před odvolacím soudem; tyto důkazy hodnotí v návaznosti na důkazy provedené soudem prvního stupně v hlavním líčení. Odvolací soud je vázán hodnocením těchto důkazů soudem prvního stupně s výjimkou těch důkazů, které odvolací soud sám ve veřejném zasedání znovu provedl.

§ 264

Řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku

(1) Soud, jemuž věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení odvolací soud nařídil.

(2) Byl-li napadený rozsudek zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

§ 265

Důsledky zrušení výroku o náhradě škody

Zruší-li odvolací soud napadený rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody a nerozhodne-li sám ve věci, odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

HLAVA SEDMNÁCTÁ

DOVOLÁNÍ

§ 265a

Přípustnost dovolání

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští.

(2) Rozhodnutím ve věci samé se rozumí

- a) rozsudek, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření nebo bylo upuštěno od potrestání,
- b) rozsudek, jímž byl obviněný obžaloby zproštěn,
- c) usnesení o zastavení trestního stíhání,
- d) usnesení o postoupení věci jinému orgánu,
- e) usnesení, jímž bylo uloženo ochranné opatření,
- f) usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání,
- g) usnesení o schválení narovnání, nebo
- h) rozhodnutí, jímž byl zamítnut nebo odmítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku nebo usnesení uvedenému pod písmeny a) až g).

(3) Dovolání v neprospěch obviněného nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(4) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 265b

Důvody dovolání

(1) Dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

- a) ve věci rozhodl věcně nepřislušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,
- b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,
- c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,
- d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,
- e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřipustné,
- f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,
- g) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,
- h) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,
- i) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,
- j) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,
- k) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí,
- l) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný.

(2) Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

§ 265c

Dovolací soud

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 265d

Oprávněné osoby

(1) Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

(2) Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno; o tom musí být obviněný poučen (§ 125 odst. 3). Nejvyšší soud o takovém podání nerozhoduje, ale zašle ho v závislosti na jeho obsahu buď příslušnému soudu jako návrh na povolení obnovy řízení nebo ministru spravedlnosti jako podnět ke stížnosti pro porušení zákona, popřípadě ho vrátí obviněnému s poučením, že dovolání může podat pouze prostřednictvím obhájce. Obdobně postupuje u podání osob, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání.

§ 265e

Lhůta a místo podání

(1) Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

(2) Jestliže se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci a zákonnému zástupci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Lhůta k podání dovolání je zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

(4) Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné.

§ 265f

Obsah dovolání

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z ja-

kých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

§ 265g

Zpětvzetí dovolání

(1) Osoba, která dovolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se Nejvyšší soud odebere k závěrečné poradě. V řízení o dovolání se však pokračuje, vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného, pokud obviněný trvá na pokračování dovolacího řízení; v takovém případě Nejvyšší soud rozhoduje v rozsahu, jakoby takové dovolání podané nejvyšším státním zástupcem podal sám obviněný. Zpětvzetí dovolání podaného nejvyšším státním zástupcem jen ve prospěch obviněného, který zemřel, je neúčinné.

(2) Zpětvzetí dovolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu Nejvyššího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně. Vzal-li nejvyšší státní zástupce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného a obviněný trvá na pokračování řízení o dovolání, uvede to předseda senátu Nejvyššího soudu v usnesení, jímž rozhoduje o zpětvzetí dovolání.

§ 265h

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li dovolání nejvyššího státního zástupce nebo dovolání obviněného podané jeho obhájcem náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě dvou týdnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d).

(2) Předseda senátu soudu prvního stupně doručí opis dovolání obviněného státnímu zástupci a opis dovolání státního zástupce obhájci obviněného a obviněnému s upozorněním, že se mohou k dovolání písemně vyjádřit a souhlasit s projednáním dovolání v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c)]. Jakmile lhůta k podání dovolání uplyne všem oprávněným osobám, předloží spisy Nejvyššímu soudu.

(3) Dospěje-li předseda senátu na podkladě dovolání a obsahu spisů k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí, předloží bez zbytečného odkladu spisy s příslušným návrhem na takový postup Nejvyššímu soudu, který o takovém návrhu

rozhodne usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisů, a nebylo-li v mezidobí již dokončeno řízení u soudu prvního stupně, vrátí mu spisy k dokončení řízení.

Rozhodnutí dovolacího soudu

§ 265i

(1) Nejvyšší soud dovolání odmítne,

- a) není-li přípustné,
- b) bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b,
- c) bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která ho znovu podala, když ho předtím výslovně vzala zpět,
- d) nesplňuje-li náležitosti obsahu dovolání,
- e) jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné,
- f) je-li zcela zřejmé, že projednání dovolání by nemohlo zásadně ovlivnit postavení obviněného a otázka, která má být z podnětu dovolání řešena, není po právní stránce zásadního významu.

(2) V odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí pokud ukáze na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.

(3) Neodmítne-li Nejvyšší soud dovolání podle odstavce 1, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly dovoláním napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno dovolání.

(4) Jestliže oprávněná osoba podá důvodně dovolání proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno dovolání.

(5) Byla-li dovoláním napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 265j

Dovolací soud dovolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 265k

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že podané dovolání je důvodné, zruší napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozhodnutí a lze ji oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud rozhodnutí jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Současně zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí nebo jeho zrušenou část obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se užije přiměřeně.

§ 265l

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci nové rozhodnutí, přikáže Nejvyšší soud zpravidla soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Prikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

§ 265m

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci rozsudkem, Nejvyšší soud nemůže však sám

- a) uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,
- b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,
- c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nebo trest odnětí svobody na doživotí, nebyl-li mu již uložen přezkoumávaným rozhodnutím, případně ve spojení s rozsudkem soudu prvního stupně.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody, užije přiměřeně § 265.

§ 265n

Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

Řízení u dovolacího soudu

§ 265o

(1) Před rozhodnutím o dovolání může předseda

senátu Nejvyššího soudu odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž bylo podáno dovolání.

(2) Je-li pro rozhodnutí o dovolání třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu, anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, který je povinen mu bez zbytečného odkladu vyhovět. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však jen tehdy, navrhne-li to nejvyšší státní zástupce v dovolání podaném v neprospěch obviněného a považuje-li to Nejvyšší soud za nezbytné vzhledem k závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

§ 265p

(1) V neprospěch obviněného může Nejvyšší soud změnit napadené rozhodnutí jen na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obviněného.

(2) Dovolání v neprospěch obviněného je vyloučeno, jestliže

- a) obviněný zemřel,
- b) na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo.

(3) Bylo-li podáno dovolání pouze ve prospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě dovolání; trestní stíhání tu nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 265r

(1) O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání může učinit

- a) rozhodnutí o odmítnutí dovolání (§ 265i),
- b) rozhodnutí o zrušení napadeného rozhodnutí (§ 265k) a přikázání věci k novému projednání a rozhodnutí (§ 265l odst. 1 a 2), je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání, nebo
- c) jiná rozhodnutí, souhlasí-li s projednáním v neveřejném zasedání nejvyšší státní zástupce i obviněný.

(2) Účast státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství ve veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o dovolání musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až d).

(4) V nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání konat jen tehdy, jestliže obviněný vy-

slovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o dovolání může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(6) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadené rozhodnutí a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese dovolatel své dovolání a odůvodní je. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím dovolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou dovolateli, přednesou své vyjádření; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(7) Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.

§ 265s

Řízení po přikázání věci

(1) Orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí zrušeno jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

HLAVA OSMNÁCTÁ

STÍŽNOST PRO PORUŠENÍ ZÁKONA A ŘÍZENÍ O NÍ

§ 266

(1) Proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněno na podkladě vadného postupu řízení, může ministr spravedlnosti podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona. Nestanoví-li zákon jinak, není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná.

(2) Proti výroku o trestu lze stížnost pro porušení zákona podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.

(3) Týká-li se rozhodnutí uvedené v odstavci 1 více osob, lze stížnost pro porušení zákona podat také jen proti té části rozhodnutí, která se týká některé z těchto osob.

(4) Stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného proti pravomocnému rozhodnutí soudu nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(5) Ustanovení odstavce 4 se užije přiměřeně i na rozhodnutí soudu nebo státního zástupce učiněné v souladu s § 150 odst. 1 nebo 3.

(6) Ministr spravedlnosti může vzít zpět stížnost pro porušení zákona, kterou podal, a to až do doby, než se soud rozhodující o stížnosti pro porušení zákona odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetí stížnosti vezme usnesením na vědomí předseda senátu tohoto soudu.

§ 266a

(1) Proti rozhodnutím, jejichž zrušení se lze domáhat cestou dovolání, může ministr spravedlnosti podat stížnost pro porušení zákona ve lhůtě dvou měsíců od doručení pravomocného rozhodnutí státnímu zástupci. Jestliže nebylo v takové věci podáno dovolání, může ministr spravedlnosti podat ve prospěch obviněného stížnost pro porušení zákona i po uplynutí této lhůty.

(2) Podanou stížnost pro porušení zákona, která nebyla odůvodněna, je ministr spravedlnosti povinen odůvodnit do 14 dnů od jejího podání.

(3) Stížnost pro porušení zákona a dovolání podané v téže věci projedná Nejvyšší soud ve společném řízení. To nevylučuje postup podle § 23.

§ 267

(1) Ve stížnosti pro porušení zákona musí být uvedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se ministr spravedlnosti domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ministr spravedlnosti je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, zda ji podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 2 též odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

(3) Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly stížností pro porušení zákona napadeny, Nejvyšší

soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána stížnost pro porušení zákona.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti podá důvodně stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytykané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda byla i proti těmto výrokům podána stížnost pro porušení zákona.

(5) Byla-li stížností pro porušení zákona napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto tímž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 268

(1) Nejvyšší soud zamítne stížnost pro porušení zákona,

- a) není-li přípustná,
- b) byla-li podána opožděně (§ 266a odst. 1), nebo
- c) není-li důvodná.

(2) Shledá-li Nejvyšší soud, že zákon porušen byl, vysloví rozsudkem, že napadeným rozhodnutím, popřípadě jeho částí (§ 266 odst. 3) nebo v řízení, jež takovému rozhodnutí předcházelo, byl porušen zákon.

§ 269

(1) Výrok podle § 268 odst. 2 se nedotýká právní moci rozhodnutí, o něž jde.

(2) Byl-li však porušen zákon v neprospěch obviněného, zruší Nejvyšší soud zároveň s výrokem uvedeným v § 268 odst. 2 napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející. Je-li nezákonný jen některý výrok napadeného rozhodnutí a lze-li jej oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud jen tento výrok. Zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se použije přiměřeně.

§ 270

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, přikáže Nejvyšší soud zpravidla orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li porušení zákona jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, při-

kázat orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Prikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(4) Orgán, jemuž byla věc přikázána, je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Nejvyšší soud, a je povinen provést procesní úkony, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

§ 271

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci, je-li možno rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozhodnutí správně zjištěn. Nejvyšší soud nemůže však sám

- a) uznat obviněného vinným skutkem, pro něž byl napadeným rozsudkem obžaloby zproštěn nebo pro něž bylo trestní stíhání zastaveno,
- b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,
- c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nebo trest odnětí svobody na doživotí.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody, užije přiměřeně § 265.

§ 272

zrušen

§ 273

Jestliže Nejvyšší soud vyslovil, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně.

§ 274

O stížnosti pro porušení zákona rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání za účasti státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Považuje-li to ministr spravedlnosti nebo předseda senátu za potřebné, účastní se veřejného zasedání též pověřený zástupce ministra spravedlnosti. Rozhodnutí podle § 268 odst. 1 může Nejvyšší soud učinit též v neveřejném zasedání.

§ 275

(1) Byl-li zákon porušen v neprospěch obviněného, nepřekáže jeho smrt provedení řízení na pod-

kladě stížnosti pro porušení zákona; trestní stíhání nelze tu zastavit proto, že obviněný zemřel. Byl-li zákon porušen jen v neprospěch obviněného, doba od právní moci napadeného rozhodnutí do rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona se do promlčecí doby nezapočítává.

(2) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(3) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě.

(4) Ministr spravedlnosti může odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž podal stížnost pro porušení zákona, až do rozhodnutí o této stížnosti. Po podání stížnosti pro porušení zákona tak může učinit i Nejvyšší soud.

§ 276

Je-li pro rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít na podkladě usnesení senátu i prostředků uvedených v hlavě čtvrté.

HLAVA DEVATENÁCTÁ

OBNOVA ŘÍZENÍ

§ 277

Obecné ustanovení

Skončilo-li trestní stíhání vedené proti určité osobě pravomocným rozsudkem, pravomocným trestním příkazem, pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o podmíněném zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o schválení narovnáni nebo pravomocným usnesením o postoupení věci jinému orgánu, lze v trestním stíhání téže osoby pro týž skutek pokračovat, pokud nebylo takové rozhodnutí zrušeno v jiném předepsaném řízení, jen byla-li povolena obnova trestního řízení. Před povolením obnovy lze k zajištění důkazního materiálu a k zajištění osoby obviněného provádět vyšetřovací úkony jen v mezích ustanovení této hlavy.

Podmínky obnovy

§ 278

(1) Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepochybném stupni nebezpečnosti činu pro společnost nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu. Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, jímž bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, se povolí, a to i dříve, než nastaly skutečnosti uvedené v § 26 odst. 5 a 6 trestního zákona, také tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit rozhodnutí o trestu.

(2) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnáni, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě v řízení pokračovat.

(3) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnáni, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 3, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy státnímu zástupci dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě podat proti obviněnému obžalobu.

(4) Obnova řízení, které skončilo některým ze způsobů uvedených v předchozích odstavcích, se povolí též tehdy, bude-li pravomocným rozsudkem zjištěno, že policejní orgán, státní zástupce nebo soudce v původním řízení porušil svoje povinnosti jednáním zakládajícím trestný čin.

§ 279

Obnova v neprospěch obviněného je vyloučena, jestliže

- a) trestnost činu zanikla,
- b) uplynula lhůta v délce jedné poloviny promlčecí

doby trestného činu, o kterém se vedlo trestní stíhání,

- c) na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo, nebo
- d) obviněný zemřel.

§ 280

Osoby oprávněné k návrhu na povolení obnovy

(1) Obnovu lze povolit jen na návrh oprávněné osoby.

(2) V neprospěch obviněného může návrh na povolení obnovy podat jen státní zástupce.

(3) Ve prospěch obviněného mohou návrh na povolení obnovy podat kromě obviněného též osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Jestliže by tak mohly učinit i proti vůli obviněného, mohou proti jeho vůli podat i návrh na povolení obnovy. Takový návrh mohou učinit i po smrti obviněného.

(4) Osoba, která návrh na povolení obnovy řízení podala, může jej výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě. Návrh na povolení obnovy řízení podaný ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo zákonným zástupcem může být vzat zpět jen s výslovným souhlasem obviněného; to neplatí, pokud takový návrh podal státní zástupce nebo byl-li takový návrh podán oprávněnou osobou po smrti obviněného. Zpětvzetí návrhu na povolení obnovy řízení vezme usnesením na vědomí předseda senátu soudu prvního stupně. Takové rozhodnutí nebrání pozdějšímu opětovnému podání návrhu na povolení obnovy řízení.

(5) Dozví-li se soud nebo jiný státní orgán o okolnosti, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy, je povinen oznámit ji státnímu zástupci. Jestliže jde o okolnost, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy ve prospěch obviněného, je státní zástupce povinen zpravit o ní neprodleně obviněného, anebo není-li to možné, jinou osobu oprávněnou k podání návrhu, pokud takový návrh nepodá sám.

§ 281

Příslušnost soudu k rozhodnutí o obnově

(1) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě.

(2) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, a řízení, které skončilo pravomocným usnese-

ním soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhoduje soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Přestože ve věci v prvním stupni rozhodoval okresní soud, rozhodne o návrhu na povolení obnovy krajský soud, navrhne-li to státní zástupce s odůvodněním, že vzhledem ke skutečnostem nebo důkazům, které nově vyšly najevo, jde o trestný čin náležející do příslušnosti krajského soudu.

Řízení o návrhu na povolení obnovy

§ 282

(1) Je-li pro rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy k prověření jeho důvodnosti třeba některou okolnost předem objasnit, provede potřebné šetření předseda senátu nebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté.

(2) V případech zvláště naléhavých lze k zajištění důkazního materiálu na podkladě usnesení senátu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však před povolením obnovy jen tehdy, navrhne-li to státní zástupce podávaje návrh na obnovu v neprospěch obviněného a považuje-li to soud za nezbytné vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

(3) Byl-li podán návrh na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného, může soud vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, odložit nebo přerušit výkon trestu pravomocně uloženého v původním řízení.

§ 283

Soud návrh na povolení obnovy zamítne,

- a) byl-li podán osobou neoprávněnou,
- b) směřuje-li jen proti rozhodnutí nebo výroku, stran něhož obnova není přípustná,
- c) je-li obnova vyloučena podle § 279, nebo
- d) neshledá-li důvody obnovy podle § 278.

§ 284

(1) Vyhoví-li soud návrhu na povolení obnovy, zruší napadené rozhodnutí zcela nebo v části, v níž je návrh důvodný. Zruší-li, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu.

(2) Jestliže soud povolí obnovu řízení, které

skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, nebo jestliže povolí v otázce viny obnovu řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, může zároveň se zrušením rozhodnutí věc vrátit státnímu zástupci k došetření, považuje-li to za potřebné pro objasnění věci. Krajský soud, který podle § 281 odst. 3 povolil obnovu řízení, v němž v prvním stupni rozhodl okresní soud, vrátí věc vždy státnímu zástupci. Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Jestliže soud povolí obnovu toliko ve výroku o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody, odkáže poškozeného při zrušení tohoto výroku na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

§ 285

Jestliže soud povolí obnovu ve prospěch obviněného z důvodů, které prospívají také některému spoluobviněnému nebo zúčastněné osobě, povolí zároveň obnovu též v jejich prospěch.

§ 286

(1) O návrhu na povolení obnovy rozhoduje soud ve veřejném zasedání.

(2) Zamítnout návrh z důvodů uvedených v § 283 písm. a) až c) může i v neveřejném zasedání. Z důvodu uvedeného v § 283 písm. d) může návrh zamítnout v neveřejném zasedání pouze v tom případě, že návrh opřený o tytéž skutečnosti a důkazy byl již dříve pravomocně zamítnut a návrh nově podaný je jen jeho opakováním.

(3) Proti rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Řízení po povolení obnovy

§ 287

Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem, rozhodne soud po právní moci usnesení, jímž spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto trestu, neprodleně o vazbě.

§ 288

(1) Byla-li pravomocně povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, pokračuje se v přípravném řízení.

(2) V ostatních případech pokračuje soud po pravomocném povolení obnovy v řízení na podkladě pů-

vodní obžaloby, jestliže nebylo vysloveno, že se věc vrací státnímu zástupci k došetření (§ 284 odst. 2).

(3) Jestliže byla povolena obnova jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest a soud vrátil věc státnímu zástupci k došetření, stanoví po právní moci usnesení povolujícího obnovu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 289

Byla-li povolena obnova jen ve prospěch obviněného,

- a) doba od právní moci původního rozsudku do právní moci usnesení povolujícího obnovu se do promlčecí doby nezapočítává,
- b) nesmí mu být novým rozsudkem uložen trest přísnější, než jaký mu byl uložen původním rozsudkem,
- c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

HLAVA DVACÁTÁ

ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ

§ 290

Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se i na řízení podle této hlavy obecných předpisů.

Oddíl první

Řízení proti mladistvým

§ 291

Obhajoba mladistvého

Mladistvý musí mít od zahájení trestního stíhání obhájce.

§ 292

Zjištění poměrů mladistvého

V řízení proti mladistvému je nutno co nejdůkladněji zjistit též stupeň rozumového a mravního vývoje mladistvého, jeho povahu, poměry i prostředí, v němž žil a byl vychován, jeho chování před spácháním trestného činu a po něm a jiné okolnosti důležité pro volbu prostředků vhodných pro jeho nápravu, zejména pro posouzení, zda má být nařízena ochranná výchova mladistvého. Zjištění poměrů mladistvého se zpravidla uloží orgánu pověřenému péčí o mládež.

§ 293

Vazba mladistvého

I když jsou tu vazební důvody podle § 67, smí být mladistvý vzat do vazby jedině tehdy, nelze-li účelu vazby dosáhnout jinak.

Řízení před soudem

§ 294

Předseda senátu dá opis obžaloby doručit (§ 196 odst. 1) též orgánu pověřenému péčí o mládež.

§ 295

Vyžaduje-li to prospěch mladistvého, může příslušný soud postoupit věc soudu, v jehož obvodě mladistvý bydlí, nebo soudu, u něhož z jiných důvodů je konání trestního řízení se zřetelem na zájmy mladistvého nejučelnější. Nesouhlasí-li soud, jemuž byla věc postoupena, s takovým postoupením věci, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejbližše společně nadřízen jemu a soudu, jenž mu věc postoupil.

§ 296

Společné řízení proti mladistvému a osobě starší než osmnáct let lze konat jen výjimečně, je-li to nutné pro všestranné a objektivní objasnění věci nebo jsou-li pro to jiné důležité důvody. Pokud jde o mladistvého, užije se i ve společném řízení ustanovení tohoto oddílu.

§ 297

(1) Nejde-li o řízení proti uprchlému, nelze hlavní líčení konat v nepřítomnosti mladistvého, který v době jeho konání nedosáhl věku osmnácti let.

(2) O hlavním líčení a veřejném zasedání je třeba vyzoomět též orgán pověřený péčí o mládež. Státní zástupce musí být i při veřejném zasedání vždy přítomen.

(3) Při hlavním líčení a veřejném zasedání proti mladistvému

- a) soud vyloučí veřejnost také tehdy, jestliže je to na prospěch mladistvého,
- b) předseda senátu může mladistvému přikázat, aby se při některé části hlavního líčení nebo veřejného zasedání vzdálil z jednací síně, je-li obava, že by tato část jednání mohla na jeho mravní vývoj působit nepříznivě; po návratu mladistvého do jednací síně mu sdělí podstatný obsah jednání konaného za jeho nepřítomnosti, aby se mohl k němu vyjádřit,
- c) zástupce orgánu pověřeného péčí o mládež má právo činit návrhy a dávat vyslychaným otázky; slovo k závěrečné řeči mu přísluší po mladistvém.

§ 298

Oznamování rozhodnutí

(1) Opis rozsudku se doručí vždy též orgánu pověřenému péčí o mládež.

(2) Nebyl-li zástupce orgánu pověřeného péčí o mládež přítomen při vyhlášení usnesení, proti němuž je přípustná stížnost nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno nebo přerušeno anebo věc postoupena, doručí se orgánu pověřenému péčí o mládež opis tohoto usnesení.

§ 299

Osoby oprávněné podat opravné prostředky

(1) Opravné prostředky ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, též orgán pověřený péčí o mládež; lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

(2) Stížnost ve prospěch mladistvého mohou podat též jeho příbuzní v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, manžel a druh; lhůta k podání stížnosti jim končí tímž dnem jako mladistvému.

§ 300

Uložení ochranné výchovy

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranné výchově vyhradil podle § 230 odst. 2, může ji uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranné výchově je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 301

Společná ustanovení

(1) V řízení proti mladistvým je třeba dbát toho, aby jak vyšetřování, tak i rozhodování bylo svěřováno osobám, jejichž životní zkušenosti a znalost otázek souvisejících s výchovou mládeže zaručují splnění výchovného účelu řízení. Orgány činné v trestním řízení postupují v nejtěsnější spolupráci se zařízeními, jimž je svěřena péče o mládež, popřípadě se zařízeními psychiatrické péče. K vyšetření duševního stavu mladistvého se přibere zpravidla znalec z oboru dětské nebo dorostové psychiatrie.

(2) Ustanovení tohoto oddílu se neužije

- a) v řízení o trestných činech, které obviněný spáchal jednak před dovršením osmnáctého roku, jednak po jeho dovršení, jestliže zákon na čin spáchaný po dovršení osmnáctého roku stanoví trest stejný nebo přísnější, nebo
- b) bylo-li zahájeno trestní stíhání až po dovršení devatenáctého roku obviněného.

(3) Ustanovení tohoto oddílu o účasti orgánu pověřeného péčí o mládež se neužije, jestliže se úkon provádí po dovršení devatenáctého roku mladistvého.

Oddíl druhý

Řízení proti uprchlému

§ 302

Řízení podle ustanovení tohoto oddílu lze konat proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá.

§ 303

(1) V řízení proti uprchlému se trestní stíhání zahajuje doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci. Nebyl-li mu obhájce zvolen (§ 37 odst. 1), je třeba ho ustanovit.

(2) Vyvstal-li důvod pro konání řízení proti uprchlému až po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému do podání obžaloby, státní zástupce o tom učiní záznam, ve kterém uvede, od kterého dne je proti obviněnému konáno řízení proti uprchlému; záznam se doručí obhájci.

§ 304

Obviněný musí mít v tomto řízení vždy obhájce. Ten má stejná práva jako obviněný.

§ 305

O konání řízení proti uprchlému po podání obžaloby rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo i bez takového návrhu. Návrh může státní zástupce učinit už v obžalobě.

§ 306

(1) Všechny písemnosti určené pro obviněného se doručují toliko obhájci.

(2) Předvolání k hlavnímu líčení a k veřejnému zasedání se také vhodným způsobem uveřejní. Hlavní líčení, popřípadě veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti obviněného, a to bez ohledu na to, zda se obviněný o něm dověděl.

§ 306a

(1) Pominou-li důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Požaduje-li to obviněný, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil.

(2) Skončilo-li řízení proti uprchlému pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku soud prvního stupně takový rozsudek zruší a v rozsahu stanoveném v odstavci 1 se hlavní líčení provede znovu. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(3) V novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

Oddíl třetí

Podmíněné zastavení trestního stíhání

Podmíněné zastavení trestního stíhání

§ 307

(1) V řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže

- a) obviněný se k činu doznal,
- b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradu uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) V rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky. Zkušební doba počíná právní mocí tohoto rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání.

(3) Obviněnému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody, se v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil.

(4) Obviněnému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(5) Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání může obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Rozhodne-li o podmíněném zastavení trestního stíhání soud, má toto právo též státní zástupce.

§ 308

(1) Jestliže obviněný v průběhu zkušební doby vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu a vyhověl i dalším uloženým omezením,

rozhodne orgán, jenž trestní stíhání v prvním stupni podmíněně zastavil, že se osvědčil. Jinak rozhodne, a to případně i během zkušební doby, že se v trestním stíhání pokračuje.

(2) Jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl obviněný vinu, má se za to, že se osvědčil.

(3) Právní mocí rozhodnutí o tom, že obviněný se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 2 nastávají účinky zastavení trestního stíhání [§ 11 odst. 1 písm. f)].

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Učiní-li takové rozhodnutí soud, má toto právo též státní zástupce.

Oddíl čtvrtý

Narovnání

§ 309

(1) V řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného a poškozeného soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o schválení narovnání a zastavit trestní stíhání, jestliže

- a) obviněný prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,
- b) uhradí poškozenému škodu způsobenou trestným činem nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou trestným činem, a
- c) složí na účet soudu nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžní částku určenou konkrétnímu adresátovi k obecně prospěšným účelům, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu,

a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl trestným činem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může obviněný, poškozený a v řízení před soudem i státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 310

(1) Před rozhodnutím o schválení narovnání soud a v přípravném řízení státní zástupce vyslechne obviněného a poškozeného, zejména k způsobu a okolnos-

tem uzavření dohody o narovnání, zda dohoda o narovnání mezi nimi byla učiněna dobrovolně a zda souhlasí se schválením narovnání. Obviněného vyslechne také k tomu, zda rozumí obsahu obvinění a zda si je vědom důsledků schválení narovnání. Součástí výsledku obviněného musí být i prohlášení, že spáchal skutek, pro který je stíhán.

(2) Před výslechem je třeba obviněného i poškozeného poučit o jejich právech a o podstatě institutu narovnání.

(3) Je-li poškozenou právnická osoba, lze místo výsledku statutárního zástupce nebo jiné osoby oprávněné jednat jejím jménem opatřit její písemné prohlášení k okolnostem uvedeným v odstavci 1.

§ 310a

Práva poškozeného podle § 309 a 311 nepřislouží tomu, na koho pouze přešel nárok na náhradu škody.

§ 311

(1) Rozhodnutí o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, jehož se narovnání týká, jeho právní posouzení, obsah narovnání zahrnující výši uhrazené škody nebo škody, k jejíž úhradě byly provedeny potřebné úkony, případně způsob jiného odčinění újmy vzniklé trestným činem, peněžní částku určenou k obecně prospěšným účelům s uvedením jejího příjemce, včetně částky odevzdané státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, a výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém je spatřován trestný čin, jehož se narovnání týká.

(2) Při určení příjemce peněžité částky k obecně prospěšným účelům je soud vázán obsahem dohody o narovnání mezi obviněným a poškozeným.

§ 312

(1) Za peněžní částku určenou k obecně prospěšným účelům se považují částky pro obce a jiné právnické osoby se sídlem na území České republiky na financování vědy a vzdělání, kultury, školství, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, tělovýchovné a sportovní, a částky odevzdané státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti.

(2) Z peněžní částky k obecně prospěšným účelům musí obviněný určit nejméně 50 % státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti poskytovanou podle zvláštního zákona.

§ 313

Rozhodnutí o schválení narovnání se eviduje jako

skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.

§ 314

Nebylo-li narovnání soudem nebo v přípravném řízení státním zástupcem schváleno poté, co obviněný učinil prohlášení podle § 309 odst. 1, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nelze k tomuto prohlášení v dalším řízení přihlížet jako k důkazu.

Oddíl pátý

Řízení před samosoudcem

§ 314a

(1) Samosoudce koná řízení o trestných činech, na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let.

(2) Ustanovení odstavce 1 se však neužije, jestliže má být uložen souhrnný trest a dřívější trest byl uložen v řízení před senátem.

§ 314b

(1) Věci, v nichž se konalo zkrácené přípravné řízení, samosoudce projedná ve zjednodušeném řízení. Trestní stíhání se zahajuje tím, že návrh státního zástupce na potrestání byl doručen soudu.

(2) Byl-li soudu s doručením návrhu předán zadržovaný podezřelý, soudce jej do 24 hodin vyslechne jako obviněného, zejména k okolnostem zadržení a důvodům vazby, dále k tomu, které skutečnosti považuje za nesporné, a zda souhlasí s tím, aby takové skutečnosti nebyly v hlavním líčení dokazovány. Podle povahy věci buď vydá rozhodnutí, jež může vydat mimo hlavní líčení, nebo obviněnému doručí předvolání k hlavnímu líčení, které se může se souhlasem obviněného konat ihned po jeho výslechu. Současně rozhodne o vazbě, a vezme-li do vazby obviněného, který si obhájce dosud nezvolil, ani mu nebyl ustanoven (§ 179b odst. 2), umožní mu, aby si zvolil ve stanovené lhůtě obhájce (§ 38), a pokud tak neučiní, obhájce mu ustanoví (§ 39 odst. 1).

(3) Nebyl-li podezřelý zadržen, samosoudce podle protokolu o výslechu podezřelého posoudí, zda je třeba obviněného předvolat k výslechu nebo je možné ihned nařídit hlavní líčení.

(4) Samosoudce má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(5) Neveřejné zasedání samosoudce nekoná.

§ 314c

(1) Samosoudce obžalobu a návrh na potrestání předběžně neprojednává, přezkoumá je však z hledisek

uvedených v § 181 odst. 1 a § 186. Podle výsledků přezkoumání samosoudce

- a) učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 písm. a) až f),
- b) může zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2, nebo
- c) nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 179a odst. 1 pro konání zjednodušeného řízení, návrh na potrestání odmítne.

(2) Ustanovení § 189 až 195 se užijí i na řízení před samosoudcem. O schválení narovnání může samosoudce rozhodnout ve veřejném zasedání.

(3) Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne samosoudce po přezkoumání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby, pokud nenařídí hlavní líčení.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou státní zástupce a obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.

(5) Právní mocí rozhodnutí o odmítnutí návrhu na potrestání podle odstavce 1 písm. c) se věc vrací do přípravného řízení a státní zástupce nařídí konat vyšetřování.

§ 314d

(1) Neučiní-li samosoudce žádné z rozhodnutí uvedených v § 314c odst. 1, nařídí hlavní líčení.

(2) Při hlavním líčení ve zjednodušeném řízení samosoudce vyslechne obviněného; na přečtení protokolu o výslechu podezřelého (§ 179b odst. 3) se užije § 207 odst. 2 obdobně. Poté může rozhodnout o upuštění od dokazování těch skutečností, které strany označily za nesporné a s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti není závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat. Se souhlasem stran může přečíst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).

(3) Jestliže se po vyhlášení rozsudku státní zástupce i obviněný vzdali odvolání, nebo prohlášení o tom, že se vzdávají odvolání, učinili ve lhůtě, kterou jim samosoudce stanovil, může samosoudce vyhotovit zjednodušený písemný rozsudek, který neobsahuje odůvodnění.

Trestní příkaz

§ 314e

(1) Samosoudce může bez projednání věci v hlavním líčení vydat trestní příkaz, jestliže skutkový stav je spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, a to i ve zjednodušeném řízení konaném po zkráceném přípravném řízení.

(2) Trestním příkazem lze uložit

- a) trest odnětí svobody do jednoho roku s podmíněným odkladem jeho výkonu,
- b) trest obecně prospěšných prací,
- c) trest zákazu činnosti do pěti let,
- d) peněžitý trest,
- e) trest propadnutí věci,
- f) vyhoštění do pěti let,
- g) zákaz pobytu do pěti let.

(3) Náhradní trest odnětí svobody za peněžitý trest nesmí ani s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat jeden rok.

(4) Trestní příkaz nelze vydat

- a) v řízení proti mladistvému, pokud v době jeho vydání nedovršil osmnáctý rok svého věku,
- b) v řízení proti osobě, která je zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena,
- c) jestliže má být rozhodováno o ochranném opatření,
- d) jestliže má být uložen souhrnný trest a předchozí trest byl uložen rozsudkem.

(5) Trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku. Účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému.

§ 314f

(1) Trestní příkaz obsahuje

- a) označení soudu, který trestní příkaz vydal,
- b) den a místo vydání trestního příkazu,
- c) označení obviněného (§ 120 odst. 2),
- d) výrok o vině (§ 120 odst. 3) a uloženém trestu (§ 122 odst. 1),
- e) výrok o náhradě škody (§ 228 a § 229 odst. 1 a 2), jestliže byl nárok na její náhradu řádně uplatněn (§ 43 odst. 3),
- f) poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení.

(2) Trestní příkaz se doručuje obviněnému, státnímu zástupci a poškozenému, který uplatnil nárok na náhradu škody. Obviněnému se doručuje do vlastních rukou (§ 63 odst. 1 a 3). Má-li obviněný obhájce, doručí se trestní příkaz též jemu.

§ 314g

(1) Obviněný, osoby, které jsou oprávněny podat v jeho prospěch odvolání, a státní zástupce mohou podat proti trestnímu příkazu odpor. Odpor se podává u soudu, který trestní příkaz vydal, a to do osmi dnů

od jeho doručení. Osobám, které mohou podat odvolání ve prospěch obviněného, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta týmž dnem jako obviněnému. Jestliže se trestní příkaz doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno později. Na navrácení lhůty se obdobně užije ustanovení § 61. Po doručení trestního příkazu může se oprávněná osoba odporu výslovně vzdát.

(2) Byl-li podán proti trestnímu příkazu oprávněnou osobou ve lhůtě odpor, trestní příkaz se tím ruší a samosoudce nařídí ve věci hlavní líčení; při projednávání věci v hlavním líčení není samosoudce vázán právní kvalifikací ani druhem a výměrou trestu obsaženými v trestním příkazu. Jinak se trestní příkaz stane pravomocným a vykonatelným.

(3) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin uvedený v § 163, může poškozený vzít souhlas s trestním stíháním zpět až do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím souhlasu se trestní příkaz ruší a samosoudce trestní stíhání zastaví.

(4) Byl-li vydán trestní příkaz, může státní zástupce vzít obžalobu zpět do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím obžaloby se trestní příkaz ruší a věc se tím vrací do přípravného řízení.

Oddíl šestý

Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu

§ 314h

(1) Po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení nebo jeho části, pokračuje tento orgán v tom stadiu řízení, které bezprostředně předcházelo vydání zrušeného rozhodnutí, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Ústavní soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Ústavní soud nařídil.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije přiměřeně, pokud Ústavní soud nálezem zakázal některému orgánu činnému v trestním řízení, aby pokračoval v porušování ústavně zaručeného základního práva nebo svobody, a přikázal mu, aby, pokud je to možné, obnovil stav před jejich porušením.

§ 314i

Bylo-li nálezem Ústavního soudu zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení pouze ve prospěch obviněného,

- a) doba od právní moci původního rozhodnutí ve věci samé do doručení nálezu Ústavního soudu se do promlčecí doby nezapočítává,
- b) nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch; jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně,
- c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 314j

Jestliže nález Ústavního soudu zrušil rozsudek, jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví příslušný soud neprodleně po doručení nálezu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývajících trestných činů.

§ 314k

(1) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem, rozhodne příslušný soud neprodleně po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým byl zrušen výrok o tomto trestu, o vazbě. Při tom postupuje podle § 67 a 68.

(2) Vykonává-li se jiné rozhodnutí zrušené nálezem Ústavního soudu, rozhodne příslušný orgán činný v trestním řízení po doručení nálezu, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak, o zastavení nebo přerušení jeho výkonu, popřípadě učiní jiné vhodné opatření.

HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ

VYKONÁVACÍ ŘÍZENÍ

§ 315

Příslušnost ve vykonávacím řízení

(1) Rozhodnutí vykonává, popřípadě jeho výkon zařizuje ten orgán, který rozhodnutí učinil; v řízení před soudem rozhodnutí senátu vykonává nebo jeho výkon zařizuje předseda senátu.

(2) Rozhodnutí souvisící s výkonem trestů a ochranných opatření činí, není-li dále stanoveno něco jiného, soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Opatření nutná k výkonu trestů a ochranných opatření a k vymáhání nákladů trestního řízení, zejména vyzumívání jiných orgánů a osob, jimž přísluší spolupůsobení při výkonu uvedených rozhodnutí, činí, není-li dále stanoveno něco jiného, předseda senátu soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

Oddíl první

§ 316 až 319

zrušeny

Oddíl druhý

Výkon trestu odnětí svobody

§ 320

Obecná ustanovení

(1) Způsob výkonu trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

(2) U osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, činí rozhodnutí souvisící s výkonem tohoto trestu soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

(3) Je-li u trestů odnětí svobody postupně uložených stanoven různý způsob výkonu trestu (§ 39a a 81 tr. zák.), určí společný způsob výkonu postupně uložených trestů soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

§ 321

Nařízení výkonu trestu

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody, stalo vykonatelným, předseda senátu příslušné věznici zašle nařízení výkonu trestu a vyzve odsouzeného, je-li na svobodě, aby trest nastoupil. Stal-li se výrok o uložení trestu odnětí svobody vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, může výkon tohoto trestu nařídít u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu hned při vyhlášení rozhodnutí.

(2) Není-li obava, že odsouzený, který je na svobodě, uprchne, může mu předseda senátu k nastoupení trestu poskytnout přiměřenou lhůtu, aby si mohl obstarat své záležitosti. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1.

(3) Nenastoupí-li odsouzený trest ve lhůtě, která mu byla poskytnuta, nebo je-li obava, že uprchne, nařídí předseda senátu, aby byl do trestu dodán. Není-li známo místo pobytu odsouzeného, užije se na příkaz k jeho dodání do trestu přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu odsouzeného známo, lze použít k jeho dodání do výkonu trestu ustanovení § 83c odst. 2.

Odklad výkonu trestu

§ 322

(1) Předseda senátu odloží na potřebnou dobu výkon trestu odnětí svobody, jestliže z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných

s jeho souhlasem vyplývá, že by výkon trestu ohrozil jeho život nebo zdraví.

(2) Výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě a na matce novorozeného dítěte předseda senátu odloží na dobu jednoho roku po porodu.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 323

(1) Výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího jeden rok může předseda senátu z důležitých důvodů odložit, a to na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(2) Další odklad výkonu takového trestu nebo jeho odklad na dobu delší než tři měsíce může povolit předseda senátu, a to jen výjimečně ze zvlášť důležitých důvodů, zejména mohl-li by výkon trestu mít pro odsouzeného nebo jeho rodinu mimořádně těžké následky. Odklad lze však povolit nejdéle na dobu šesti měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(3) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného odkladu, předseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutí, jímž byl povolen odklad výkonu trestu podle odstavce 2, může státní zástupce podat stížnost.

§ 324

Rozhodování o změně způsobu výkonu trestu

(1) O změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice, a nejde-li o rozhodování o přerazení mladistvého do věznice pro ostatní odsouzené, též na žádost odsouzeného nebo i bez takového podnětu okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

(2) Před rozhodnutím o změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody musí být odsouzený vyslechnut.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 325

Přerušeni výkonu trestu

(1) Je-li odsouzený, na němž se vykonává trest odnětí svobody, stížen těžkou nemocí, může předseda senátu výkon trestu na potřebnou dobu přerušit; předseda senátu vždy přeruší výkon trestu na těhotné ženě nebo matce dítěte mladšího jednoho roku.

(2) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného přerušeni, předseda senátu přerušeni výkonu trestu odvolá.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 326

zrušen

§ 327

Upuštění od výkonu trestu

(1) Ministr spravedlnosti může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být vydán do ciziny nebo vyhoštěn. Nedojde-li k vydání do ciziny nebo k vyhoštění, anebo vrátí-li se vydaný nebo vyhoštěný, rozhodne soud, že se trest odnětí svobody nebo jeho zbytek vykoná.

(2) Soud může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku též tehdy, zjistí-li, že odsouzený onemocněl nevyлéčitelnou životu nebezpečnou nemocí nebo nevyлéčitelnou nemocí duševní.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 328

Odklad a přerušeni výkonu trestu a upuštění od jeho výkonu u vojáků a odsouzených povolaných k výkonu civilní služby

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího šest měsíců, je-li odsouzený povolán k výkonu základní vojenské služby nebo civilní služby.

(2) Jestliže odsouzený ve výkonu této služby nespáchal žádný trestný čin a konal řádně vojenskou nebo civilní službu, upustí soud od výkonu trestu nebo jeho zbytku; jinak rozhodne, že se trest nebo jeho zbytek vykoná. Bylo-li upuštěno od výkonu trestu nebo jeho zbytku, pokládá se trest za vykonaný dnem, kdy byl jeho výkon odložen nebo přerušen.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Podmíněné odsouzení

§ 329

(1) V případech, kdy je to s ohledem na povahu uložených omezení a způsob kontroly chování podmíněně odsouzeného nutné, zašle předseda senátu ihned po právní moci rozsudku ukládajícího trest odnětí svobody, jehož výkon byl podmíněně odložen, jeho opis probačnímu úředníkovi k výkonu kontroly nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení. Požádá jej zároveň, aby v pravidelných termí-

nech, které zároveň stanoví, mu podával zprávu o způsobu života odsouzeného, a v případě, že by zjistil důvody k nařízení výkonu trestu, aby to ihned oznámil soudu. Kontrolu nad chováním odsouzeného a nad dodržováním uložených omezení může na základě dožadání adresovaného okresnímu soudu, v jehož obvodu odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje, provádět probační úředník činný mimo obvod soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Jestliže předseda senátu nepověří výkonem kontroly probačního úředníka, v pravidelných termínech, nejpozději jedenkrát za šest měsíců, zjišťuje, zda podmíněně odsouzený vede řádný způsob života a dodržuje omezení, která mu byla rozsudkem uložena.

(3) Zájmové sdružení občanů činné na pracovišti odsouzeného nebo v jeho bydlišti může předseda senátu požádat o výchovné spolupůsobení, pokud nabídlo záruku za převýchovu odsouzeného.

§ 330

(1) O tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil nebo zda se nařídí výkon podmíněně odloženého trestu, rozhodne soud ve veřejném zasedání. Ve veřejném zasedání rozhodne soud i o ponechání podmíněného odsouzení v platnosti podle § 60 odst. 1 tr. zák.

(2) Při rozhodování o osvědčení podmíněně odsouzeného se soud opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

(3) Proti rozhodnutím podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Rozhodnutí, že se podmíněně odsouzený osvědčil, může se souhlasem státního zástupce učinit též předseda senátu.

§ 330a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem, soud po právní moci rozsudku opatřením pověří probačního úředníka, v jehož obvodu má odsouzený bydliště nebo pracoviště, aby sledoval jeho chování a dodržování uložených omezení a povinností způsobem stanoveným zvláštním zákonem. Podle povahy věci požádá o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby. Při výkonu dohledu nelze podmíněně odsouzenému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo z odsuzujícího rozsudku.

(2) Na rozhodnutí o tom, zda se osvědčil podmíněně odsouzený, u něhož byl vysloven dohled, nebo zda se nařídí výkon podmíněně odloženého trestu, se obdobně užíje ustanovení § 330.

Podmíněně propuštění

§ 331

(1) O podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice, v níž se vykonává trest, na žádost odsouzeného nebo i bez takové žádosti, a to ve veřejném zasedání. Byla-li žádost odsouzeného o podmíněně propuštění zamítnuta, může ji odsouzený opakovat teprve po uplynutí jednoho roku od zamítavého rozhodnutí, ledaže by žádost byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněně propuštění.

(2) Podmíněně propuštění může navrhnout též zájmové sdružení občanů, nabídne-li převzetí záruky za dovršení nápravy odsouzeného. Souhlasí-li s tím odsouzený, může zájmové sdružení občanů před podáním návrhu na podmíněně propuštění požádat ředitele věznice, v níž se vykonává trest, aby mu sdělil stav převýchovy odsouzeného.

(3) Navrhne-li podmíněně propuštění ředitel věznice, v níž odsouzený vykonává trest, nebo se k takovému návrhu připojí, může rozhodnutí o tom, že odsouzený se podmíněně propouští, učinit se souhlasem státního zástupce též předseda senátu.

(4) Na dožadání zájmového sdružení občanů o spolupůsobení při výchově podmíněně propuštěného se užíje přiměřeně ustanovení § 329.

(5) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění za současného vyslovení dohledu nad odsouzeným nebo rozhodl-li soud o podmíněném propuštění odsouzeného a současně mu uložil přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život, užíje se na postup při výkonu dohledu a kontrole chování odsouzeného přiměřeně ustanovení § 330a odst. 1.

§ 332

(1) O tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil nebo zda se zbytek trestu vykoná, jakož i o tom, zda se vykoná zbytek trestu anebo ponechá v platnosti podmíněně propuštění při odvolání záruky zájmovým sdružením občanů, rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Rozhodnutí, že se podmíněně propuštěný osvědčil, může se souhlasem státního zástupce učinit též předseda senátu.

(2) Při rozhodování o osvědčení podmíněně propuštěného se soud opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

§ 333

(1) Rozhodnutí podle § 331 činí okresní soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává. Nebrání-li tomu důležité důvody, je třeba o návrhu nebo žádosti rozhodnout nejpozději do 30 dnů od jejich do-

ručení soudu. Rozhodnutí podle § 332 činí soud, který odsouzeného z trestu podmíněně propustil.

(2) Před rozhodnutím o podmíněném propuštění nebo o výkonu zbytku trestu musí být odsouzený vyslechnut; to neplatí, postupuje-li soud podle § 331 odst. 3.

(3) Proti rozhodnutí podle § 331 odst. 3 je přípustná stížnost proti výroku o stanovení délky zkušební doby. Proti ostatním rozhodnutím podle § 331 a 332 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334

Započítání vazby a trestu

(1) O započítání vazby a trestu rozhodne předseda senátu usnesením, a to zpravidla zároveň s nařízením výkonu trestu. Vazba se započítává podle stavu ke dni nařízení výkonu trestu, a to od doby, kdy osobní svoboda obviněného byla omezena.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(3) O návrhu státního zástupce, aby se do výkonu trestu odnětí svobody nezapočítala doba, po kterou byl odsouzenému přerušen výkon trestu odnětí svobody za účelem léčebné péče ve zdravotnickém zařízení mimo věznici, stalo-li se tak v důsledku toho, že si odsouzený způsobil újmu na zdraví úmyslně, rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Oddíl třetí

Výkon trestu obecně prospěšných prací

§ 335

Obecné ustanovení

Trest obecně prospěšných prací odsouzený vykonává v obvodu okresního soudu, ve kterém bydlí. Se souhlasem odsouzeného může být trest vykonáván i mimo tento obvod.

Nařízení výkonu trestu

§ 336

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest obecně prospěšných prací, stane vykonatelným, předseda senátu jeho opis zašle okresnímu soudu, v jehož obvodu má odsouzený trest vykonávat.

(2) O druhu a místě výkonu obecně prospěšných prací rozhodne okresní soud uvedený v odstavci 1. Přitom vychází z potřeby výkonu těchto prací ve svém obvodu a přihlíží k tomu, aby odsouzený trest vykonával co nejbližší místu, kde bydlí. Odsouzeného zároveň poučí o jeho povinnosti dostavit se do 14 dnů od oznámení tohoto rozhodnutí na obecní úřad nebo in-

stituci, u nichž má obecně prospěšné práce vykonávat, k projednání podmínek výkonu trestu.

(3) O nařízení výkonu trestu obecně prospěšných prací soud vyrozumí probačního úředníka, který provádí kontrolu nad výkonem tohoto trestu; probační úředník při výkonu kontroly postupuje v součinnosti s příslušným obecním úřadem nebo institucí, u nichž jsou obecně prospěšné práce vykonávány.

§ 337

Nesplní-li odsouzený povinnost stanovenou v § 336 odst. 2, nebo bez závažného důvodu neprovádí určené práce, obecní úřad nebo instituce, u nichž mají být obecně prospěšné práce vykonávány, to bezodkladně sdělí soudu, který výkon trestu nařídil. Rovněž mu bez odkladu sdělí, kdy odsouzený uložený trest obecně prospěšných prací vykonal.

§ 338

(1) Považuje-li soud výchovné spolupůsobení zájmového sdružení občanů za prospěšné, postupuje přiměřeně podle § 329.

(2) Obecní úřady a obecně prospěšné instituce sdělují své požadavky na vykonání obecně prospěšných prací okresnímu soudu, v jehož obvodu mají být obecně prospěšné práce prováděny. Zároveň jsou povinny mu sdělit každou podstatnou změnu týkající se takového požadavku, aby soud měl průběžný přehled o potřebě těchto prací.

(3) Při získávání požadavků na provedení obecně prospěšných prací vhodných pro odsouzené a při výkonu trestu obecně prospěšných prací probační úředník (§ 27b) spolupracuje s obcemi a s obecně prospěšnými institucemi a provádí úkony směřující k tomu, aby obviněný vedl řádný život.

§ 339

Odklad a přerušování výkonu trestu

(1) Předseda senátu na potřebnou dobu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, jestliže z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných s jeho souhlasem vyplývá, že v důsledku přechodného zhoršení zdravotního stavu není odsouzený schopen trest vykonat.

(2) Výkon trestu obecně prospěšných prací na těhotné ženě a matce novorozeného dítěte předseda senátu odloží nebo přeruší na dobu jednoho roku po porodu.

(3) Z jiných důležitých důvodů může předseda senátu výkon trestu obecně prospěšných prací odložit na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy rozhodnutí, kterým byl tento trest uložen, nabylo právní moci.

(4) Pominou-li důvody odkladu nebo přerušení, předseda senátu odklad nebo přerušení odvolá.

(5) Doba, po kterou byl výkon trestu obecně prospěšných prací odložen nebo přerušen, se nezapočítává do lhůty jednoho roku, v níž má být trest vykonán.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340

Odklad a přerušení výkonu trestu u vojáků a odsouzených povoláných k výkonu civilní služby

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, je-li odsouzený povolán k výkonu vojenské činné služby nebo civilní služby.

(2) Ustanovení § 339 odst. 4 a 5 se užije obdobně též u odsouzených, jimž byl výkon trestu odložen nebo přerušen podle odstavce 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340a

Upuštění od výkonu trestu

(1) Předseda senátu upustí od výkonu trestu obecně prospěšných prací nebo jeho zbytku, jestliže je odsouzený v důsledku změny svého zdravotního stavu dlouhodobě neschopen tento trest vykonat.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340b

Přeměna trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody

(1) O přeměně trestu obecně prospěšných prací nebo o přeměně jeho zbytku v trest odnětí svobody rozhodne předseda senátu na návrh obecního úřadu nebo instituce, u nichž mají být obecně prospěšné práce vykonávány, probačního úředníka nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Oddíl čtvrtý

Výkon některých dalších trestů

Výkon peněžitého trestu

§ 341

Jakmile se stal vykonatelným rozsudek, podle něhož je odsouzený povinen zaplatit peněžitý trest, vyve předseda senátu odsouzeného, aby jej zaplatil do

patnácti dnů, a upozorní ho, že jinak bude nařízen výkon náhradního trestu odnětí svobody.

§ 342

(1) Na žádost odsouzeného může předseda senátu z důležitých důvodů

- odložit výkon peněžitého trestu, a to na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, nebo
- povolit splácení peněžitého trestu po částkách tak, aby byl celý zaplacen nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

(2) Pominou-li důvody, pro které byl výkon peněžitého trestu odložen, nebo nedodrží-li odsouzený bez závažného důvodu splátky, může předseda senátu povolení odkladu nebo splátek odvolat.

§ 343

zrušen

§ 344

(1) Soud upustí od výkonu peněžitého trestu nebo jeho zbytku, jestliže se odsouzený v důsledku okolností na jeho vůli nezávislých stal dlouhodobě neschopným peněžitý trest zaplatit nebo by výkonem trestu byla vážně ohrožena výživa nebo výchova osoby, o jejíž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) Nebyl-li peněžitý trest zaplacen, nepřichází-li v úvahu podle odstavce 1 nebo § 342 odst. 1, nařídí soud výkon náhradního trestu odnětí svobody nebo jeho poměrné části; přitom rozhodne o způsobu výkonu náhradního trestu.

(3) Odsouzený může kdykoliv odvrátit výkon náhradního trestu nebo jeho poměrné části tím, že trest peněžitý nebo jeho poměrnou část zaplatí. O tom, jakou část náhradního trestu je třeba vykonat, rozhodne předseda senátu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu propadnutí majetku

§ 345

Stal-li se rozsudek, jímž byl uložen trest propadnutí celého majetku nebo jeho části, vykonatelným, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, opis rozsudku bez odůvodnění k provedení tohoto trestu.

§ 346

(1) Vzniknou-li při provádění trestu propadnutí majetku pochybnosti, zda se tento trest na určité pro-

středky nebo věci vztahuje vzhledem k tomu, že je jich nezbytně třeba k ukojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat, rozhodne o tom předseda senátu na návrh organizační složky státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, anebo na žádost odsouzeného nebo osoby, o jejíž výživu nebo výchovu jde. Takovou žádost je možno podat jen do tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, a jde-li o prostředky nebo věci, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, do jednoho měsíce od doby, kdy se tak stalo.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Opis pravomocného usnesení uvedeného v odstavci 1 zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu.

(4) Vlastnické právo třetí osoby k prostředkům a věcem postiženým při provádění trestu propadnutí majetku nelze uplatnit podle odstavce 1, nýbrž toliko podle předpisů občanskoprávních.

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

§ 347

(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku, a je obava, že výkon tohoto trestu bude zmařen nebo ztížen, může soud a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného zajistit. Soud zajistí majetek obviněného vždy, uložil-li trest propadnutí majetku rozsudkem, který dosud nenabyl právní moci.

(2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

§ 348

(1) Zajištění postihuje veškerý majetek obviněného, přírůstek a výtěžky, které ze zajištěného majetku plynou, jakož i majetek, kterého obviněný nabude po zajištění. Nevztahuje se však na prostředky a věci, na které se podle zákona nevztahuje propadnutí majetku.

(2) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodne na návrh obviněného nebo osoby, o jejíž výživu nebo výchovu je obviněný podle zákona povinen pečovat, zda se na určité prostředky nebo věci zajištění majetku nevztahuje proto, že jich je nezbytně třeba k ukojení životních potřeb obviněného nebo uvedené osoby. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(3) Pokud trvá zajištění, jsou neúčinné veškeré právní úkony obviněného, které se týkají zajištěného majetku, vyjímaje úkony směřující k odvrácení bezprostředně hrozící škody.

(4) Kdo má ve své moci věci, které náležejí do zajištěného majetku, je povinen, jakmile se o zajištění doví, oznámit to státnímu zástupci nebo soudu, který majetek zajistil; jinak odpovídá za škodu způsobenou opomenutím oznámení.

(5) Vlastnické právo třetí osoby k zajištěným prostředkům a věcem nelze uplatnit podle odstavce 2, nýbrž toliko podle předpisů občanskoprávních.

§ 349

Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zruší zajištění, pomine-li důvod, pro který byl majetek zajištěn.

§ 349a

(1) Soud nebo státní zástupce, který rozhodl o zajištění majetku, bez odkladu vyrozumí o zajištění toho, kdo podle zvláštního právního předpisu eviduje vlastníky nebo držitele věcí, na něž se zajištění vztahuje, a okresní úřad, v jehož obvodu měl odsouzený poslední bydliště; není-li poslední bydliště obviněného známo nebo je v cizině, vyrozumí okresní úřad, v jehož obvodu se nachází majetek obviněného. Zároveň je vyzve, aby mu neprodleně oznámily, pokud zjistí, že s věcmi, na které se zajištění vztahuje, se nakládá tak, že hrozí zmaření nebo ztížení výkonu trestu propadnutí majetku.

(2) Vztahuje-li se rozhodnutí o zajištění majetku na peněžní prostředky na účtu nebo cenné papíry, soud nebo státní zástupce uvedený v odstavci 1 rozhodne o jejich zajištění podle § 79a až 79c.

(3) Hrozí-li nebezpečí, že s jednotlivou zajištěnou cennou věcí nebo jejich souborem bude nakládáno tak, že bude zmařen nebo ztížen výkon trestu propadnutí majetku, soud nebo státní zástupce uvedený v odstavci 1 vyzve toho, kdo má takovou věc nebo soubor věcí u sebe, k jejich vydání podle § 78 nebo podle § 79 přikáže jejich odnětí.

§ 349b

Výkon trestu propadnutí věci

Opis rozsudku, jímž byl vysloven trest propadnutí věci, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu. Byla-li věc, na níž se vztahuje trest propadnutí věci, zajištěna, učiní předseda senátu opatření, aby byla takové organizační složce státu předána.

§ 350

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Předseda senátu rozhodne ihned po právní moci rozsudku, jímž byl odsouzenému uložen trest zákazu činnosti, o započtení doby, po kterou bylo odsouzenému před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle zvláštních předpisů, nebo na základě opatření státního orgánu nesměl již tuto činnost vykonávat, do doby výkonu uloženého trestu zákazu činnosti. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se použije přiměřeně ustanovení § 331 až 333. Všechna rozhodnutí však činí soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni (§ 315 odst. 2).

§ 350a

Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O uložení zákazu pobytu uvědomí předseda senátu obecní úřad a policejní orgán, na jejichž obvod se zákaz vztahuje, jakož i obecní úřad a policejní orgán, v jejichž obvodě má odsouzený trvalé bydliště.

(2) Jestliže odsouzený pracuje v obvodě, na který se vztahuje zákaz pobytu, uvědomí předseda senátu též organizaci, u které je obviněný v pracovním poměru.

(3) Z důležitých důvodů může policejní orgán v místě jeho bydliště nebo pobytu povolit odsouzenému návštěvu místa nebo obvodu, na který se vztahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po kterou odsouzený vykonává činnou vojenskou službu, se trest zákazu pobytu nevykonává. Jestliže odsouzený nespáchal ve výkonu této služby žádný trestný čin a konal řádně vojenskou službu, soud od výkonu trestu zákazu pobytu nebo jeho zbytku upustí. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu pobytu, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se obdobně použije ustanovení § 331 až 333.

(6) Rozhodnutí o uložení přiměřených omezení osobě, které byl trest zákazu pobytu uložen vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, činí ve veřejném zasedání soud, v jehož obvodu byl trest odnětí svobody naposledy vykonáván. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu vyhoštění

§ 350b

(1) Jakmile nabude právní moci rozsudek, kterým

byl uložen trest vyhoštění, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a vyzve zároveň odsouzeného, aby z České republiky neprodleně vycestoval.

(2) Nehrozí-li obava, že odsouzený, který je na svobodě, se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může mu předseda senátu poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

(3) Lhůtu uvedenou v odstavci 2 může předseda senátu na žádost odsouzeného i opakovaně prodloužit, nejdéle však na 180 dnů ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, jestliže odsouzený prokáže, že učinil všechny úkony potřebné k obstarání cestovních dokladů a dalších náležitostí potřebných k vycestování, avšak dosud nemůže z České republiky vycestovat.

§ 350c

Vyhošťovací vazba

(1) Hrozí-li obava, že odsouzený se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může předseda senátu rozhodnout o vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby, nerozhodne-li o jejím nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou.

(2) Nevyplývá-li z odstavce 1 jinak, na řízení o vyhošťovací vazbě a její nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou se použijí ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního.

(3) Byl-li odsouzený vzat podle odstavce 1 do vyhošťovací vazby, požádá předseda senátu, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění Policii České republiky.

§ 350d

Jestliže se na odsouzeném, kterému byl pravomocně uložen trest vyhoštění, vykonává trest odnětí svobody, vyrozumí předseda senátu o nařízení výkonu trestu vyhoštění též příslušnou věznicí. Policii České republiky v nařízení výkonu trestu podle § 350b odst. 1 zároveň požádá, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění tak, aby tento trest bezprostředně navazoval na výkon trestu odnětí svobody.

§ 350e

Jestliže soud rozhodne o upuštění od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebo o účasti na amnestii, jíž se promíjí zbytek trestu odnětí svobody u odsouzeného, kterému byl uložen trest vyhoštění, vyrozumí ihned bez ohledu na právní moc takového rozhodnutí soud příslušný k výkonu trestu vyhoštění a Policii České republiky; stejně postupuje Ministerstvo spravedlnosti v případě, že o upuštění od

výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku rozhodl ministr spravedlnosti.

§ 350f

(1) Byl-li odsouzený vzat do vyhošťovací vazby nebo vykonává-li trest odnětí svobody, zajistí jeho vycestování z území České republiky Policie České republiky, která po dohodě s předsedou senátu odsouzeného ve věznici převezme.

(2) Náklady spojené s výkonem vyhoštění, pokud je neuhradí odsouzený, s výjimkou nákladů výkonu vazby, hradí Policie České republiky.

350g

Jestliže v době, kdy soud přistoupí k nařízení výkonu trestu vyhoštění, se odsouzený již na území České republiky nenachází, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a další úkony neprovádí.

§ 350h

Upuštění od výkonu trestu vyhoštění

(1) Od výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku soud upustí, jestliže po vyhlášení rozsudku, kterým byl tento trest uložen, nastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Oddíl pátý

Výkon ochranného léčení a ochranné výchovy

§ 351

Nařízení výkonu ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. Jestliže však ochranné léčení bylo uloženo vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody a ve věznici jsou k výkonu takového léčení dány podmínky, může předseda senátu nařídit, aby ochranné léčení bylo vykonáváno během výkonu trestu odnětí svobody.

(2) Je-li osoba, u níž bylo uloženo ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, zařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do zdravotnického zařízení; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo náčelníka, aby zařídil jeho dopravení do zdravotnického zařízení.

(4) Předseda senátu požádá zdravotnické zařízení, aby oznámilo soudu, který ochranné léčení uložil, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se ochranné léčení vykonává, podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání ochranného léčení.

(5) K nařízení výkonu ochranného léčení předseda senátu pro potřeby zdravotnického zařízení připojí znalecký posudek, opis protokolu o výsledku znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu odsouzeného, pokud v průběhu trestního řízení byly opatřeny.

§ 351a

Změna způsobu výkonu ochranného léčení

O změně způsobu výkonu ochranného léčení rozhoduje ve veřejném zasedání soud, v jehož obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává; proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 352

Upuštění od výkonu ochranného léčení

O upuštění od výkonu ochranného léčení před jeho započítím rozhodne soud, který ochranné léčení uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo obviněného, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

O propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení rozhodne na návrh státního zástupce, obviněného nebo zdravotnického zařízení, anebo i bez takového návrhu, ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 354

Nařízení výkonu ochranné výchovy

(1) Výkon ochranné výchovy nařídí předseda senátu výchovnému zařízení, v němž má být s výkonem započato.

(2) Jestliže mladistvý není ve vazbě a není obava, že uprchne, může mu předseda senátu poskytnout před nástupem přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí.

§ 355

Upuštění od výkonu ochranné výchovy

(1) O upuštění od výkonu ochranné výchovy před jejím započítím rozhodne soud, který ochrannou výchovu uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, orgánu pověřeného péčí o mládež nebo mladistvého, anebo i bez takového návrhu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356

Propuštění z ochranné výchovy

(1) O propuštění z ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, orgánu pověřeného péčí o mládež, mladistvého nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356a

Podmíněné umístění mimo výchovný ústav

(1) O podmíněném umístění mladistvého mimo výchovné zařízení rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce, orgánu pověřeného péčí o mládež nebo ředitele výchovného zařízení, na žádost mladistvého anebo i bez takového podnětu okresní soud, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává.

(2) Tento soud stejně rozhoduje i o zrušení podmíněného umístění mladistvého mimo výchovné zařízení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 357

Prodloužení ochranné výchovy

(1) O prodloužení ochranné výchovy rozhoduje ve veřejném zasedání okresní soud, v jehož obvodu se ochranná výchova vykonává, a to na návrh státního zástupce, orgánu pověřeného péčí o mládež nebo výchovného zařízení, anebo i bez takového návrhu.

(2) Jestliže návrh podle odstavce 1 nebyl podán výchovným zařízením, je před rozhodnutím třeba vyslechnout zástupce tohoto zařízení.

(3) Prodloužit ochrannou výchovu lze jen tehdy, jestliže bylo s jejím výkonem již započato.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

§ 358

Výkon zabrání věci

Na výkon zabrání věci se přiměřeně užije § 349b.

Oddíl šestý

Výkon některých jiných rozhodnutí

§ 359

Upuštění od potrestání v důsledku záruky

Přijal-li soud záruku zájmového sdružení uvedeného v § 4 odst. 1 a v důsledku toho upustil od potrestání, doručí zájmovému sdružení opis rozsudku. Současně je požádá, aby ve smyslu záruky vzalo na sebe péči o nápravu odsouzeného a dbalo, aby nahradil škodu, kterou způsobil trestným činem, jestliže se tak nestalo už dříve.

§ 359a

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

Není-li dále stanoveno jinak, na postup při výkonu dohledu nad odsouzeným, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, a na rozhodnutí o tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil, nebo zda se mu ukládá trest, se přiměřeně užije ustanovení § 330a. O uložení trestu odsouzenému, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, soud rozhodne ve veřejném zasedání rozsudkem.

§ 360

Výkon vazby

Podmínky výkonu vazby stanoví zvláštní zákon.

§ 361

Vymáhání pořádkové pokuty a nákladů trestního řízení

(1) Jakmile se stane vykonatelným usnesení, jímž byla uložena pořádková pokuta, vyzve policejní orgán, státní zástupce nebo předseda senátu, který pokutu uložil, osobu, jíž byla uložena, aby pokutu zaplatila do patnácti dnů, a upozorní ji, že jinak bude zaplacení vymáháno. Zaplacená pořádková pokuta připadá státu.

(2) Náklady trestního řízení stanovené paušální částkou vymáhají orgány státní správy soudů.

§ 362

Opatření v řízení o schválení narovnání

(1) Jakmile se stane vykonatelným usnesení, jímž soud schválil narovnání, předseda senátu zajistí, aby

peněžní částka složená obviněným k obecně prospěšným účelům byla poukázána adresátovi uvedenému v rozhodnutí.

(2) Nelze-li peněžní částku podle odstavce 1 předat nebo odmítne-li ten, komu je určena, ji přijmout, předseda senátu rozhodne o jejím předání jiné obci nebo jiné právnické osobě na některou z činností uvedených v § 312.

(3) Jestliže soud nerozhodne o schválení narovnání, předseda senátu zajistí, aby peněžní částka složená k obecně prospěšným účelům byla vrácena obviněnému.

(4) Proti usnesení podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) V přípravném řízení činí úkony uvedené v odstavcích 1 až 3 místo předsedy senátu státní zástupce.

HLAVA DVACÁTÁ DRUHÁ

ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ

§ 363

O zahlázení odsouzení rozhoduje soud na žádost odsouzeného nebo na návrh zájmového sdružení uvedeného v § 4 odst. 1, a nejde-li o případ upravený v § 69 odst. 3 tr. zák., též na žádost osob, které by mohly ve prospěch odsouzeného podat odvolání. O zahlázení odsouzení mladistvého rozhodne soud i bez návrhu nebo žádosti.

§ 364

(1) O zahlázení odsouzení rozhoduje předseda senátu okresního soudu, v jehož obvodu odsouzený v době podání návrhu má nebo naposledy měl bydliště.

(2) O zahlázení odsouzení mladistvého rozhodne soud, který rozhodoval ve věci v prvním stupni.

(3) Proti rozhodnutí o zahlázení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 365

(1) Jakmile rozhodnutí o zahlázení odsouzení nabylo právní moci, vyrozumí předseda senátu odsouzeného, navrhovatele a orgán, který vede rejstřík trestů; zahlázené odsouzení nesmí být vykazováno ve výpisu z rejstříku trestů.

(2) Byla-li žádost o zahlázení odsouzení zamítnuta, může být znovu podána teprve po uplynutí jednoho roku, ledaže by byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula doba zákonem stanovená pro zahlázení. Žádost přesto podanou zamítne soud bez šetření.

ČÁST ČTVRTÁ

NĚKTERÉ ÚKONY SOUVISÍCÍ S TRESTNÍM ŘÍZENÍM

HLAVA DVACÁTÁ TŘETÍ

UDĚLENÍ MILOSTI A POUŽITÍ AMNESTIE

§ 366

Udělení milosti

(1) Prezident republiky na základě práva daného mu ústavou uděluje milost.

(2) Prezident republiky stanoví, v kterých případech může ministr spravedlnosti řízení o žádosti o milost provést a bezdůvodnou žádost zamítnout.

(3) Nařídí-li to v řízení o udělení milosti prezident republiky, trestní řízení se zatím nezahájí nebo se v zahájeném trestním řízení nepokračuje a obviněný se propustí z vazby, anebo se výkon trestu odloží nebo přeruší.

§ 367

Řízení o udělení milosti

V případech uvedených v § 366 odst. 2 koná řízení a bezdůvodnou žádost zamítá ministr spravedlnosti. Může též nařídít, aby

- a) se trestní stíhání nezahajovalo, v zahájeném trestním stíhání se nepokračovalo a obviněný byl propuštěn z vazby, nebo
 - b) výkon trestu byl odložen nebo přerušen,
- a to až do doby, kdy bude žádost o milost vyřízena.

§ 368

Rozhodnutí o použití amnestie

Rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je osoba, již byl pravomocně uložen trest, účastna amnestie, učiní soud, který rozhodl v prvním stupni. Odpykává-li si taková osoba v době rozhodování trest odnětí svobody, učiní rozhodnutí soud, v jehož obvodu se trest vykonává. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 369

Podmíněné udělení milosti

Byl-li trest nebo jeho zbytek při udělení milosti prominut jen pod stanovenými podmínkami, plnění podmínek a převýchovu odsouzeného sleduje soud, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Ustanovení § 329 o spolupráci se zájmovými sdruženími občanů se tu užije přiměřeně.

§ 370

Změna výměry trestu

(1) Byl-li amnestií zcela nebo zčásti prominut trest jen za některý z trestných činů, za nějž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, který nebyl dosud zcela vykonán, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy amnestií nedotčené. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 činí ve veřejném zasedání soud, který trest uložil v prvním stupni.

§ 370a

zrušen

HLAVA DVACÁTÁ ČTVRTÁ

§ 371 až 374

zrušeny

HLAVA DVACÁTÁ PÁTÁ

PRÁVNÍ STYK S CIZINOU

§ 375

Obecné ustanovení

(1) Ustanovení této hlavy se užije jen tehdy, nestanoví-li vyhlášená mezinárodní smlouva postup jiný.

(2) Pokud se v této hlavě hovoří o cizím státu nebo o soudu cizího státu, rozumí se tím podle povahy věci též mezinárodní soud nebo tribunál ustanovený na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

Oddíl první

Vyžádání z ciziny

§ 376

(1) Zdržuje-li se obviněný v cizině a je-li třeba ho vyžádat, vydá proti němu předseda senátu zatýkácí rozkaz a na jeho podkladě požádá Ministerstvo spravedlnosti o další opatření. V přípravném řízení učiní tak na návrh státního zástupce.

(2) Nesnese-li věc odkladu, požádá předseda senátu Ministerstvo spravedlnosti o zařízení předběžného zatčení obviněného; zatýkácí rozkaz zašle Ministerstvu spravedlnosti dodatečně.

(3) Zatýkácí rozkaz musí obsahovat

- a) jméno a příjmení obviněného, jeho osobní data a údaje o státním občanství, popřípadě i jeho popis a fotografii,
- b) zákonné pojmenování trestného činu s uvedením

příslušných zákonných ustanovení a vylíčení skutkového děje s přesným vyznačením doby, místa a způsobu spáchání,

- c) doslovné znění zákonných ustanovení, podle nichž je trestný čin posuzován, s uvedením zákonné sazby, jež je naň v zákoně stanovena, a
- d) jde-li o vyžádání odsouzeného k výkonu trestu, též údaj, kterým soudem a k jakému trestu byl odsouzen, s připojením opisu rozsudku opatřeného doložkou právní moci.

§ 377

(1) Obviněného, jehož cizí stát vydal, převzou policejní orgány. Převzatou osobu bez odkladu dodají soudu, jehož předseda senátu vydal zatýkácí rozkaz.

(2) Nejde-li o vydání k výkonu trestu, předseda senátu je povinen obviněného do 24 hodin od odezdání vyslechnout a rozhodnout o vazbě.

(3) Na řízení podle odstavce 2 se přiměřeně užije § 67 až 74.

§ 378

(1) Byl-li obviněný vydán cizím státem s výhradou, je nutno výhradě vyhovět.

(2) Obviněný může být stíhán jen pro trestné činy, pro které byl vydán, ledaže byl dán dodatečný souhlas k trestnímu stíhání pro trestné činy další.

(3) Byl-li obviněný z ciziny vyžádán nebo vydán k výkonu trestu jen pro některý z trestných činů, za které mu byl dříve uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví soud ve veřejném zasedání přiměřený trest za trestné činy, na které se vydání vztahuje.

(4) Vydá-li cizí stát k výkonu trestu nebo ochranného opatření osobu, které byl pravomocným rozsudkem uložen trest nebo ochranné opatření, a učiní-li přitom výhradu vztahující se na rozsudek nebo řízení mu předcházející, krajský soud po převzetí odsouzeného policejními orgány v neveřejném zasedání rozsudek v potřebném rozsahu zruší a rozhodne o dalším postupu tak, aby bylo vyhověno výhradě. Zruší-li celý rozsudek nebo jen jeho výrok o trestu, rozhodne zároveň o vazbě. Je-li třeba doplnit skutková zjištění, může věc vrátit státnímu zástupci k došetření.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má, nejde-li o rozhodnutí o vazbě, odkladný účinek.

Oddíl druhý

Vydání do ciziny

§ 379

Předběžné šetření

(1) Státní zástupce, jemuž Ministerstvo spravedl-

nosti nebo nejvyšší státní zástupce zaslali žádost cizího státu o vydání, nebo který se dozvěděl o trestném činu, pro který by cizí stát mohl žádat o vydání, provede předběžné šetření. Účelem předběžného šetření je zjistit, zda jsou tu podmínky pro vydání, zejména že jde o čin trestný podle práva obou států, pro který je vydání přípustné a jehož trestnost nezanikla, a že nejde o občana České republiky.

(2) V řízení o vydání musí osoba, o jejíž vydání jde, mít obhájce.

(3) Státní zástupce takovou osobu vyslechně a seznámí ji přitom s obsahem žádosti o vydání. Jestliže ona osoba uvádí okolnosti vyvracející podezření a nabízí o nich důkazy, které mohou být bez značných průtahů provedeny, vztahuje se předběžné šetření i na ně.

(4) Je-li dán důvod vazby, může státní zástupce nebo na jeho příkaz policejní orgán zadržet osobu, o jejíž vydání jde. Nenařídí-li státní zástupce na podkladě dalšího šetření propuštění takové osoby ze zadržení, je povinen ji nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdat krajskému soudu s návrhem na vzetí do vazby. Při zadržení se jinak postupuje podle § 76 odst. 3 a 6 obdobně.

§ 380

Rozhodnutí soudu

(1) Po skončení předběžného šetření rozhodne na návrh státního zástupce ve veřejném zasedání krajský soud, v jehož obvodu osoba, o jejíž vydání jde, má pobyt nebo byla přistížena, zda je vydání přípustné. Vysloví-li, že vydání přípustné není, a osoba, o jejíž vydání jde, je ve vazbě, rozhodne zároveň o jejím propuštění.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek. Jde-li o rozhodnutí o propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vazby, má stížnost státního zástupce odkladný účinek pouze tehdy, byla-li stížnost podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Po právní moci rozhodnutí uvedeného v odstavci 1 předseda senátu krajského soudu předloží věc Ministerstvu spravedlnosti. Má-li ministr spravedlnosti pochybnosti o správnosti rozhodnutí soudu, může věc předložit Nejvyššímu soudu k přezkoumání.

§ 381

Vydávací vazba

(1) Jestliže zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu z útěku osoby, o jejíž vydání jde, může předseda senátu krajského soudu na návrh státního zástupce provádějícího předběžné šetření rozhodnout o jejím vzetí do vazby.

(2) Bylo-li rozhodnuto, že vydání do ciziny je přípustné, vezme krajský soud osobu, o jejíž vydání jde, do vazby, pokud tak již neučinil předseda senátu podle odstavce 1. Vazebními důvody podle § 67 není přitom vázán.

(3) Před rozhodnutím o vazbě musí předseda senátu krajského soudu osobu, o jejíž vydání jde, vyslechnout. Tato osoba má právo požadovat, aby při výslechu byl přítomen její obhájce, pokud je dosažitelný ve lhůtě, v níž je třeba rozhodnout. Lhůty uvedené v hlavě čtvrté, v nichž je třeba rozhodnout o vazbě zadržené nebo zatčené osoby, a této osobě rozhodnutí o vazbě oznámit, se obdobně vztahují i na řízení o vydávací vazbě.

(4) Předseda senátu krajského soudu rozhodne na návrh osoby, o jejíž vydání jde, nebo i bez návrhu, o jejím propuštění z vazby, pominou-li důvody, pro které tato osoba byla podle odstavce 1 vzata do vazby, pokud dosud nebylo rozhodnuto o přípustnosti vydání do ciziny podle odstavce 2. O propuštění takové osoby z vazby rozhodne předseda senátu krajského soudu též tehdy, jestliže předběžné šetření podle § 379 odst. 1 bylo zahájeno bez žádosti cizího státu o vydání a tato žádost nebyla České republice doručena do 40 dnů ode dne vzetí do vazby. Propuštění z vazby v takovém případě nevyklučuje nové vzetí do vazby, pokud žádost o vydání dojde dodatečně.

(5) Proti usnesení, jímž bylo podle odstavce 1 rozhodnuto o vzetí do vazby, a proti usnesení, jímž podle odstavce 4 byla osoba, o jejíž vydání jde, propuštěna z vazby, nebo jímž byla její žádost o propuštění z vazby zamítnuta, lze podat stížnost, jež má s výjimkou rozhodnutí o vzetí do vazby odkladný účinek.

(6) Ministr spravedlnosti může nařídít propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vazby poté, co mu byla věc předložena podle § 380 odst. 3. Propuštění zajistí předseda senátu krajského soudu, který ve věci rozhodoval.

§ 382

Povolení a provedení vydání

(1) Vydání do ciziny povoluje ministr spravedlnosti, a to jen tehdy, jestliže krajský soud nebo Nejvyšší soud podle § 380 rozhodly, že vydání je přípustné.

(2) Vydání po jeho povolení a s tím související propuštění osoby, o jejíž vydání jde, z vazby, zařídí předseda senátu krajského soudu.

§ 382a

Zkrácené vydávací řízení

(1) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, před soudem prohlásí, že souhlasí se svým vydáním do cizího státu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu za čin, který je uveden v zatýkacím rozkazu a později v žádosti

o vydání, státní zástupce předloží věc Ministerstvu spravedlnosti s návrhem, aby ministr spravedlnosti povolil vydání, aniž by předtím soud rozhodl o přípustnosti vydání.

(2) Jestliže osoba, o jejíž vydání jde, souhlas se svým vydáním vyjádří až v průběhu veřejného zasedání konaného o přípustnosti vydání, může státní zástupce svůj návrh podle § 380 odst. 1 vzít zpět a postupovat podle odstavce 1. Návrh může vzít zpět nejpozději do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě.

(3) Osoba, o jejíž vydání jde, musí být předem poučena o významu souhlasu s vydáním a o následcích, které jsou s takovým prohlášením spojeny. Souhlas s vydáním nelze vzít zpět.

(4) Má-li ministr spravedlnosti pochybnosti o přípustnosti vydání, ačkoliv s ním osoba, o jejíž vydání jde, vyslovila souhlas, může věc vrátit státnímu zástupci s tím, že je třeba, aby o přípustnosti vydání nejprve rozhodl podle § 380 odst. 1 soud.

(5) Hrozí-li nebezpečí útěku osoby, o jejíž vydání jde, může státní zástupce a poté, co je věc předložena Ministerstvu spravedlnosti, ministr spravedlnosti v průběhu zkráceného vydávacího řízení navrhnout vzetí této osoby do vazby. Na řízení o takovém návrhu se přiměřeně užije § 381 odst. 3.

§ 383

Rozšíření vydání na jiný trestný čin

Žádá-li stát, jemuž určitá osoba byla vydána, aby ji mohl stíhat pro jiný trestný čin nebo aby mohl být na ní vykonán trest uložený za jiný trestný čin, než pro který bylo vydání povoleno, užije se přiměřeně ustanovení o vydání.

Oddíl třetí

Převzetí a odevzdání trestní věci

§ 383a

Převzetí trestní věci z ciziny

O návrhu příslušného orgánu cizího státu, aby trestní stíhání občana České republiky, který na území tohoto státu spáchal soudně trestný čin, převzaly příslušné orgány České republiky, rozhoduje Nejvyšší státní zastupitelství, které v případě kladného rozhodnutí o návrhu dá bezodkladně podnět věcně a místně příslušnému orgánu k trestnímu stíhání podle ustanovení tohoto zákona. Pokud vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, umožňuje přímý styk justičních orgánů ohledně převzetí trestního stíhání, rozhoduje o převzetí trestního stíhání státní zastupitelství, které by ve věci bylo příslušné k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.

§ 383b

Odevzdání trestní věci do ciziny

(1) Je-li proti státnímu občanu cizího státu vedeno trestní stíhání pro trestný čin spáchaný na území České republiky, může Nejvyšší státní zastupitelství a po podání obžaloby Ministerstvo spravedlnosti předat trestní stíhání příslušnému orgánu cizího státu, jehož je obviněný státním občanem.

(2) Nachází-li se obviněný ve státě, kterému se předává trestní stíhání, rozhodne o předání soud a v přípravném řízení státní zástupce.

§ 383c

Průvoz pro účely řízení v cizině

Jestliže má být na žádost cizího státu proveden průvoz osoby pro účely trestního řízení v cizině, rozhodne o přípustnosti průvozu na základě žádosti cizího státu Nejvyšší soud. Na rozhodování o přípustnosti průvozu a zajišťovacích opatření se užije ustanovení oddílu druhého přiměřeně.

Oddíl čtvrtý

Dožádání

§ 384

(1) Při dožádání cizozemských soudů a úřadů o poskytnutí právní pomoci, jakož i při poskytování právní pomoci cizozemským soudům a úřadům se postupuje, není-li mezinárodní smlouvou stanoveno něco jiného, i v trestních věcech s přiměřeným užitím předpisů platných pro styk s cizinou ve věcech občansko-právních.

(2) Na základě žádosti cizího státu může soud na návrh státního zástupce rozhodnout o předběžném zajištění majetku nebo jeho části nebo o jeho zabránění za podmínek stanovených v mezinárodní smlouvě, kterou je Česká republika vázána. O návrhu je příslušný rozhodnout okresní soud, v jehož obvodu se nachází majetek, který je předmětem návrhu.

(3) Nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, na řízení a výkon rozhodnutí podle odstavce 2 se užijí přiměřeně ustanovení týkající se řízení o zabránění věci.

(4) Jestliže na základě dožádání byla České republice předána k provedení úkonu trestního řízení osoba, která má být na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, nebo výhrady cizího státu držena ve vazbě, rozhodne o jejím vzetí do vazby na návrh státního zástupce předseda senátu krajského soudu, v jehož obvodu má být proveden úkon, který je předmětem dožádání. Na řízení se přiměřeně užije § 379 odst. 4 a § 381 odst. 3 a 5.

Oddíl pátý

Výkon rozsudků cizozemských soudů

§ 384a

(1) Má-li být podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, vykonán rozsudek cizozemského soudu v trestní věci, předloží Ministerstvo spravedlnosti věc Nejvyššímu soudu s návrhem, aby rozhodl o uznání rozhodnutí cizozemského soudu na území České republiky. Nejvyšší soud rozhodne o návrhu po slyšení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství rozsudkem.

(2) Jestliže podle vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, spočívá výkon rozsudku cizozemského soudu v převzetí dohledu a kontroly nad odsouzeným, který je na svobodě, aniž by Česká republika současně přebírala závazek zajistit výkon uloženého trestu nebo jeho zbytku, rozhodne o uznání rozhodnutí cizozemského soudu v tomto rozsahu namísto Nejvyššího soudu okresní soud, v jehož obvodu se odsouzený zdržuje a který bude zajišťovat výkon dohledu a kontroly.

(3) Proti usnesení podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 384b

Byl-li rozsudek cizozemského soudu podle § 384a uznán, může Ministerstvo spravedlnosti vyslovit souhlas s převzetím odsouzeného k výkonu trestu nebo požádat stát, jehož soud vynesl rozsudek, aby odsouzeného předal.

§ 384c

(1) Před rozhodnutím podle § 384a může Nejvyšší soud na základě žádosti cizího státu postoupené Ministerstvem spravedlnosti nebo i bez takové žádosti rozhodnout o vzetí osoby, odsouzené rozsudkem cizozemského soudu, o jehož uznání se jedná, do vazby, pokud se taková osoba nachází na území České republiky. Vazebními důvody podle § 67 není Nejvyšší soud vázán.

(2) Odsouzeného, jehož cizí stát na základě rozhodnutí o uznání rozsudku cizozemského soudu předal k výkonu trestu odnětí svobody, převezmou orgány Vězeňské služby. Do 24 hodin od předání rozhodne soudce soudu uvedeného v § 384d odst. 1 o jeho vzetí do vazby, přičemž vazebními důvody podle § 67 není vázán.

§ 384d

(1) O výkonu rozsudku cizozemského soudu (§ 384a) rozhodne soud příslušný podle § 14 až 18 ve veřejném zasedání rozsudkem. Odsouzený musí mít v tomto řízení vždy obhájce.

(2) V České republice lze vykonávat trest ve vyšší výměře, než jakou připouští její zákon, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

§ 384e

(1) Odsouzený, kterého předal cizí stát k výkonu rozsudku cizozemského soudu, je povinen nahradit státu paušální částkou náklady, které stát v souvislosti s jeho předáním vynaložil.

(2) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 stanoví vyhláškou Ministerstvo spravedlnosti.

(3) O povinnosti k náhradě nákladů podle odstavce 1 rozhodne předseda senátu soudu uvedeného v § 384d po právní moci rozsudku, jímž bylo rozhodnuto o výkonu rozsudku cizozemského soudu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 384f

(1) Ustanovení § 384a a 384d se užije obdobně na řízení o návrhu, aby na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, bylo uznáno a vykonáno rozhodnutí cizozemského soudu o předběžném zajištění majetku nebo o jeho propadnutí či zabránění v trestním řízení.

(2) Nestanoví-li mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, jinak, majetek, který je předmětem propadnutí nebo zabránění podle odstavce 1, připadá České republice.

Oddíl šestý

Předání výkonu rozsudku do ciziny

§ 384g

(1) Jestliže odsouzený, který má podle pravomocného rozsudku soudu České republiky vykonat trest nebo jeho zbytek, se nachází na území cizího státu, a nebyl vydán, může Česká republika tento stát požádat, aby rozsudek jejího soudu byl na jeho území vykonán za podmínek, které stanoví mezinárodní smlouva, která zavazuje Českou republiku i stát, na jehož území se odsouzený nachází, nebo v případě neexistence takové mezinárodní smlouvy za podmínek stanovených vnitrostátním zákonodárstvím státu, na jehož území se odsouzený nachází.

(2) Na žádost soudu ověří Ministerstvo spravedlnosti podmínky, za nichž cizí stát může převzít výkon rozsudku soudu České republiky.

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 385

Od 1. července 1990 lze předpisů o trestním řízení platných před tímto dnem užít jen v mezích ustanovení této části.

§ 386

(1) Na řízení o přečinu ve věcech, v nichž byl soud doručen návrh na potrestání před 1. červencem 1990, se užije předpisů platných před tímto dnem.

(2) Na výkon trestu nápravného opatření uloženého před 1. červencem 1990 se užije předpisů platných před tímto dnem.

(3) Trestní příkazy vydané před 1. červencem 1990 se řídí dosavadními předpisy.

§ 387

(1) Na řízení o obnově trestního řízení, které bylo pravomocně skončeno před počátkem účinnosti tohoto zákona, užije se ustanovení tohoto zákona. Podmínky pro povolení obnovy se však v takovém případě posuzují podle zákona, který je pro obviněného příznivější.

(2) Jestliže rozhodnutí, proti němuž směřuje návrh na obnovu, vydal v prvním stupni soud již neexistující, rozhoduje o návrhu na obnovu ten soud, který by byl podle tohoto zákona věcně a místně příslušný; jestliže rozhodoval v prvním stupni bývalý Státní soud, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) soud, který by byl podle tohoto zákona ve věci místně příslušný.

§ 388

(1) Krajský soud je příslušný konat v prvním stupni řízení též o činech trestných podle předpisů dříve účinných, které svou povahou a závažností odpovídají trestným činům uvedeným v § 17.

(2) Rozhodnutí a opatření týkající se výkonu rozsudků vyhlášených Nejvyšším soudem jako soudem prvního stupně činí krajský soud v Praze a v oboru vojenského soudnictví ten vyšší vojenský soud, jež určí ministr spravedlnosti.

§ 389

(1) Rozhodnutí o tom, že se nevykoná trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným činem, učiní soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí o tom, že se poměrně zkrátí úhrnný nebo souhrnný trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným či-

nem, a jiný sbíhající se trestný čin, učiní ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Byl-li trest smrti uložený před 1. červencem 1990 změněn v trest odnětí svobody, rozhodne o způsobu jeho výkonu ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 389a

Státní zastupitelství prošetřuje podněty k podání stížnosti pro porušení zákona, které mu jsou adresovány nebo které mu postoupí ministr spravedlnosti. K prošetření je příslušné státní zastupitelství bezprostředně nadřízené státnímu zastupitelství, které bylo v původním řízení ve věci činné v posledním stupni. Po prošetření státní zastupitelství předloží ministru spravedlnosti stanovisko, v němž navrhne buď podnět odložit, nebo podat stížnost pro porušení zákona.

§ 390

Zákon č. 64/1956 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), se zrušuje.

§ 391

Ministr spravedlnosti může stanovit, které jednoduché úkony svěřené podle tohoto zákona předsedovi senátu může vykonávat jiný pracovník soudu.

§ 391a

Ministerstvo spravedlnosti se zmocňuje, aby vyhláškou vydalo jednacím řád pro okresní a krajské soudy.

§ 391b

Ministerstvo financí se zmocňuje, aby v dohodě s Ministerstvem spravedlnosti vyhláškou upravilo postup příslušných orgánů při zabezpečování a správě zajištěného majetku.

§ 392

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1962.

* * *

Zákon č. 57/1965 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, nabyl účinnosti dnem 1. srpna 1965.

Zákon č. 58/1969 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou rozhodnutím orgánu státu nebo jeho nesprávným úředním postupem, nabyt účinnosti dnem 1. července 1969.

Zákon č. 149/1969 Sb., kterým se mění a doplňuje

zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1970.

Zákon č. 48/1973 Sb., kterým se doplňuje a mění trestní řád, nabyt účinnosti dnem 1. července 1973.

Zákon č. 29/1978 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o organizaci soudů a o volbách soudců, zákon o prokuratuře, trestní řád a notářský řád, nabyt účinnosti dnem 1. července 1978.

Zákon č. 43/1980 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon a trestní řád, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (24. dubna 1980).

Zákon č. 159/1989 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon, zákon o přečinech a trestní řád, nabyt účinnosti dnem 1. února 1990 s výjimkou článku I bodu 4, článků II a III, které nabyly účinnosti dnem vyhlášení (22. 12. 1989).

Zákon č. 178/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní řád, nabyt účinnosti dnem 1. července 1990.

Zákon č. 303/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní řád, nabyt účinnosti dnem vyhlášení (20. července 1990).

Zákon č. 558/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní řád a zákon o ochraně státního tajemství, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1992.

Zákon č. 25/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 115/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o trestním řízení soudním (trestní řád), nabyt účinnosti dnem 15. dubna 1993.

Zákon č. 292/1993 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní řád, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, a zákon č. 335/1991 Sb., o soudech a soudcích, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 214/1994 Sb. nabyt účinnosti dnem 1. března 1995.

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 8/1995 Sb. nabyt účinnosti dnem 6. února 1995.

Zákon č. 152/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon České národní rady č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/1994 Sb., o vyšších soudních úřednících, a zákon č. 59/1965 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. září 1995 s výjimkou čl. I bodu 2, pokud jde o § 27 písm. b), čl. I bodu 6, pokud jde o § 45 a 45a, a čl. I bodu 10, které nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1996.

Zákon č. 150/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. října 1997.

Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a doplnění některých zákonů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, nabyt účinnosti prvním dnem čtvrtého kalendářního měsíce po dni jeho vyhlášení (1. listopadu 1998) s výjimkou § 7, který nabyt účinnosti třicátým dnem po dni jeho vyhlášení (1. srpna 1998).

Zákon č. 166/1998 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 1999.

Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, nabyt účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení (1. prosince 1999).

Zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), nabyt účinnosti dnem 1. července 2000.

Zákon č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 90/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), nabyt účinnosti prvním dnem třetího kalendářního měsíce po dni jeho vyhlášení (1. října 2000).

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 77/2001 Sb. nabyt účinnosti dnem 23. února 2001.

Zákon č. 144/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, nabyt účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni vyhlášení (1. května 2001).

Zákon č. 265/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyt účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Nález Ústavního soudu uveřejněný pod č. 424/2001 Sb. nabyt účinnosti dnem 31. prosince 2001.

Předseda vlády:

Ing. Zeman v. r.

PŘEHLED
ustanovení trestního řádu

ČÁST PRVNÍ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA PRVNÍ

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Účel zákona	§ 1
Základní zásady trestního řízení	§ 2
Spolupráce se zájmovými sdruženími občanů	§ 3 a 6
Součinnost státních orgánů, fyzických a právnických osob	§ 7 a 8
Poskytování informací o trestním řízení	§ 8a
Posuzování předběžných otázek	§ 9
Vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení	§ 10
Nepřípustnost trestního stíhání	§ 11
Výklad některých pojmů	§ 12

HLAVA DRUHÁ

SOUD A OSOBY NA ŘÍZENÍ ZÚČASTNĚNÉ

Oddíl první

Pravomoc a příslušnost soudů

Výkon trestního soudnictví	§ 13
Věcná příslušnost	§ 16 a 17
Místní příslušnost	§ 18
Společné řízení	§ 20 a 21
Příslušnost několika soudů	§ 22
Vyloučení a spojení věci	§ 23
Rozhodnutí o příslušnosti soudu	§ 24
Odnětí a přikázání věci	§ 25
Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení	§ 26

Oddíl druhý

Pomocné osoby

Zapisovatel	§ 27
Vyšší soudní úředník	§ 27a
Probační úředník	§ 27b
Asistent soudce Nejvyššího soudu	§ 27c
Tlumočník	§ 28 a 29

Oddíl třetí

Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

Vyloučení orgánů činných v trestním řízení	§ 30 – 31a
---	------------

Oddíl čtvrtý

Obviněný

Obviněný	§ 32
Práva obviněného	§ 33
Zákonný zástupce obviněného	§ 34

Oddíl pátý

Obhájce

Obhájce	§ 35
Nutná obhajoba	§ 36 a 36a
Zvolený obhájce	§ 37 a 37a
Ustanovený obhájce	§ 38 – 40a
Povinnosti a práva obhájce	§ 41

Oddíl šestý

Zúčastněná osoba

Zúčastněná osoba	§ 42
------------------------	------

Oddíl sedmý

Poškozený

Oprávnění poškozeného a uplatnění nároku na náhradu škody	§ 43 – 46
Zajištění nároku poškozeného	§ 47 – 49

Oddíl osmý

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného	§ 50 – 51a
---	------------

HLAVA TŘETÍ

**OBEČNÁ USTANOVENÍ O ÚKONECH
TRESTNÍHO ŘÍZENÍ**

Způsob provádění úkonů trestního řízení	§ 52
---	------

Oddíl první

Dožádání

Dožádání	§ 53
----------------	------

Oddíl druhý

Protokol

Obecná ustanovení o sepisování protokolu	§ 55
Použití zvláštních prostředků při protokolaci ...	§ 55a
Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem	§ 55b

Podpisování protokolu	§ 56
Oprava protokolu	§ 57
Protokol o hlasování	§ 58

Oddíl třetí**Podání**

Podání	§ 59
--------------	------

Oddíl čtvrtý**Lhůty**

Počítání lhůt	§ 60
Navrácení lhůty	§ 61

Oddíl pátý**Doručování**

Obecné ustanovení	§ 62 – 63
Doručování do vlastních rukou	§ 64
Odepření přijetí	§ 64a

Oddíl šestý**Nahlížení do spisů**

Nahlížení do spisů	§ 65
--------------------------	------

Oddíl sedmý**Pořádková pokuta**

Pořádková pokuta	§ 66
------------------------	------

HLAVA ČTVRTÁ**ZAJIŠTĚNÍ OSOB A VĚCÍ****Oddíl první****Vazba**

Důvody vazby	§ 67 a 68
Příkaz k zatčení	§ 69
Vyrozumění o vzetí do vazby	§ 70 a 70a
Trvání vazby	§ 71 a 72
Nahrazení vazby zárukou, dohledem nebo slibem	§ 73
Peněžitá záruka	§ 73a
Orgány rozhodující o vazbě	§ 73b
Stížnost proti rozhodnutí o vazbě	§ 74
Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody	§ 74a

Oddíl druhý**Zadržení**

Zadržení obviněného policejním orgánem	§ 75
Zadržení osoby podezřelé	§ 76
Rozhodnutí o zadržené osobě	§ 77

Oddíl třetí**Vydání a odnětí věci**

Povinnost k vydání věci	§ 78
Odnětí věci	§ 79
Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky	§ 79a a 79b
Zajištění zaknihovaných cenných papírů	§ 79c
Vrácení věci	§ 80 a 81

Oddíl čtvrtý**Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných
prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných
prostor a pozemků**

Důvody domovní prohlídky a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků	§ 82
Příkaz k domovní prohlídce	§ 83
Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků ...	§ 83a
Příkaz k osobní prohlídce	§ 83b
Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek	§ 83c
Předchozí výsledky	§ 84
Výkon prohlídek a vstupů do obydlí, jiných prostor a pozemků	§ 85 a 85a
Provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku	§ 85b

Oddíl pátý**Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna
a sledování**

Zadržení zásilky	§ 86
Otevření zásilky	§ 87
Záměna zásilky	§ 87a
Sledovaná zásilka	§ 87b
Společné ustanovení	§ 87c

Oddíl šestý**Odposlech a záznam telekomunikačního provozu**

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu	§ 88 a 88a
---	------------

HLAVA PÁTÁ**DOKAZOVÁNÍ**

Obecná ustanovení	§ 89
-------------------------	------

Oddíl první**Výpověď obviněného**

Předvolání a předvedení	§ 90
Výslech obviněného	§ 91 – 95

Oddíl druhý Svědci

Povinnost svědčit	§ 97
Předvolání a předvedení	§ 98
Zákaz výslechu	§ 99
Právo odepřít výpověď	§ 100
Výslech svědka	§ 101 – 103
Svědečné	§ 104

Oddíl třetí

Některé zvláštní způsoby dokazování

Konfrontace	§ 104a
Rekognice	§ 104b
Vyšetřovací pokus	§ 104c
Rekonstrukce	§ 104d
Prověrka na místě	§ 104e

Oddíl čtvrtý

Znalci

Příbrání znalce	§ 105 a 106
Příprava posudku	§ 107
Výslech znalce	§ 108
Vady posudku	§ 109
Posudek ústavu	§ 110 a 110a
Použití zvláštních předpisů o znalcích	§ 111

Oddíl pátý

Věcné a listinné důkazy

Věcné a listinné důkazy	§ 112
-------------------------------	-------

Oddíl šestý

Ohledání

Účel ohledání a protokol o něm	§ 113
Prohlídka těla a jiné podobné úkony	§ 114
Prohlídka a pitva mrtvol a její exhumace	§ 115
Vyšetření duševního stavu	§ 116 – 118

HLAVA ŠESTÁ

ROZHODNUTÍ

Způsob rozhodování	§ 119
--------------------------	-------

Oddíl první

Rozsudek

Obsah rozsudku	§ 120 – 125
Porada a hlasování o rozsudku	§ 126 a 127
Vyhlášení rozsudku	§ 128
Oprava vyhotovení rozsudku	§ 129
Doručení rozsudku	§ 130
Oprava vyhotovení a opisu rozsudku	§ 131
Účinky opravy	§ 133

Oddíl druhý Usnesení

Obsah usnesení	§ 134
Vyhlášení usnesení	§ 135
Vyhotovení usnesení	§ 136
Oznamování usnesení	§ 137
Použití ustanovení o rozsudku	§ 138

Oddíl třetí

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

Právní moc a vykonatelnost rozsudku	§ 139
Právní moc a vykonatelnost usnesení	§ 140

HLAVA SEDMÁ

STÍŽNOST A ŘÍZENÍ O NÍ

Přípustnost a účinek	§ 141
Oprávněné osoby	§ 142
Lhůta a místo k podání	§ 143
Vzdání se a zpětvzetí stížnosti	§ 144
Stížnostní důvody	§ 145
Řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje	§ 146
Rozhodování o stížnosti proti rozhodnutím o zajištění osob a majetku	§ 146a
Rozhodnutí nadřízeného orgánu	§ 147 – 150

HLAVA OSMÁ

NÁKLADY TRESTNÍHO ŘÍZENÍ

Náklady trestního řízení, jež nese stát	§ 151 a 151a
Povinnost k náhradě nákladů trestního řízení	§ 152 a 153
Povinnost k náhradě nákladů poškozeného	§ 154
Rozhodování o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení a o jejich výši	§ 155 a 156

ČÁST DRUHÁ

PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

Obecné ustanovení	§ 157
Žádost o přezkoumání postupu policejného orgánu a státního zástupce	§ 157a

HLAVA DEVÁTÁ

POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM TRESTNÍHO STÍHÁNÍ

Postup před zahájením trestního stíhání	§ 158 a 158a
---	--------------

Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití	§ 158b
Předstíraný převod	§ 158c
Sledování osob a věcí	§ 158d
Použití agenta	§ 158e
.....	§ 158f
Skončení prověřování	§ 159
Odložení nebo jiné vyřízení věci	§ 159a
Dočasné odložení trestního stíhání	§ 159b

HLAVA DESÁTÁ

ZAHÁJENÍ TRESTNÍHO STÍHÁNÍ, DALŠÍ POSTUP V NĚM A ZKRÁCENÉ PŘÍPRAVNÉ ŘÍZENÍ

Oddíl první

Zahájení trestního stíhání

Zahájení trestního stíhání	§ 160
----------------------------------	-------

Oddíl druhý

Vyšetřování

Vyšetřovací orgány	§ 161
Předání věci policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování	§ 162
Trestní stíhání se souhlasem poškozeného	§ 163
.....	§ 163a
Postup při vyšetřování	§ 164
Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování	§ 165
Skončení vyšetřování	§ 166 a 167

Oddíl třetí

Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů

Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů	§ 168 – 170
--	-------------

Oddíl čtvrtý

Rozhodnutí v přípravném řízení

Postoupení věci jinému orgánu	§ 171
Zastavení trestního stíhání	§ 172
Přerušování trestního stíhání	§ 173
Doručení usnesení Nejvyššímu státnímu zastupitelství	§ 173a

Oddíl pátý

Dozor státního zástupce

Dozor státního zástupce	§ 174
Oprávnění Nejvyššího státního zástupce	§ 174a
.....	§ 175

Oddíl šestý

Obžaloba

Obžaloba	§ 176 – 179
----------------	-------------

Oddíl sedmý

Zkrácené přípravné řízení

Zkrácené přípravné řízení	§ 179a – 179f
---------------------------------	---------------

ČÁST TŘETÍ

ŘÍZENÍ PŘED SOUDEM

HLAVA JEDENÁCTÁ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Základní ustanovení	§ 180 – 184
---------------------------	-------------

HLAVA DVANÁCTÁ

PŘEDBĚŽNÉ PROJEDNÁNÍ OBŽALOBY

Obecné ustanovení	§ 185
Důvody k předběžnému projednání obžaloby	§ 186
Způsob předběžného projednání obžaloby	§ 187
Rozhodnutí	§ 188 – 192
Nové předběžné projednání obžaloby	§ 195

HLAVA TŘINÁCTÁ

HLAVNÍ LÍČENÍ

Oddíl první

Příprava hlavního líčení

Doručení obžaloby	§ 196
Náhradní soudce	§ 197
Narizení hlavního líčení	§ 198 a 198a

Oddíl druhý

Veřejnost hlavního líčení

Veřejnost hlavního líčení	§ 199 a 201
---------------------------------	-------------

Oddíl třetí

Zahájení hlavního líčení

Přítomnost při hlavním líčení	§ 202
Řízení hlavního líčení	§ 203 a 204
Počátek hlavního líčení	§ 205 a 206

Oddíl čtvrtý

Dokazování

Výslech obžalovaného	§ 207 a 208
Provádění dalších důkazů	§ 209 – 214
Součinnost stran při dokazování	§ 215

Oddíl pátý**Závěr hlavního líčení**

Závěrečné řeči	§ 216 a 217
Doplnění dokazování	§ 218

Oddíl šestý**Odročení hlavního líčení**

Odročení hlavního líčení	§ 219
--------------------------------	-------

Oddíl sedmý**Rozhodnutí soudu v hlavním líčení**

Podklad pro rozhodnutí	§ 220
Vrácení věci státnímu zástupci	§ 221
Postoupení věci	§ 222
Zastavení trestního stíhání	§ 223
Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení narovnání	§ 223a
Přerušování trestního stíhání	§ 224
Rozsudek	§ 225 – 230

Oddíl osmý**Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení**

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení	§ 231
---	-------

HLAVA ČTRNÁCTÁ**VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ**

Obecné ustanovení	§ 232
Příprava veřejného zasedání	§ 233
Přítomnost při veřejném zasedání	§ 234
Průběh veřejného zasedání	§ 235 a 236
Podklad pro rozhodnutí	§ 237
Použití ustanovení o hlavním líčení	§ 238
Ochranné léčení a zabránění věci	§ 239 a 239a

HLAVA PATNÁCTÁ**NEVEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ**

Neveřejné zasedání	§ 240 – 244
--------------------------	-------------

HLAVA ŠESTNÁCTÁ**ODVOLÁNÍ A ŘÍZENÍ O NĚM**

Přípustnost a účinek	§ 245
Oprávněné osoby	§ 246 a 247
Lhůta a místo podání	§ 248
Obsah odvolání	§ 249
Vzdání se a zpětvzetí odvolání	§ 250
Řízení u soudu prvního stupně	§ 251
Odvolací soud	§ 252
Rozhodnutí odvolacího soudu	§ 253 – 262

Řízení u odvolacího soudu	§ 263
Řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku	§ 264
Důsledky zrušení výroku o náhradě škody	§ 265

HLAVA SEDMNÁCTÁ**DOVOLÁNÍ**

Přípustnost dovolání	§ 265a
Důvody dovolání	§ 265b
Dovolací soud	§ 265c
Oprávněné osoby	§ 265d
Lhůta a místo podání	§ 265e
Obsah dovolání	§ 265f
Zpětvzetí dovolání	§ 265g
Řízení u soudu prvního stupně	§ 265h
Rozhodnutí dovolacího soudu	§ 265i – 265n
Řízení u dovolacího soudu	§ 265o – 265r
Řízení po přikázání věci	§ 265s

HLAVA OSMNÁCTÁ**STÍŽNOST PRO PORUŠENÍ ZÁKONA
A ŘÍZENÍ O NÍ**

Stížnost pro porušení zákona a řízení o ní	§ 266 – 276
--	-------------

HLAVA DEVATENÁCTÁ**OBNOVA ŘÍZENÍ**

Obecné ustanovení	§ 277
Podmínky obnovy	§ 278 a 279
Osoby oprávněné k návrhu na povolání obnovy	§ 280
Příslušnost soudu k rozhodnutí o obnově	§ 281
Řízení o návrhu na povolení obnovy	§ 282 – 286
Řízení po povolení obnovy	§ 287 – 289

HLAVA DVACÁTÁ**ZVLÁŠTNÍ ZPŮSOBY ŘÍZENÍ**

Obecné ustanovení	§ 290
-------------------------	-------

Oddíl první**Řízení proti mladistvým**

Obhajoba mladistvého	§ 291
Zjištění poměrů mladistvého	§ 292
Vazba mladistvého	§ 293
Řízení před soudem	§ 294 – 297
Oznamování rozhodnutí	§ 298
Osoby oprávněné podat opravné prostředky ...	§ 299
Uložení ochranné výchovy	§ 300
Společná ustanovení	§ 301

Oddíl druhý**Řízení proti uprchlému**

Řízení proti uprchlému § 302 – 306a

Oddíl třetí**Podmíněné zastavení trestního stíhání**

Podmíněné zastavení trestního stíhání § 307 a 308

Oddíl čtvrtý**Narovnání**

Narovnání § 309 – 314

Oddíl pátý**Řízení před samosoudcem**

Řízení před samosoudcem § 314a – 314d

Trestní příkaz § 314e – 314g

Oddíl šestý**Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem****Ústavního soudu**Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem
Ústavního soudu § 314h – 314k**HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ****VYKONÁVACÍ ŘÍZENÍ**

Příslušnost ve výkonovacím řízení § 315

Oddíl první – zrušen**Oddíl druhý****Výkon trestu odnětí svobody**

Obecná ustanovení § 320

Nařízení výkonu trestu § 321

Odklad výkonu trestu § 322 a 323

Rozhodování o změně způsobu výkonu trestu § 324

Přerušování výkonu trestu § 325

Upuštění od výkonu trestu § 327

Odklad a přerušování výkonu trestu a upuštění
od jeho výkonu u vojáků a odsouzených
povolaných k výkonu civilní služby § 328

Podmíněné odsouzení § 329 – 330a

Podmíněné propuštění § 331 – 333

Započítání vazby a trestu § 334

Oddíl třetí**Výkon trestu obecně prospěšných prací**

Obecné ustanovení § 335

Nařízení výkonu trestu § 336 – 338

Odklad a přerušování výkonu trestu § 339

Odklad a přerušování výkonu trestu u vojáků
a odsouzených povolaných k výkonu civilní
služby § 340

Upuštění od výkonu trestu § 340a

Přeměna trestu obecně prospěšných prací
v trest odnětí svobody § 340b**Oddíl čtvrtý****Výkon některých dalších trestů**

Výkon peněžitého trestu § 341 – 344

Výkon trestu propadnutí majetku § 345 a 346

Zajištění výkonu trestu propadnutí
majetku § 347 – 349a

Výkon trestu propadnutí věci § 349b

Výkon trestu zákazu činnosti § 350

Výkon trestu zákazu pobytu § 350a

Výkon trestu vyhoštění § 350b

Vyhošťovací vazba § 350c

..... § 350d – 350g

Upuštění od výkonu trestu vyhoštění § 350h

Oddíl pátý**Výkon ochranného léčení a ochranné výchovy**

Nařízení výkonu ochranného léčení § 351

Změna způsobu výkonu ochranného léčení § 351a

Upuštění od výkonu ochranného léčení § 352

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení § 353

Nařízení výkonu ochranné výchovy § 354

Upuštění od výkonu ochranné výchovy § 355

Propuštění z ochranné výchovy § 356

Podmíněné umístění mimo výchovný ústav § 356a

Prodloužení ochranné výchovy § 357

Výkon zabránění věci § 358

Oddíl šestý**Výkon některých jiných rozhodnutí**

Upuštění od potrestání v důsledku záruky § 359

Podmíněné upuštění od potrestání
s dohledem § 359a

Výkon vazby § 360

Vymáhání pořádkové pokuty a nákladů
trestního řízení § 361

Opatření v řízení o schválení narovnání § 362

HLAVA DVACÁTÁ DRUHÁ**ZAHLAZENÍ ODSOUZENÍ**

Zahlazení odsouzení § 363 – 365

ČÁST ČTVRTÁ**NĚKTERÉ ÚKONY SOUVISÍCÍ S TRESTNÍM
ŘÍZENÍM****HLAVA DVACÁTÁ TŘETÍ****UDĚLENÍ MILOSTI A POUŽITÍ AMNESTIE**

Udělení milosti § 366

Řízení o udělení milosti	§ 367
Rozhodnutí o použití amnestie	§ 368
Podmíněné udělení milosti	§ 369
Změna výměry trestu	§ 370

HLAVA DVACÁTÁ ČTVRTÁ – zrušena

HLAVA DVACÁTÁ PÁTÁ

PRÁVNÍ STYK S CIZINOU

Obecné ustanovení	§ 375
-------------------------	-------

Oddíl první

Vyžádání z ciziny

Vyžádání z ciziny	§ 376 – 378
-------------------------	-------------

Oddíl druhý

Vydání do ciziny

Předběžné šetření	§ 379
Rozhodnutí soudu	§ 380
Vydávací vazba	§ 381
Povolení a provedení vydání	§ 382
Zkrácené vydávací řízení	§ 382a
Rozšíření vydání na jiný trestný čin	§ 383

Oddíl třetí

Převzetí a odevzdání trestní věci

Převzení trestní věci z ciziny	§ 383a
Odevzdání trestní věci do ciziny	§ 383b
Průvoz pro účely řízení v cizině	§ 383c

Oddíl čtvrtý

Dožádání

Dožádání	§ 384
----------------	-------

Oddíl pátý

Výkon rozsudků cizozemských soudů

Výkon rozsudků cizozemských soudů	§ 384a – 384f
---	---------------

Oddíl šestý

Předání výkonu rozsudku do ciziny

Předání výkonu rozsudku do ciziny	§ 384g
---	--------

ČÁST PÁTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Přechodná a závěrečná ustanovení	§ 385 – 392
--	-------------



Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůnkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2002 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Brno:** Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **Břeclav:** Jaroslav Polák, Lanžhotská 57; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbíkova, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; **Most:** Knihkupectví Šeríková, Ilona Růžičková, Šeríková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Náchod:** Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/42 45 46; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycha, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hyberská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhlířněves; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havříská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Karton, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazba a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 047/5501773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslo 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.